༄། །དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བརྒལ་ལན་
གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཡབ་སྲས་དགྱེས་པའི་
མཆོད་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བ།།

རྩོམ་པ་པོ། དགའ་ལྡན་གྱི་བློ་རིགས་པ་སློབ་གྲགས་པ་འཕྲིན་ལས།

དཀར་ཆག

༡ སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ། 2

༢ དངོས་བཤད་པ། 8

༣ རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཁུངས། 10

༤ བདེན་སྟོང་མེད་དགག་བལྟ་བ་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྨྲ་བའི་རྗེ་བླ་མའི་རང་ལུགས་ལ་གོ་རམས་པས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་བཏབ་པའི་ཚུལ་དང་ཁོ་རང་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་བསྟན་པ། 32

༥ ཞར་ལ་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་དང་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་འཐད་ཚུལ་སོགས། 46

༦ ས་ཆེན་གོང་མ་རྣམ་ལྔ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་རྣམས་མཐར་ཐུག་ལྟ་བའི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བབས་ཚུལ། 94

༧ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་དང་པོ། 121

དཀར་ཆག

༨ ཐོག་མར་ཀུན་གཞི་བསྟན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་དང་གང་ཡིན་པ། 121

༩ དེ་དག་གིས་སྒྲས་ཟིན་ལ་བསྟན་པ་ལྟར་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ། 122

༡༠ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་མི་འཐད་པའི་ལུང་། ... 123

༡༡ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ། 125

༡༢ ཞར་ལ་རྗེ་བླ་མས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པའི་དགག་པ་རྣམས་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ།... 126

༡༣ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་གཉིས་པ།................................ 135

༡༤ དང་པོ་རང་རིག་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ངོས་བཟུང་བ། .. 136

༡༥ དེ་ལྟར་དུ་རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་བརྗོད་པ། 136

༡༦ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་མི་འཐད་པའི་ལུང་། ... 137

༡༧ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ། ..139

༡༨ རྗེ་བླ་མས་རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཚུལ་ལ་གོ་རམས་པའི་ དགག་པ་རྣམས་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། 141

༡༩ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་གསུམ་པ། 152

༢༠ རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ངོས་བཟུང་བ།.... 152

༢༡ རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་དང་ཐལ་འགྱུར་རང་ལུགས་ལ་ རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མི་འཐད་པའི་ཚུལ། 152

༢༢ རྗེ་བླ་མས་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཐ་སྙད་དུ་ ཡང་མི་འདོད་ཚུལ་གསུངས་པར་གོ་རམས་པའི་དགག་པ་རྣམས་ མི་འཇུག་པའི་ཚུལ།.. 167

༢༣ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་བཞི་པ། 176

༢༤ ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའི་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ ངོས་བཟུང་བ། 176

༢༥ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་བཞེད་ཀྱང་མདོ་དང་ མི་འགལ་བའི་ཚུལ།... 179

༢༦ རྗེ་བླ་མས་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་འདོད་པར་གོ་རམས་པའི་དགག་པ་རྣམས་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་ཁོ་རང་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ། 182

༢༧ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་ལྔ་པ། 192

༢༨ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ། 192

༢༩ ཞར་ལ་རྗེ་བླ་མས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་སོགས་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ། 199

༣༠ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་དྲུག་པ། 219

༣༡ ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ངོས་བཟུང་བ། 220

༣༢ དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་ཁུངས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།..... 220

༣༣ རྗེ་བླ་མས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་བསྒོམ་བྱ་སྤྲོས་བྲལ་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་
གསུངས་པར་གོ་རམས་པའི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དགག་པ་རྣམས་
མི་འཐད་པའི་ཚུལ། 226

༣༤ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་བདུན་པ། 236

༣༥ ཞིག་པ་དངོས་པོ་མི་བཞེད་པའི་རང་སྡེ་ངོས་བཟུང་བ། 236

༣༦ དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་
འཐད་ཚུལ་བཤད་པ། 237

༣༧ ཐལ་འགྱུར་རང་ལུགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་
འཐད་པའི་ལུང་། 237

༣༨ ཐལ་འགྱུར་རང་ལུགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཐད་པའི་
རིགས་པ། 241

༣༩ ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་ཆེན་པོས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཞིག་པ་དངོས་
པོར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་གཞུང་ཚིག་རྣམས་
བཀོད་ནས་ཕྱོགས་སྔར་བཟུང་སྟེ་དགག་པ། 243

༤༠ དགག་པ་གཉིས་པ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ། 257

༤༡ དགག་པ་གསུམ་པ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ། 266

༤༢ དགག་པ་བཞི་པ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ། 267

༤༣ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་བརྒྱད་པ། 268

༤༤ ཞར་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་མཁྱེན་ཚུལ། 270

༤༥ རྗེ་བླ་མས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་
ཅིག་ཆར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་གསུངས་པ་ལ་གོ་རམས་
པས་དགག་པ་མཛད་པ་རྣམས་མི་འཇུག་པའི་
ཚུལ་སོགས། 272

༤༦ མཇུག་གི་བྱ་བ། 287

༄༅། །དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བརྒལ་ལན་གསལ་བའི་ མེ་ལོང་ཡབ་སྲས་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་ ཞེས་བྱ་བ། །

༄༅། །དཔག་མེད་ཚོགས་གཉིས་གཤོག་ཟུང་མཁའ་རུ་འཕྱུར། །
དཔག་མེད་ཆོས་སྐུ་དབྱིངས་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། །
དཔག་མེད་འགྲོ་ལ་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་མཆོག །
དཔག་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོར་གུས་ཕྱག་འཚལ། །
མཚན་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐལ་བའི་རྡུལ་དུ་བརླགས། །
བཏགས་ཡོད་མིང་རྐྱང་ཙམ་གྱིས་གཞི་ཀུན་འཛོག །
མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་སྒྲོལ་གཏོད་རིགས་སྨྲའི་མཆོག །
འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །
གཞུང་དོན་རྒྱ་མཚོ་འཆད་ལ་ཟླ་བྲལ་བ། །
རྩོད་པའི་ལུང་རིགས་རྒོལ་ངན་སྨྲ་བ་འཇོམས། །
ཚིག་སྦྱོར་ཕུན་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་དཔལ་དུ་བརྒྱན། །
མཁས་དབང་ཙོང་ཁ་པ་དེ་ཕྱག་གི་ཡུལ། །
ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི། །

བཀའ་ལུང་གསེར་ཐིག་གཙང་མས་རབ་བརྒྱན་པའི། །
འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་ལ། །
མ་རྟོགས་བློ་ཡིས་ཟློལ་གྱིས་རྐྱོལ་བ་ལ། །
བརྒལ་ལན་བདེན་པའི་ཇ་གསང་འདི་ར་རྡུང་། །

སྐབས་འདིར་གླེང་བར་བྱ་བ་ནི་དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོར་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། སྤོན་འགྲོའི་རིམ་པ། དངོས་བཤད་པ། མཇུག་གི་བྱ་བ་བཅས་སོ། །

༡ སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ།

དང་པོ་ནི། ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་ཞུས་ཀྱི་མདོ་ལས།
སྟོང་པ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། །
མི་ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འཁྲུམས་གྱུར་པ། །
དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། །
རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་མཇུད་པ་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁྲུམས་པ་དང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཡང་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་ཐབས་གཞན་མེད་པར་གཟིགས་ནས་མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་

སྲས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་ཉམས་ཤིང་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་རྒྱལ་བའི་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་བྱོན་ནས་ཁོང་གིས་བཀའ་བར་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལུང་གི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་བརྩམས་ནས་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ལེགས་པར་ཕྱེ། དེའི་རྗེས་འབྲང་སློབ་དཔོན་ཨཱཪྻ་དེ་ཝ་བྱོན་ཅིང་ཁོང་གིས་དབུ་མའི་གཞུང་གཙོ་བོ་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཞབས་ནས་ཁོང་གིས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལའི་ཏ་མཛད་ནས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་བཀྲལ་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དགག་པ་མཛད་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སུ་བཀྲལ་བ་རྟོག་གེ་འབར་བ་དང་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་སོགས་མཛད་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཞབས་ནས་ཁོང་གིས་སློབ་དཔོན་ལེགས་

ལྡན་འབྱེད་བཀག་ནས་ཐལ་འགྱུར་འཐད་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཅེས་གསལ་བར་མཛད་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་ཚིག་གསལ་དང་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་མཛད།

དེ་ནས་བཙུན་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཞབས་ཤིང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་འགྲེལ་བཤད་མཛད། དེའི་རྗེས་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སོགས་མཛད། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་ཞབས་ནས་སྤྱོད་འཇུག་སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་མང་དུ་བརྩམས་པ་བཅས་རྒྱ་གར་དུ་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཆེན་པོ་རྣམས་བྱུང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་དེ་ལྟར་ལགས། བོད་དུ་དབུ་མའི་སྲོལ་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ནི་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོས་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་ནས་དབུ་མའི་སྲོལ་ཐོག་མར་བྱུང་བ་མ་ཟད་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཡང་ཕྱེ། རྗེས་སུ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་དགོངས་པ་རྫོགས་རྗེས་རྒྱ་ནག་ཧྭ་ཤང་གི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་དར་ནས་དེ་ལ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོའི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་ཁོང་གི་སློབ་མ་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལི་བོད་དུ་སྤྱན་དྲངས། མཁས་མཆོག་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལིས་དབུ་མ་སྣང་བ་དང་སྒོམ་རིམ་བར་མཐའ་གསུམ་དང་བཅས་པ་མཛད་ཅིང་རྒྱ་ནག་ཧྭ་ཤང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཚར་བཅད་ནས་རྒྱལ་པོས་ཕྱིན་ཆད་ལྟ་བ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྟ་བ་མཛད་དགོས་

ཞེས་བཀའ་ཡི་བཅས་པ་ཡང་མཛད། དེའི་དུས་སུ་ལོ་ཙྪ་བ་ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ་གྱིས་དབུ་མའི་གཞུང་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་མ་ཟད་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་མཛད་པ་སོགས་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ལགས།

དེ་ནས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ནས་བཟུང་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་དང་རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ་སོགས་མཁས་པ་འགའ་རེས་དབུ་མའི་གཞུང་འགའ་ཞིག་མཛད་ཀྱང་འཆད་ཉན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་མ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་པས་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་ཚིག་གསལ་སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་མང་པོ་བསྒྱུར་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་འཆད་ཉན་རྒྱས་པར་བཙུགས། ཁོང་གི་སློབ་མ་ཡང་པ་ཚབ་བུ་བཞི་གྲགས་པ་བྱུང་ཞིང་བུ་བཞིའི་ནང་ཚན་རྨ་བྱ་བྱང་བརྩོན་དང་ཞང་ཐང་སག་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མའི་གཞུང་མང་དུ་མཛད། དེའི་རྗེས་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་བྱོན་ཅིང་ཁོང་གིས་དབུ་མ་རྩ་འཇུག་བཞི་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་འཆད་ཉན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་དར། ཀརྨ་དཀོན་མཆོག་གཞོན་ནུ་ཡིས་གསུངས་པ་ལྟར་དེའི་སྐབས་སུ་བོད་དུ་མཁས་བླུན་མང་པོ་ལ་ཁ་དབུ་མ། སྔ་དབུ་མ་ཞེས་དབུ་མའི་སྐོར་མང་པོ་ཤོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་བཀའ་དྲིན་

ཡིན་པར་སེམས་སོ། །

སྐབས་འདིར་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཉིད་མི་ཡི་གར་དུ་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཡབ་རྗེ་བླ་མ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་གང་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་ངོར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེད་ཚུལ་ནི་དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་དུས་སྐྱིད་ཤོད་དགའ་གདོང་ལ་བླ་མ་དབུ་མ་པ་དང་རྗེ་བླ་མ་གཉིས་སྐུ་མཚམས་ལེགས་པར་བཅད་ནས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མང་དུ་གསན་པ་དང་ལྷག་པར་བླ་མ་དབུ་མས་ལོ་ཙཱ་མཛད་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གནད་མང་པོ་དང་ལྷག་ཏུ་རྗེ་འདིའི་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་པའི་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ལྟ་བ་འདི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཡིན་མིན་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་རྗེ་བཙུན་གྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་མིན་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་ད་ལྟའི་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་འདི་གཞི་བྱས་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་ན་ནམ་ཞིག་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འཁྲུལ་མེད་ཅིག་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པར་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་བཞིན་གདམས་པ་སུམ་བསྒྲིལ་ཉམས་སུ་བླང་ནས་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བས་མཐར་དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པར་གནས་མཆོག་འོ་དེ་

གྱུང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ཞོལ་དབེན་གནས་ལྷ་ལྡིངས་སུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་གཟིགས་མཚམས་སུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འཁྲུལ་མེད་ཅིག་ངེས་པ་རྙེད་པ་ལགས། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་ལ་དད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཁྲུངས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ཆུང་ངུ་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ནི་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་ངོར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་གོང་གི་དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པར་བརྩམས་པ་གྲགས། ལྟ་བ་འཁྲུལ་མེད་ཅིག་རྙེད་པའི་འོག་ཏུ་རྗེ་རང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་གཞུང་ལྟ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ལྔ་ཞེས་ས་གསུམ་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ལྟ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ལྔའི་དང་པོ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་དུ་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པར་རྩོམ་པའི་དབུ་འཛུགས།

གཉིས་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ནི། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་ཐོག་སེ་ར་དགོན་པའི་ཉེ་འདབ་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་མཛད། གསུམ་པ་རྩ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། དགུང་ལོ་ང་གཅིག་ཐོག་བརྩམས་པ་ལགས། བཞི་པ་ལྷག་མཐོང་ཆུང་ངུ་ནི། དགུང་ལོ་ང་དགུའི་ཐོག་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གདན་ས་དགའ་ལྡན་དུ་མཛད། ལྔ་པ་དབུ་མ་དགོངས་

པ་རབ་གསལ་ནི། དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་ཐོག་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་མཇུག་རྫོགས་པ་བཅས་ལགས་སོ། །དེ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་འཆད་དགོས་པའི་གནད་ནི་སྔར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པར་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བླ་ན་མེད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་སོ།

༢ དངོས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དངོས་བཤད་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་ཤིང་དེ་ཡང་ངེས་པ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཁུངས་ནི། སྔར་གྱི་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་ཞུས་ཀྱི་མདོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།

གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །
དེ་དག་ཐར་པ་རྟེན་མ་ཡིན། །
འགྲོ་དྲུག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་ནི། །
རྨོངས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར། །
ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས།
ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། །
མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །

དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཞེས་པས། །
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ། །

ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །བདེན་འཛིན་མ་རིག་པ་ཉིད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཁུངས་ནི། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།

རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །
ཡང་དག་པར་ནི་རྟོགས་པ་གང་། །
དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །
དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །

ཞེས་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།

ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །

ལྟ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་དུག་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ཡང་རྩ་བ་གཏི་མུག་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་གསུངས་པས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་བས་མ་རིག་པ་འགོག་པ་ཉིད་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འགོག་ཚུལ་ནི་ལུས་ལས་ཚེར་མ་བཏོན་པ་ལྟར་མེད་པས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་མེད་པ་ནི། །

དེ་སྟོང་བ་ནི་ནུས་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་འཛིན་མ་རིག་པ་སྟོང་བ་ལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་སོ། །དེ་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ནི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་འཛོག་དགོས་ཤིང་རང་མཚན་ནམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་འགོག་བྱེད་ལ་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་གཏན་ཚིགས་མཐས་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་ཤིང་དེ་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་མཐར་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ནས་བཟུང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡང་ཡང་སྒོམ་པ་ལས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་སྐྱེས་ཤིང་དེ་ཉིད་སྒོང་བར་མཛད་དེའི་འོག་ཏུ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྒོམ་ལམ་སྐོར་དགུ་རིམ་པ་བསྒོམས་པ་ལས་མཐར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་འོངས་ཚུལ་གསུངས་སོ། །

༣ རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཁུངས།

དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ཉིད་བལྟ་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་མཐར་ཐུག་གི་བལྟ་བ་ཞིག་མེད་པའི་ཁུངས་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་བྱོན་ཕྱོགས་བཅུར་གང་བཞུགས་པ། །

ཀུན་ལམ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་འདི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི། །གསལ་དང་སྒྲོན་དང་སྣང་དང་སྟོན་མཆོག་ཡིན་ཞེས་བཤད། །ཇི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཚན་ཉིད་སྟོང་། །ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་དེ་དང་འདྲར་ཤེས་ཤིང་། །ཆོས་རྣམས་སྟོང་ཞིང་མཚན་མ་མེད་པར་རབ་ཤེས་ན། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པར་འདོད་པ་དེས་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ལྟ་བ་བྱ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། ། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་རྣྻ་ན་མི་ཏྲས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱད་པར་འདོད་པ་དེས་འོག་ཏུ་བཤད་པའི་དོན་བཞིན་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ་ཞེས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །བལྟའོ་ཞེས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བལྟའི། དེ་ལས་གཞན་པ་གང་དུ་ཡང་མི་བལྟའོ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་བྲ་ཤཱཀྟྲ་སེ་ནས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་ཤེས

རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལས། གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་ལས་དོན་དམ་པའི་སྟོང་པ་གྱུད་ན་མེད་པས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཞེས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཚུལ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་གང་དུའང་ལྟ་བར་མི་བྱ་བ་དང་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཚུལ་བཅས་གོང་གསལ་གྱི་མདོ་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

མདོ་སྡུད་པ་ལས། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གང་ཆེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་ཆོས། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་རྡུལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཚེ། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གྲངས་འགྲོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བར་ཐ་དད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་

གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ལ་བརྟག་པའི་མཐའ་ལྡེ་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ལ་ཐ་དད་པར་གྱུར་ན་ཆོས་ཀྱི་གཞི་དེ་ནི་གང་ལགས། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟགས་ན་ནི་འཁྲུལ་པ་ལགས། དེའི་མ་ནོར་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གཞི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་སོ། །འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སོ། །དེ་དག་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྣང་བ་ལས་རྟག་པ་དང་ཐེར་ཟུག་ཏུ་བཟུང་ན་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་དངོས་པོ་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་བ་བསལ་ནས་མེད་པར་བརྟགས་ན་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གཞི་མ་ནོར་བའི་རང་གིས་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསོལ་པ། འོ་ན་ཡུལ་འཁྲུལ་པའི་གཞི་མ་མཆིས་ན་ཡུལ་འཁྲུལ་པ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། ཆོས་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྣང་ཞིང་ཡོད་པ་དེ་སེམས་འཁྲུལ་པས་སྣང་བར་ནི་མི་བཟུང་གི་ཆོས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མ་ཤེས་ནས་རྟག་པ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་བཟུང་པའི་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ལ་སེམས་འཁྲུལ་པ་ཡུལ་དུ་སྣང་བར་ཟུང་ཤིག །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ལ་གང་གིས་རྟག་པ་དང་ཐེར་ཟུག་ཏུ་བཟུང་ན་འཁོར་བར་འགྱུར་རོ། །འཁོར་བར་གྱུར་ན་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡོད་ན་བདེ་བ་དང་སྡུག་སྔལ་རྣམས་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་

གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཤེས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྟག་པ་ཐེར་ཟུག་དང་མེད་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་པོ་བསལ་ན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་ནས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ན་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་གསལ་བར་གསུངས་པས་རྫོགས་བྱང་དུ་བགྲོད་བྱེད་ལའང་མཐའ་བཞི་སྤྲོས་བྲལ་མ་གསུངས་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དབེན་པ་སྟེ། །སྟོང་པ་མཚན་མ་མེད་པ་དོན་དམ་ཞེས།། གང་གིས་ཐོས་ནས་དགའ་བ་བསྐྱེད་འགྱུར་བ། །དེ་དག་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གོང་གསལ་གྱི་མདོ་དང་མཐུན་པར་གསལ་བར་གསུངས་པས་སོ། །

ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས།

མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྦྱོང་བྱེད་པའི། །
ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པས། མཆོག་ཏུ་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་

སེམས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པས་ནི། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའང་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བ་ཤེས་སྒྲིབ་གཅོད་བྱེད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། མཐོང་བ་གཟུགས་དང་། ཐོས་པ་སྒྲ་དང་། སྣོམ་པ་དྲི་དང་། མྱོང་བ་རོ་དང་། རེག་པ་བྱ་བ་དག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལྟར་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་གསལ་བར་གསུངས་པས་དེ་ལས་གཞན་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཅིག་གཟིགས་ཚུལ་མེད་པར་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།

ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །
ལས་དང་འབྲས་བུ་སྟེན་པ་གང་། །
ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །
རྨད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་རྨད་བྱུང་། །
ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་།

དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །

གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། །

མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། །

དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་འདིར། །

གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྟད་པར་བྱ། །

ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས། །

སྟོང་པ་ཡིན་པས་དངོས་རྣམས་ཀྱི། །

རྟེན་འབྱུང་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །

མཚུངས་པ་མེད་པས་ཉེ་བར་བསྟན། །

དམ་པའི་དོན་ནི་དེར་ཟད་དོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་ཟད་དོ། །ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་གཅིག་པུ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་མེད་པ། དེར་ཟད་དོ། །ཞེས་པས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས། གང་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རུང་བ་དེ་ལ་ཇི་

སྐད་སྨྲས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་སྨྲ་སྟེ། གང་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རུང་བ་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རུང་ལ། གང་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རུང་བ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་གྱི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་མི་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པས་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ། སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་དང་། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དངོས་སྨྲ་བས་ཁྱེད་དབུ་མ་པ་ལ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་སོགས་ཆོས་ཀུན་མེད་པར་ཐལ་བར་རྩོད་པ་ལ་རང་ལུགས་དབུ་མ་པ་ལ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ་སྐྱེ་འཐད་པ་འདི་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འཐད་པས་འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་སོགས་རུང་བ་སྐྱེ་འཐད་པར་ལན་གསལ་བར་བཏབ་པའི་ཕྱིར།

རྩོད་བཟློག་རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡིན་པ་སྲང་རྩེ་དང་ཆུ་དང་འོ་ཐུག་འཛིན་པ་དང་ལེན་པ་དང་གྲང་བ་དང་རླུང་དང་ཉི་

མས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པར་ནུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ངའི་ཚིག་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་ནུས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རུང་ངོ། །ཞེས་རང་ལུགས་དབུ་མ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པས་དངོས་སྨྲ་བས་དེ་ལྟར་ན་ཚིག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་ཚིག་དེས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྩོད་པ་ལ་ཚིག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ནུས་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ཟླ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པའི་རླུང་གིས་དཀྲུགས་ཏེ་འཁྲུགས་པར་གྱུར་པའི་ཉ་རླབས་ཆེན་པོ་བ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བའི་ཆུ་བོ་ལས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་གྲུས་བརྒལ་ནས་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་ཐད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་ཤིང་གི་ཚལ་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཡོད་པ། སྟོབས་བཅུ་དང་ལྡན་པས་དྲི་མ

མེད་པ། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པས་དབེན་པར་བདེ་བར་ཕྱིན་ཏེ། གཞན་དག་ལ་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གཏམ་གསང་བསྟོད་དེ་སྟོན་པས་བསྔོ་བ་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་འདུག་པ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བའི་ཚུ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མགོ་རྨོངས་པ་དེ་དག་ངེས་པར་སྒྲོལ་ལོ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའི་གོ་འཕང་རྙེད་ཚུལ་དང་རྙེད་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལའང་ལམ་དེ་སྟོན་དགོས་ཚུལ་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏེ། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེ་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་སྟེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ་དེ་རྟོགས་པ་ཁོ་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐུགས་སུ་

ཚུད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གཟིགས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། ། དེ་ལ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འདི་སྙམ་དུ་སྨྲ་བར་འདོད་པའི་དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་པ་འདི་ཅི་དགོས་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་ལ་མ་བརྟེན་པར་དོན་དམ་པ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ག་གདགས་དགོས་སོ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གམ་དོན་དམ་བདེན་པར་གསལ་བར་བསྟན་ནས་དེ་འཇོག་པ་ལ་ཐ་སྙད་བདེན་པ་འཇོག་དགོས་པར་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་བདེན་གཉིས་ངོས་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ནས་གསལ་བའི་ཕྱིར།

དགེ་སློང་མཁས་པ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྦྱོར་འཇུག་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྫི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་

རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་དོན་དམ་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པའི་ཕུང་པོ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱུ་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདིས་ཇི་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་དཔྱོད་པ་ན་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དམ་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་ལ། དོན་ནི་དམ་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། མ་བཅོས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གང་གི་རྟོག་པས་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ཟླ་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་ལྟར་ན་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་གང་གི་ཚེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བོང་བུའི་རྭ་དང་འདྲ་བར་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་འདིའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིགས་དཀའ་བར་

འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ལྟར་ན་ནི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་པ་ལས་དངོས་པོའི་རྟོག་པ་ཐག་རིང་པོར་སྤྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་པ་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ནི་དེའི་ཚེ་བོང་བུའི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ད་ལྟ་བ་ཉིད་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ལ་སྐྱེ་བའང་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་གཉིས་མེད་པར་སྨྲ་བ་འདི་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་བོང་བུའི་རྭ་ལྟར་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་ཀྱང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་པས་ཡོད་པར་སྨྲ་དགོས་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། །ལྟ་བ་ངན་རྣམས་འཇིག་བྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་གྱུར་ལ། །བདག་མེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བརྗོད། །ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་བཞི་བརྒྱ་པའི་ཟླ་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་ཞི་བའི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །གང་ཞིག་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་

རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ནི་སྨྲ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པ་འདི་ནི་ཞི་བའི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྨྲ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་ཟླ་མེད་པའི་སྒོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བདག་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཞེས་གོང་གསལ་གྱི་ལུང་གསུམ་གྱིས་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཞི་བའི་སྒོ་གཅིག་པུ་དང་བདག་མེད་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་དང་དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་དེ་ཉན་རང་དང་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གསལ་བར་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་མཐའ་བཞི་སྤྲོས་བྲལ་འབའ་ཞིག་ལ་གནས་པར་གསུངས་པ་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་གཞན་མཐའ་བཞི་སྤྲོས་བྲལ་ཅེས་པ་ཞིག་འདོད་པའི་

ལུགས་རྣམས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟར། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་ནས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པ་དང་ལུང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་མཚན་ཉིད་ཅན་ཆེས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་རིགས་པ་དང་ལུང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་ཁོན་ལྟར། བདག་གིས་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་

ལྟར་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་མཛད་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་སྨྲ་བའི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དགེ་སློང་མཁས་པ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྤྱོད་འཇུག་

དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་བསྡུགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཤེགས་པ་ནི་རྟོགས་པ་སྟེ་བདེ་བར་གཤེགས་པའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཏོང་བ་པོ་དང་། སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ། གུས་ཤིང་བར་ཆད་མེད་པར་དུས་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱས་པས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་ཞིང་། མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲ་བ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་རང་བཞིན་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ། དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཞེས་བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་རུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱ་པའི་ཟླ་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པས་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཞེས་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་བསྟན་དོན་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་དང་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སྒྲུར་དགོས་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་མི་འགལ་བར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདིས་རྣམ་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་མི་འགལ་བར་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བཤད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་སྙིང་པོ་དང་དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་འདིས་གསལ་བར་བཤད་དོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར།

དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ཟླ་འགྲེལ་ལས། ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པར་བལྟ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཆོས་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པ་འདི་ནི་ཞི་བའི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་ཟླ་མེད་པའི་སྒོ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །

ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ཞེས་པ་ཅི་ཡང་མི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་དཔྱད་པ་བྱེད་དགོས་པའི་ཁུངས་ནི། མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།

གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག །
སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་བསྒོམ་པ་ནི། །
དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱུ། །

ཞེས་དང་། འཕགས་པ་འོད་སྲུང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །འོད་སྲུང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འོད་སྲུང་གང་ལ་བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། སྲོག་མེད་པ་དང་། གསོ་བ་མེད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་། ཤེད་ལས་སྐྱེས་མེད་པ་དང་། ཤེད་བུ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ། འོད་སྲུང་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བའི་གསུང་བེ་བུམ་ལས།

ཁ་ཅིག་ཐོས་བསམ་དུས་ན་རིག་པས། །
རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། །
སྒོམ་དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་སྒོམ་ཟེར། །

དེ་ལྟ་ན་ནི་འབྲེལ་མེད་སྟོང་ཉིད། །
ལོགས་སུ་སྒོམ་ཕྱིར་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར། །

ཞེས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གནས་ལུགས་ཉིད་མཉམ་གཞག་གིས་སྒོམ་པ་ཡིན་གྱི། ཐོས་བསམ་གྱི་སྐབས་སུ་རིགས་པས་གཞན་ཞིག་གཏན་ལ་ཕབ་སྒོམ་དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་སྒོམ་པ་འདོད་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་གྱུར་པས་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཙྪ་བ་ཡེ་ཤེས་སྡེའི་ལྟག་མཐོང་སྐྱེས་པའི་མན་ངག་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་དག་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པ་ཡིན་གྱིས་ཅི་ཡང་མི་རྟོག་པ་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྒོམ་རིམ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་མེ་འབྱུང་ན་གཙུབ་ཤིང་གིས་གཙུབ་པའི་མེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་ཤིང་སྲེག་གོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཞེས་པ་གང་ཡང་མ་དམིགས་པ་ལ་འཇོག་ན་མི་རུང་ཚུལ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ནི། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཏིང་ངེས་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་ན་དེའི་ཚེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཅི་ཞིག་དམིགས་དགོས་ཏེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་གློ་བུར་དུ་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་མེད་ན་དེའི་

ཚེ་ཇི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར། གཉེན་པོ་གང་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་འགྱུར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སེམས་ནི་འགོག་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས། གཞན་ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ནས་སྒོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་མཐར་འབྲས་བུ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞིག་སྟོང་པ་ཉིད་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། སྒོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་ཡང་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་མི་སྡུག་པ་དང་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་གསལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། མོས་པར་བྱ། ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་མང་དུ་མིས་བརྟགས་ན། དེ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེས། དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་དེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་གནས་པ་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་རྣམ་རྟོག་མི་ལྡོག་པ་དང་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་

དོན་དམ་སྒོམ་པ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། གང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མི་སྒོམ་གྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྒོམ་པ་བྱེད་པ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་ཡང་མི་ལྡོག་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། མཐའ་བཞི་སྤྲོས་བྲལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སྟེ། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒོམ་པ་བྱ་ཡི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟ་དཀྱུས་ཀྱི་ས་བསྟན་ནས་རྒྱུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་སུ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་མཉམ་བཞག་ལ་དམིགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྟག་ཏུ་གུས་པར་བྱ་སྟེ། གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐད་ཅིག་འབྱུང་བས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒོམ་པ་རབ་ཀྱི་

མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པའི་དྲ་བ་མཐའ་དག་བྲལ་བ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྟོགས་པ། དྲི་མ་མེད་ཅིང་མི་གཡོ་བ་རླུང་མེད་པའི་མར་མེ་དང་འདྲ་བ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་དངོས་པོའི་མཐའ་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ས་དང་པོ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏའི་གསུང་ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་ལས། དེས་ན་བསྒོམས་བྱུང་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད། བསམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོམས་པར་བྱས། བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་གསལ་སྣང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཐོག་མར་ཐོས་པས་གཏན་ལ་ཕབ། གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བསམས་བྱུང་གིས་གོམས་པར་བྱས། མཐར་བསྒོམས་བྱུང་གིས་དོན་དེ་ཉིད་ལ་གསལ་སྣང་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཤིན་ཏུ་ནས་ཁ་གསལ་བའི་ལུང་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ལྟ་བ་ཉིད་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བློ་ངོར་འཆར་ཚུལ་ལྟར་ན་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་ཧྭ་ཤང་ལྟ་བ་གཉིས་སྡོན་འགྲོའི་རིམ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། མཐར་ལྟ་བ་བབས་ས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་བས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་

མཐའ་བཞིའི་སྤྲོས་བྲལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་གོང་གསལ་གྱི་མདོ་དང་སློམ་རིམ་བར་མཐའ་གསུམ་ལས་གསུངས་པའི་གནོད་བྱེད་རྣམས་མི་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་སྤོང་ཇི་ལྟར་བྱེད་དཔྱད་དགོས་པ་སྣང་།

༩ བདེན་སྟོང་མེད་དགག་བལྟ་བ་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྨྲ་བའི་རྗེ་བླ་མའི་རང་ལུགས་ལ་གོ་རམས་པས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་བཏབ་པའི་ཚུལ་དང་ཁོ་རང་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་བསྟན་པ།

བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་བལྟ་བ་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྨྲ་བའི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་། ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་གནོད་བྱེད་འདི་ལྟར་བརྗོད་དེ། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས།

ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །

གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །

ཞེས་གསུངས་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་ནས་ཁྱབ་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བ་ལ་དངོས་འགལ་ཡིན་ཞེས་རེ་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཕངས་ཀྱང་། འདིའི་ལན་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྐད་གསང་མཐོན་པོར་ལན་འདེབས་

དགོས་པར་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་སོགས་མཁས་པ་དུ་མས་སྨྲར་ནས་གསུངས་ཟིན་ལ། མ་ཟད་མཐའ་ཕྱི་མ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པའང་མིན་ཞེས་སྦྱར་དགོས་པར་སྟོན་པའི་དགེ་ལྡན་པའི་སྐྱེ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ད་ལྟར་ཡང་བཞུགས་ཡོད་དོ། །མ་ཟད། དེ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པར་དགེ་ལྡན་པའི་ཆོས་རང་འཁྲིམ་སྤྱོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་དངོས་འགལ་གྱི་རིགས་པས་གོ་བས། གོང་གི་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ལན་མཁྲིན་དབྱངས་གཅིག་གྱུར་ཏུ་དགེ་ལྡན་པའི་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་རིགས་སྨྲ་བ་ཀུན་གྱིས་ལན་འདེབས་ཤེས་པས་ད་དུང་ལན་གཅིག་གྱུར་མེད་པ་དང་ལན་མི་ཐེབས་པའི་ཚུལ་དེང་གི་དུས་ལ་ཡང་གང་སར་སྒྲོག་པ་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་གྱི་རྫུན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ན་མཁྲིན་དབྱངས་གཅིག་གྱུར་གྱིས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཐལ་འགྱུར་འདི་ལ་ལན་མ་ཐེབས་པ་གང་ནས་ཡིན། གཞན་ཡང་ཐལ་བ་འདི་གོ་རམས་པ་ཁོང་གིས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་བསྟན་ནས་ཐལ་བ་འཕང་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཐལ་ཆོས་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་གཉིས་སྦྱར་བ་བཞིན་དུ་རྟགས་ལའང་དེ་ལྟར་སྦྱར་དགོས་པས་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་ལན་འདེབས་

དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་ལན་འདེབས་འོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གཞུང་འདི་འགྲེལ་ཚུལ་ཁྱེད་ཆོས་བཞེད་པ་ལྟར་འགྲེལ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་བླང་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཕངས་ནས་ལན་མི་འདུག་ཞེས་སྨྲས་ན། འོ་ན་ཁྱེད་ཆོར་ཡང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྩོད་བཟློག་ལས།

རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡོག་ན། །

རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །

ཞེས་འཕངས་ན་ཐལ་འགྱུར་འདི་ལ་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་འདི་ལ་ལན་གང་འདེབས་ཞེས་བཀའ་གྲོས་མཛད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། མ་ཟད། རྩོད་བཟློག་ལས།

རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡོག་ན།།

རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །

ཞེས་དང་། རྩོད་བཟློག་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྨྲ་མ་འབྱིན་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྨྲས་ཟློག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་ཚིག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཟློག་པར་བྱེད་ན་ནི་དེས་ན་དཔེ་འདི་འཐད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འདིར་ནི་ཚིག་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཀྱི་

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཚིག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་ན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་བཀག་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་ནི། ཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྒྲུབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྟོག་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དབུ་མ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ནས་དངོས་འགལ་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཇི་ལྟར་འགྲེལ། གལ་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པའི་ལྟ་བ་ཤན་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་འགྲེལ་ན་ཡང་། འདི་ལྟར་གནོད་དེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། རིགས་སད་པའི་ལུས་ངག་གི་རྟགས་ལས་ཕ་རོལ་པོ་རིགས་སད་པར་སྒྲུབ་པའི་

རྟགས་སོགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། རིགས་སད་པའི་ལུས་ངག་གི་རྟགས་ལས་ཕ་རོལ་པོ་རིགས་སད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ལུས་ངག་གི་རྟགས་ལས་ཕ་རོལ་པོ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་གྲོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྒྱུ་གྲུའི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ཆོས་ཅན་སྒྱུ་གྲུ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལན་གང་འདེབས། གོང་དུ་འདོད་ན། མཐའ་བཞི་སྤྲོས་བྲལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སླྭ་བ་ཉམས་སོ། །

ཧོ་ན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ཚིག་འགྲེལ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མཐའ་བཞི་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་གཉིས་ཀ་མིན་པར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་འགྲེལ་ཚུལ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་པས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་བསྟན་པའི་ཏ་ཙང་གི་ཐལ་བ་ག་ལ་འཛུག་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཉམ་མེད་ཙོང་ཁ་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཆར་ཡང་འགོག་ལ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའང་འགོག་པས་མུ་བཞི་འགོག

ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རྒྱུད་པ་ཅིའང་མེད་ཀྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་འབབ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་རྣམ་རོལ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཤཱཀ་ལན་ལྷ་ངན་མུན་སེལ་ལས་གསུངས་པ་ཇི་བཞིན། ཡོད་མིན་ཞེས་པ་ཆོས་ཀུན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་དང་དང་། མེད་མིན་ཞེས་པ་ཆོས་ཀུན་གཏན་དུ་མེད་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་པ་ཆོས་ཀུན་ཡོད་མེད་གཉིས་མིན་ཞེས་པའི་དོན་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན་ཞེས་པ་ཆོས་ཀུན་ཡོད་མེད་གང་རུང་མིན་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་ན་ལེགས་སྙམ། དེ་ལྟར་འགྲེལ་ཚུལ་ཡང་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་བཤད་སྦྱར་ལས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ལ། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མེད་པ་སྟེ་དེ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ལ། ཡོད་མེད་མིན་ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཕུང་པོ་གསུམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། ཕུང་པོ་

གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན་པ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་གང་ཞིག གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་ཞེས་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་མིན་པ་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་ཀུན་གྱིས་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།

ཡོད་ན་སྐྱེ་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། །

གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ཏེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། རེ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་བྱ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པ་གྱུར་པ་སླར་ཡང་སྐྱེད་པར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད། ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་པས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཡོད་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་འགྲེལ་བ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བོང་བུའི་རྭ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མེད་པ་གཏན་དུ་མེད་པ་ལ་འགྲེལ་བ་དང་། ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། གཉིས་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་གཉིས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་གཉིས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ནི་གཉིས་

ཉིད་དོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཉིད་ནི་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་གཅིག་ལ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས། ཞེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་འགྲེལ་བ་དང་། ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། གཉིས་ཀ་བྲལ་བ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་ཡང་རྐྱེན་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཞེས་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཡོད་མེད་གང་རུང་མིན་པ་ལ་འགྲེལ་བར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་རུང་འཐད་མོད་འོན་ཀྱང་དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྩ་བ་དང་རང་འགྲེལ་ལ་བསྟུན་ན་འགྲེལ་ཚུལ་འདི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སྙམ། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་ནས་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་གཞུང་།

ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་ཀ་མིན། །
གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །
མཐའ་བཞི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡི། །

དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་ཡིས་རིག་ཅེས་མཐའ་དང་པོ་ལ་དོན་དམ་དང་གཉིས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྦྱར་ལ། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་སྤྱི་ཙམ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་པས་མཁས་པའི་རྣམ་

དཔྱོད་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ཤེས་ན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་བསྟན་ནས་ཐལ་བ་འཕེན་པ་འོང་དོན་མེད་དོ། །

ཡང་བདེན་སྟོང་མེད་དགག་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི། རྩོད་བཟློག་ལས།

གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །
དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད། །
ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །
ང་ལ་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །

ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས།

ངེས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི། །
ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་གྱུར་པ་འདི་ནི་སྲིད་མ་ཡིན། །

ཞེས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། མི་འཐད་དེ། གཞུང་དེ་དག་གིས་ཅི་ཡང་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བ་བསྟན་པ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོད་བཟློག་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་གཏན་དུ་ཉེ་བར་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་དག་ལ་དམ་བཅས་པ་ག་ལ་ཡོད། དམ་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད། དམ་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱོན་

ཡང་ག་ལ་ཡོད། ཞེས་སོགས་དང་། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་སྨིན་འབྱིན་པས་སྨིན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཐྲད་ནས་ཀྱང་སྨིན་འབྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་སྨིན་འབྱིན་པས་སྨིན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་མ་ཐྲད་པར་ཡང་སྨིན་འབྱིན་པར་མི་བྱེད་དེ། སྨིན་འབྱིན་པ་དང་སྨིན་དབྱུང་བྱ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཐྲད་པ་དང་མ་ཐྲད་པའི་བསམ་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་སྒྲུབ་བ་ཤིན་ཏུ་ནས་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས། རིགས་པའི་བཙལ་བའི་ཚེ་མ་རྙེད་པའི་བདེན་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལས་འདས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ནས། དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ནི། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་བློ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ནུབ་ཅིང་། ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གང་དུ་མ་མཐོང་བ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལྟ་བ་ཤན་འབྱེད་ཀྱི་འགལ་བའི་ཁུར་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། འོ་ན། བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཆོས་ཅན། ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ལ་

སོགས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས། བདེན་པས་སྟོང་པ་ཙམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་དང་། མཐའ་བཞི་ཆར་གྱི་སྤྲོས་པས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཐུན་མོང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་པོ་ནའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟོགས་བྱ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་སྣར་ལྟར་རྫེས་མཐུན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཕྱི་མ་གཉིས་ཆར་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་བཞེད་དེ། ལུགས་འདི་ལ་ཐེག་དམན་འཕགས་པས་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དྲན་ནམ། གོང་དུ་འདོད་ན་ཡང་ནང་འགལ་ཏེ། མཐའ་བཞི་སྤྲོས་བྲལ་ཐེག་དམན་གྱིས་རྟོགས་མི་ནུས་པར་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། རྫེས་འབྲང་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་བཀའ་གྲོས་བྱོས་ཤིག།

ཡང་གོ་རམས་པའི་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས། འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱུང་བར་གསུང་། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དོ། །མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། །གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། །གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཀུན་

རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་སྟོན་མཛད་ན། །གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་པ། །ཞེན་སོགས་ནས་སྟོང་མི་སྟོང་ལ་སོགས་པ་གཉིས་འཛིན་ཐམས་ཅད་དགག་བྱར་གསུངས་པར་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། གོང་གསལ་གྱི་ལུང་དག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་གི་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བ་ཙམ་མ་བཀག་ཅིང་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཞེས་པའི་དོན་མིན་གྱི་ཕྱིན་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམས་སྤངས་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དངོས་པོར་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་ཆེན་པོས་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་བསྒྲིབས་པས་བསྒྲུབ་ཏུ་རུང་བ་དང་བསྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་དཔྱད་པ་སྣན་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ནི་བསྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཁོ་ཅག་མི་སྨྲས་ཏེ། ཞེས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་གསལ་བས་འདིའི་སྐབས་དངོས་པོ་ཞེས་པ་བདེན་གྲུབ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་འཐད་པའི་སྣང་བ་ལས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཡང་

ས་ལས་འཛིན་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས། གལ་ཏེ་སྔར་གྱི་ལུང་དེ་དག་གི་དོན། སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བ་དགག་བྱར་གསུང་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་བཟུང་བ་དགག་བྱར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་སྦྲོས་བྲལ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་བདུད་ཚིག་བློ་གྲོས་དང་བསོད་ནམས་ཆུང་བ་རྣམས་བསླུ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་སྟེ། ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཡུམ་བར་མ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ལོག་བཤད་ཞིག་ཏུ་སྣང་སྟེ། མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བ་ཉིད་གཏི་མུག་ཀུན་གཞོམ་བྱེད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པར་འདོད་པ་དེས་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ལྟ་བ་བྱ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ་ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་ན་མི་ཏྲས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱད་པར་འདོད་པ་དེས་ལོག་ཏུ་བཤད་པའི་དོན་བཞིན་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་

པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ་ཞེས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །བལྟའོ་ཞེས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བལྟའི། དེ་ལས་གཞན་པ་གང་དུ་ཡང་མི་བལྟའོ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། །མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་འདིར། །གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྒྲུད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་ རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་དང་སྒྱུལ་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པའོ།། དེ་ལྟར་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པར་མཐོང་ན་གཏི་མུག་སྤོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་སྤངས་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ཚིག་དོན་གསལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན་གཏི་མུག་སྤོང་བའི་ཐབས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་འདིར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་མཐའ་དག་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྒྲུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་མདོ་བསྟན་བཅོས་དག་གིས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། གཏི་

ཞུག་འཛོམས་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། གཏི་ཞུག་རྒྱུས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་གཏི་ཞུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། ཡང་ལྷ་བའི་ཤཱན་འབྱེད་ལས། མདོར་ན་རིགས་པས་བདེན་པ་བཀག་ནས་བདེན་མེད་དུ་བཟུང་བའི་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་བུམ་པ་འདོད་པ་འདྲའོ། །ཞེས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དང་དངོས་ཡུལ་ལ་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བའི་གཏམ་ཡིན་ལ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་ཞེན་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱི། དངོས་ཡུལ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱེད་ལྟར་ན་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་གྱི་བུམ་པ་དེ་བུམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པར་ཐལ། དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ ཞར་ལ་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་དང་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་འཐད་ཚུལ་སོགས།

འོན་ཀྱང་ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པའམ་ཡོད་པར་འཇོག་དགོས་པའི་ཁུངས་སམ་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི། མདོ་ལས།

གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །
དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན།

ཞེས་དང་། དགོན་བརྩེགས་ལས། འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་རྩོད་དེ་གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་རང་གིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་གསུངས་པས་སོ། །ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཡང་ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལང་གཤེགས་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བར་ཐ་དད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བའི་མདོ་ལས། འོ་ན་ཡུལ་འཁྲུལ་པའི་གཞི་མ་མཆིས་ན་ཡུལ་འཁྲུལ་པ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། ཆོས་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྣང་ཞིང་ཡོད་པ་དེ་སེམས་འཁྲུལ་པས་སྣང་བར་ནི་མི་བཟུང་གི་ཆོས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མ་ཤེས་ནས་རྟག་པ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་བཟུང་བའི་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ལ་སེམས་འཁྲུལ་པ་ཡུལ་དུ་སྣང་བར་ཟུང་ཤིག །དེ་

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ལ་གང་གིས་རྟག་པ་དང་ཐེར་ཟུག་ཏུ་བཟུང་ན་འཁོར་བར་འགྱུར་རོ། །འཁོར་བར་གྱུར་ན་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡོད་ན་བདེ་བ་དང་སྡུག་སྔལ་རྣམས་སྤྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཤེས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྟག་པ་ཐེར་ཟུག་དང་མེད་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་པོ་བསལ་ན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་ཞིང་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་བཟུང་བ་ལ་འཁྲུལ་པ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་བཟུང་ན་འཁྲུལ་བར་གསལ་བར་གསུངས་པས་དོན་ལ་ཡོད་པར་བཟུང་བ་བཀག་པ་མི་རུང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། །འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འཕགས་པའི་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཚད་མར་གྱུར་པ་ནི་ཤེས་རབ་བོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་ཆོས་མངོན་པར་གྱུར་པས་ན་ཤེས་རབ་ནི་ཚད་མར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་རབ་དང་ཚད་མའི་གཞི་མཐུན་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་བདེན་གཉིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་པར་གསུངས་པས་

ཚད་མ་མཐར་ཐུག་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས།

བསྟན་བཅོས་ནི། རྩོད་བཟློག་ལས།

གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྲིད་པ། །

དེ་ལ་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྲིད། །

ཞེས་དང་། རྩོད་བཟློག་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་སྲིད་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་སྲིད་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྲིད་པར་གསུངས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་དུས་དེ་དག་བཀག་པར་མི་རུང་བར་སྲིད་པ་སྟེ་འཐད་པར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩོད་བཟློག་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁས་མ་བླངས་ཤིང་མ་བརྟེན་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ་ཞེས་མི་འཆད་དོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁས་མ་བླངས་པར་ནི་ཆོས་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ལ་མི་སྟོན་ལ། །དམ་པའི་དོན་ལ་མ་བརྟེན་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མི་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཁས་བླངས་པའི་སྟེང་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་འཇོག་པར་གསལ་བས་གནས་ལུགས་འཇོག་དུས་ཀུན་རྫོབ་འགོག་པ་ག་ལ་རུང་། གལ་ཏེ་འཛིན་པ་རང་བཞིན་ཡོད། །འཛིན་པ་དེ་ལ་སུ་ཞིག་བཟློག

།ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྟོད་བཟློག་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་པ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་སུས་ཀྱང་བཟློག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་མེའི་ཚ་བ་ཉིད་དང་། ཆུའི་གཤེར་བ་ཉིད་དང་། ནམ་མཁའི་མི་བསྒྲིབ་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ནི་བཟློག་པར་མི་ནུས་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་བཟློག་པར་ཡང་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་བཤད་སྦྱར་ལས། གསུམ་པ་ལ་ཡང་མེ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་སུས་བཟློག་པར་ནུས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་མེའི་ཚ་བ་སོགས་ཚད་མ་སུས་ཀྱང་བཟློག་པར་མི་འགྱུར་བའི་དཔེ་ལ་གསལ་བར་བཀོད་པས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འགོག་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་མིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་སྨྲས་པ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཇིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ནི་ཡོད་དོ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་ཁས་བླངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་གང་གི་ཕྱིར་དཔྱད་ན་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་མེད་དོ། །ཞེས་སྨྲོས། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདིར་སྨྲས་པ། ལས་གནས་པ་

ནི་བཅོམ་ལྡན་གསུངས། །བླ་མ་ལས་བདག་འབྲས་བུ་དང་། །སེམས་ཅན་ལས་བདག་བྱ་བ་དང་། །ལས་རྣམས་ཆུད་ཟ་མིན་པར་གསུངས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དག་ལས། ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོངས་སུ་བསྟན། ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་གསུངས། ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས། དེ་ལྟ་བས་ན་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་སྨྲས་པ། མདོ་སྡེ་ལས་ཡོད་དོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ན་དེ་ཇི་ལྟར་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར། འདིར་བཤད་པ་ཞེས་སོགས་ནས། མཐར། འདིར་སྨྲས་པ། འདི་ལ་གཟུགས་ནི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ་ཡོད་ལ། ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གྱུང་གསལ་གྱི་ལུང་དག་གིས་ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་ལས་འབྲས་སོགས་ཡོད་པར་འཇོག་དགོས་པར་དེའི་ཐད་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་ལ་གཟིགས་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་བསྟན་མི་འཇིག །ཡང་དག་ཆོས་བསྟན་ཅི་ཡང་མེད། ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མི་འཇིག་ལ། ཡང་དག་པར་ན་ནམ་ཡང་ཆོས་བསྟན་པར་མཛད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་

དོན་དམ་པར་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཤད་པ་མ་རྟོགས་ནས་
དེའི་ཕྱིར་སྨོངས་པ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་རྟོག་པ་མེད་པ། མཚན་ཉིད་མེད་པ་འདི་ལ་
སྐྲག་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་བརྟེན་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྒྲུབ་
འདི་འགོག་མི་མཛད། །རྟེན་འབྱུང་གང་དེ་རང་བཞིན་མེད། །ཇི་ལྟར་དེ་ཡོད་
ཡང་དག་ངེས། །འདི་ལ་རྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་
སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་མི་འགོག་གོ །ཞེས་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པ་གཏན་ལ་ཕབ་
དུས་འཇིག་རྟེན་པས་ཁས་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འགོག་མི་རུང་བ་གསལ་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ཆྭ་འགྲེལ་ལས། སྨྲས་པ། འཐད་
པ་གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དམིགས་ཤིང་ཡོད་པ་ཡང་མེད་
པར་བརྟག་ནུས་པ་གང་གི་ཕྱིར་འཕགས་པ་དག་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་རྟོགས་
པ་ལས་འདས་པའི་བློས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་ལ་རྣམ་པར་
སྒོམ་པ་ཇི་ཙམ་དུ་དངོས་པོ་དམིགས་སུ་ཡོད་པ་དག་མེད་པར་མི་རུང་ངོ་། །
གལ་ཏེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་བོང་བུའི་རྭ་བཞིན་དུ་དེ་ཡང་དམིགས་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ནས་འདིར་འོངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་
ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་བསྟན་པ་ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་སྟེ་འཁོར་བའི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཚེ་རབས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ཡང་མི་རུང་

བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་མངོན་པ་ལས་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡང་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འདུག་སྟེ་ཡོད་ན་རུང་བས་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ཡོད་པའོ། །ཞེས་འཕགས་པ་དག་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལས་འདས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་བློས་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་རུང་བ་དང་རུང་ན་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་དང་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སོགས་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འོན་དེ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་གསུངས་སམ། འདི་ལྟར་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་བྱ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་མེད་ན་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་དོན་མེད་པ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡོད་པས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱང་གྲུབ་བོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ཚིག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུ་འདོད་པས་སྣོད་ལྟར་ཐོག་མར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཀུན་རྫོབ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཆུ་འདོད་པས་སྣོད་ལ་གཅེས་སྤྲས་ལྟར་

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་རླག་པར་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཛོག་པའི་སྟེང་ནས་དོན་དམ་འཛོག་དགོས་པར་གསུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚད་མ་དག་ཡོད་ན་གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ་གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཡོད་ན་ཚད་མ་དག་འགྱུར་གྱི། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་ཞིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསལ་བར་གསུངས་པསོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ཤུང་བར་བྱེད། །ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞིག་ད་ལྟ་མེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་དེ་ལྟར་སྣར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་རྟོགས་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བ་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་པས་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་གནོད་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོར་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ཡང་། ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་མཐོང་བར་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དེས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། ཡང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་འགའ་ཞིག་དངོས་པོར་བརྟགས་ནས་དེའི་རྟེན་གྱི་ཆེད་དུ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡང་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་གཉིས་ག་ལྟར་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་པས་ངེས་པར་ཕུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལུང་དེའི་དགོངས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་པའི་བར་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་རྟོགས་པ་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་ལ། ཆད་མཐར་མི་ལྷུང་བའི་ཚུལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བ་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་པས། ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་གནོད་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གཞུང་དེས་ལས་འབྲས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་བློས་མི་གནོད་པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་རྟོགས་དུས་ཀུན་རྫོབ་ལ་གནོད་ན་ཆད་མཐར་ལྷུང་བ་ཡང་དོན་གྱིས་གོ་ལོ། །རྟག་མཐར་མི་

ལྡོང་བའི་ཚུལ། དོན་དམ་པ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གཞུང་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ཡང་ཞེས་པ་ནས་ངེས་པར་ཕྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྡུང་ཚུལ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་པས་ཕུང་བྱེད་དུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་གང་གིས་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་མཐོང་བར་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དེས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། ཞེས་པས་ཆད་མཐར་ལྡུང་བ་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་དུས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡོད་པ་བཀག་ན་ཆད་མཐར་ལྡུང་བ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་འགའ་ཞིག་དངོས་པོར་བརྟགས་ནས། དེའི་རྟེན་གྱི་ཆེད་དུ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡང་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་པས་རྟག་མཐར་ལྡུང་བ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་དུ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ན་རྟག་པའི་མཐར་ལྡུང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་གཉིས་ག་ལྟར་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་པས་ངེས་

པར་ཕྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་པས་ཕྱུང་བྱེད་དུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། གོང་ལྟར་ལྟ་ན་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་པས་ཕྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་དུས་ལས་འབྲས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་འགོག་པ་དང་། ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་དུས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་པས་ཤེས་རབ་ཆུང་བ་རྣམས་ཕྱུང་བྱེད་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་བློས་ཀུན་རྫོབ་འགོག་པ་དང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་གཏན་ལ་ཕབ་དུས་བཀག་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བཤད་པ་འབའ་ཞིག་གོ །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་མི་འདོད་ན་ནི་དེའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་འདི་དག་དམིགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་ངེས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱངས་ནས་ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྤོང་བས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས།

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གཟིགས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ལ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འདི་སྙམ་དུ་སྨྲ་བར་འདོད་པའི་དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་པ་འདི་ཅི་དགོས་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་ལ་མ་བརྟེན་པར་དོན་དམ་པ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ག་གདགས་དགོས་སོ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དང་དེ་འཛོག་པ་ལ་ཐ་སྙད་བདེན་པ་འཛོག་དགོས་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས་རང་བཞིན་དང་

བཅས་པར་ངེས་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ། མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ལྡོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེས་ལས།

གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། གང་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རུང་བ་དེ་ལ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། གང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་ཟླ་འགྲེལ་ལས། བདག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དགེ་སློང་མཁས་པ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྤྱོད་འཇུག་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་མེད་ན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷའི་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཇི་ལྟར་མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་ཀུན། །འདིར་ནི་དགག་པ་བྱ་མིན་ཏེ།།

ཞེས་དང་། དགེ་སློང་མཁས་པ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྤྱོད་འཇུག་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་ཞེས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། ཐོས་པ་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་གཞན་ལས་དང་ལུང་ལས་སོ། །ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ངེས་པའོ། །དེ་ཉིད་འདིར་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ཏེ་དགག་པར་བྱ་མིན་ཞེས་པ་མི་བཟློག་པའོ། །གང་ཇི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མ་དཔྱད་པའི་ངོ་བོ་ཁས་བླངས་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ་དོན་དམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དགག་བྱ་མིན་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

པཎྜི་ཏ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། འདིར་དབུ་མས་ནི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་དང་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་གནས་པ་དཀའོ། །དེ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་སོ། །མཚན་མ་དང་གཞལ་བྱ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་

པ་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་རང་དང་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྟག་ཅེ་ན། ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་ཆེར་ལམ་འདི་འདིར་ཚད་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་དེ་དག་འགོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ཡང་རང་བཞིན་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྒྱས་པ་རྣམ་པར་གཞག་དགོས་པའི་དབང་གིས་བྱས་ཀྱང་གོང་མ་གོང་མའི་རིགས་པས་རྟད་ནས་ཕྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོད་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་དབུ་མའི་ལུགས་ལ་ཚད་མ་འཐད་ཚུལ་དང་དེ་ཡང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཚད་མའི་འཇོག་ཚུལ་འཐད་ཀྱང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་བཅས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་བུའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ་སོར་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་སྤྱངས་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་དག་ཀྱང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་དུས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཀུན་རྫོབ་འགོག་པ་དག་ཀྱང་མེད་དོ།། ཞེས་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་མི་འགོག་པར་གསལ་བའི་

ཕྱིར་རོ། །

པ་ཚབ་ལོ་ཙྪ་བ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱི་དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་མ་གསལ་བྱེད་ལས། འགག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཏེ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོར་ན་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གསུམ་བར་ལ་མེད་དེ། སྐྱེ་འཇིག་དང་གྲགས་པ་དང་རིགས་པས་དེ་དག་གྲུབ་པ་དང་ལུང་ལས་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པར་མི་འདོད་ཡོད་པར་འདོད་པས་སོ། །ཞེས་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་རིགས་པས་གྲུབ་པས་སྤྱིར་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་ཡོད་གོ་ཆོད་པ་དང་དོན་དམ་དུ་མེད་ན་མེད་གོ་མི་ཆོད་པའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

པ་ཚབ་ལོ་ཙྪ་བ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱི་དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་མ་གསལ་བྱེད་ལས། འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་ཅེ་ཚད་མས་འགོག་གི་སྣང་བས་ན་དངོས་པོ་པ་དང་འདྲ་བར་ཐ་སྙད་ལ་སྐུར་བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ངེད་ཅེ་ལྟར་སྣང་བ་མི་འགོག་སྟེ་རིགས་པས་དགག་མི་ནུས་པས་སོ། །འོ་ན་ཅི་ལྟར་ཡིན་ན་སྣང་བ་ལ་སྒྲོ་རྟོལ་མེད་པ་ལ་སྣང་བ་འདི་ཚད་མ་ལ་སྣང་ངམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་སྣང་བརྟག་པ་བྱེད་དེ། རང་རྒྱུད་པ་ཚད་མ་ལ་སྣང་བར་འདོད་དེད་

ཐལ་འགྱུར་བ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པས་སྤྱངས་གཅལ་ན་སྣང་བ་འཇལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་ལས་ཚད་མ་གཏན་མེད་དེ། ཡོད་ན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གནོད་པས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་སྣང་བ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབབ་དུས་གཟུགས་སོགས་སྣང་བ་རྣམས་འགོག་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན་ཞེས་པའི་ཚིགས་ཤད་གཉིས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་ཉེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་ལྟ་བར་སྟོང་པ་ཉིད་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟ་བུ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་བྱས་པས་དེ་ལྟ་བུ་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཆུང་དུ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་མེད་པར་སྐུར་བ་བཏབ་ཅིང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པས་ངན་སོང་ལས་མི་འཐར་བས་སོ། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་དུས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་ཅི་ཡང་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་ཆད་མཐར་ལྷུང་བར་ཚིག་གསལ་ལྟར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཁུངས་ཤིན་ཏུ་ནས་མང་ངོ་། །

རིགས་པས་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་འཐད་དེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཀུན་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྟོགས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། སངས་འཕགས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པས་གནས་པ་ལ་ཡང་གནས་སུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འཇུག་པ་ལས། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་མཁྱེན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཨཱརྻ་དེ་བའི་དབུ་མ་འཁྲུལ་པ་འཇོམས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་བསྒྲིབས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་རའི་འབྲས་བུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ། སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་གཟིགས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མཐར་ཐུག་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་ན་ཚད་མས་མ་གཟིགས་པར་འགལ་བས་ཆོས་ཀུན་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཞེས་སྨྲས་ན་ཀུན་མཁྱེན་དུ་ཁས་བླང་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་

འདོད་པ་ནི་ ཀུན་མཁྱེན་ལ་སྐྱུར་འདེབས་འབའ་ཞིག་གོ ། གཞན་ཡང་། གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཚད་མས་གྲུབ་སྟེ། རང་འཛིན་གྱི་བློ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་འཛིན་པའི་བློ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཤིང་རྟ་འཛིན་པའི་བློས་ཇི་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་དོན་ལའང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཤིང་རྟ་ཤིང་རྟར་གཞལ་བ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཤིང་རྟའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་རྟ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་རྟ་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བརླག་པ་ཡིན་པས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཁོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པའི་རྩ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བརླག་ཅིག ། ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཆད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཕ་རོལ་པོས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཁས་བླང་བར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་འདིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤིང་རྟས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འདིའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དབུ་མ་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འཐད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་ཁས་བླང་དགོས་པར་གསལ་

བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་གྲུབ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ཚད་མས་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་གོ། མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དེ་དག་འཛིན་པའི་བློ་ཐ་སྙད་དུ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་རང་གා་བས་ཀྱང་ཤེས་པར་ནུས་པའི་མེ་ལས་དུ་བ་དང་ས་བོན་ལས་སྨྱུ་གུ་དང་མ་ལས་བུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ནུས་ན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བརྟག་པ་ཡིན་པས་ལུགས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ་འཛོག་ནུས་ན་དེ་དག་ཚད་མས་གྲུབ་པར་གནོད་མི་ཟ་བས་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་འཛོག་པ་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ཕབ་པའི་གཞི་རྟེན་ནམ་ཐབས་མཁས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ངོ་། །རྩ་ཤེས་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ནུས། །ཞེས་དང་། རྟོད་བཟློག་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁས་མ་བླངས་ཤིང་མ་བརྟེན་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ་ཞེས་མི་འཆད་དོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁས་མ་བླངས་པར་ནི་ཆོས་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ལ་མི་སྟོན་ལ། །དམ་

པའི་དོན་ལ་མ་བརྟེན་པར། །སྨྲ་ངན་འདས་པ་མི་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ཚིག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་སྨྲ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆུ་འདོད་པས་སྣོད་ལྟར་ཐོག་མར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཀུན་རྫོབ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །

འོན་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་འཐད་ན། ཕུང་པོ་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་གང་ཟག་བཏགས་པ་དང་ཁྲ་བོའི་མདོག་དང་འཁྱིལ་ལུགས་སྦྲུལ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་ན་ཐག་པ་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་འདི་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་དུ་བཏགས་པ་ན་བློ་དེ་གཉིས་ལ་འཆར་བའི་གང་ཟག་དང་སྦྲུལ་གཉིས་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་དང་ཐག་པའི་ངོས་ནས་མེད་པ་དང་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་སྔ་མ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ་ཕྱི་མ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཚམས་གང་ནས་བཟུང་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཡབ་རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་སྙམ་ན། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་པ་དང་ཇི་ལྟར་གྲགས་པའི་དོན་དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ

མེད་པ་དང་། དེ་ཕོ་ན་ཉིད་ལའང་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པའི་
རིགས་པས་གནོད་པ་མི་འབབ་པ་ཞིག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེ་
དག་ལས་བཟློག་པ་ནི་མེད་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་བཀའ་གསུང་དྲི་མ་མེད་པ་
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་ནུས་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ་དང་ཐ་སྙད་
པའི་ཚད་མས་མི་གནོད་པ་དང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
ཀྱང་མི་གནོད་པ་ཞེས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཞིག་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་དེ་
གསུམ་གང་རུང་མ་ཚང་ན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་
པ་ལ་གྲགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་
རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་གང་ལའང་ཇི་ལྟར་སྣང་
བ་ལྟར་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྣང་བའི་དོན་དེ་བློ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་
བ་ཙམ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་མི་
དཔྱོད་པའི་ཤེས་པ་མ་བརྟགས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
ཡུལ་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་ལ་མ་དཔྱད་པར་ཡུལ་དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་
གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་
དེ་ལ་གྲགས་ཚུལ་ནི་དེ་ལ་སྣང་བ་ཉིད་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཤེས་པ་དེ་ལ་གྲགས་པ་ནི་སྣང་བའམ་སྒྲོང་
བའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

དེས་ན་བདག་མེད་གང་ཡིན་རང་ཉིད་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་དེས་རང་གི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པ་མིན་པར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་པོ་ཚང་ངོ་། འོན་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུ་ཟུར་དང་པོ་ཚང་དགོས་པས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན་སྔར་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་བློ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་བློ་དེས་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པ་ཡིན་གྱི་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་གི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པ་མིན་པས་ཟུར་དང་པོ་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་མོ། །

ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་གནོད་པ་ནི། སྤྱིར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཞེས་པ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་ཀུན་རྫོབ་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཚད་མ་སོགས་སྐབས་སྐབས་ཀྱིས་གོ་བ་སོ་སོར་སྦྱར་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཞེས་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ལྡོག་ཕྱོགས་མིང་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆིམ་ནས་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་སྙམ། དཔེར་ན། གང་ཟག་བཀྲ་ཤིས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་བཀྲ་ཤིས་ལ་འཇུག་པ་ན་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་མིང་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཆིམ་ནས་འདི་བཀྲ་ཤིས་སོ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བྱ་བ་འདི་བྱས་སོ་སྙམ་དུ་འཇུག་གི བཀྲ་ཤིས་གདགས་གཞི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡོད་ཚུལ་དཔྱད་ནས་མི་འཇུག

པ་བཞིན་ནོ། །ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་པ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ན་ཡིན་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་བློས་བཟུང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེས་བཟུང་བའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་པས་དེ་དག་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཐག་པ་སྦྲུལ་ཡིན་པ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ཆུ་ཡིན་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་དེ། ཐག་པ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་དེ་དག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རི་བོང་རྭ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་རི་བོང་རྭ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། །

དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་གནོད་པ་ནི། དོན་དམ་དུ་དཔྱོད་ཅེས་པ་བདག་དང་བུམ་པ་སོགས་མིང་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་བཏགས་དོན་དེ་དག་རང་གི་ཡན་ལག་དང་ཆ་ཤས་སོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་དཔྱད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཁེགས་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །གནོད་ཚུལ་ནི་དཔེར་ན་གང་ཟག་ལྷ་བྱ་གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་སྟེང་ནས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་དཔྱད་པ་ན་མཐར་གདགས་གཞིའི་སྟེང་དུ་མེད་པར་རྟོགས་ན་གང་ཟག

གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཡོད་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློས་གནོད་དེ། བློ་དེས་དེ་དག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་བློས་དོན་དམ་གཟིགས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་མ་གཟིགས་ཀྱང་སྟོང་གཞི་དེ་དག་ལ་གནོད་པ་མིན་ཏེ། མ་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་གནོད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀ་བ་མ་གཟིགས་ཀྱང་ཀ་བ་ལ་མི་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཁེགས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་མི་དགོས་སྙམ་སྙེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བདག་ཡིན་པ་དང་སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཡོད་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་རྙེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོས་བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པ་དང་དགེ་མི་དགེས་བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པ་གཉིས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པར་མཚུངས་ཀྱང་། རིགས་པས་གནོད་མི་གནོད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཆ་མེད་དང་བདག་དང་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། དེ་དག་གིས་རྣམ་

པར་འཇོག་པ་ན་དེ་འདྲ་བའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡིན་མིན་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་དེ་ནས་དེ་ལྟར་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དོན་དེ་དག་རྙེད་པར་བསམ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་དེ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཁས་བླང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་དག་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་བརྟག་པའི་ཁུར་བཟོད་པ་མི་འབྱུང་བས་དེ་དག་རིགས་པས་མ་རྙེད་པ་ན་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཡོད་ན་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་རྙེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

དོན་དམ་དུ་དཔྱོད་ཚུལ་ཡང་གོང་ལྟར་འདོད་དགོས་པ་ནི། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚིམ་པར་དེའི་ཐ་སྙད་གང་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་གཞི་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་ཅིང་བཙལ་ནས་འཇོག་ན་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་བསྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། དེ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དཔྱད་པས་རྙེད་མ་རྙེད་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ནི། བུམ་པ་སྣམ་བུ་སོགས་དང་། ལྷས་སྦྱིན་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གང་གི་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་རྣམས་ལ་མིང་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་མིང་དེ་གང་ལ་

བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཕོ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་འཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་རང་བཞིན་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་པའམ། དོན་དམ་དཔྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཞེས་དང་། གཉལ་སྟོན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་འཚོལ་བ་ན་དེ་ཕོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་འགྲོ་སྟེ། ལྷས་སྦྱིན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་གཟུགས་སེམས་རེ་རེ་བ་ལྷས་སྦྱིན་ཡིན་ནམ་དེ་ཚོགས་པ་ལྷས་སྦྱིན་ཡིན་ནམ་དེ་ལས་དོན་གཞན་ན་ལྷས་སྦྱིན་ཡོད་སྙམ་དུ་དཔྱོད་པ་ནས་ལྷས་སྦྱིན་དེ་ཕོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་དང་། ལྷག་མཐོང་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་མཚམས་ནི། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་གང་ཟག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཕུང་པོ་རྣམས་སམ། དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པ་ཞིག་སྙམ་དུ་དཔྱོད་པ་ལྟ་བུ་ནས་འཇོག་པར་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། གཞུང་འདིར་བློ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ནམ། དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་བམ་སྙམ་དུ་དཔྱོད་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་ཚུལ་དུ་གསུངས་པའང་། དཔེར་ན་ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་རྟོག་པས་བཞག་པའི་ཚེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་དོན་བློས་བཞག་པ་འདི་ཀའམ། འདི་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་

སྣམ་དུ་དཔྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་བཏགས་དོན་འཚོལ་བ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། ཞེས་དོན་དམ་དུ་དཔྱོད་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་ཟུར་གཉིས་པ་ཚང་ལ་གསུམ་པ་མ་ཚང་བ་ནི་བདེན་གྲུབ་དང་རྣམ་ཤེས་བདག་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཚང་ལ་གཉིས་པ་མ་ཚང་བ་ནི་ཐག་པ་སྦྲུལ་ཡིན་པ་དང་རི་བོང་རྭ་ལྟ་བུའོ། །ཟུར་དང་པོ་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཚང་བར་སེམས་སོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཟུར་གསུམ་ཀ་ཚང་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་གང་རུང་ཞིག་མ་ཚང་ན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ཡིན་នོ། །

ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་འཇོག་པའི་དགོས་པ་ནི། དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་དུས་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྷུང་བ་དང་ཚོགས་གཉིས་དང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་དང་བདེན་གཉིས་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ན་འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་སོང་བར་དེ་དག་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཁྱད་ཆོས་བླ་ན་མེད་པ་ཞིག་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་མི་འཐད་ན་སྐྱོན་དེ་དག་འཇུག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་རྟོགས་དུས་གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་བཀག་པར་འགྱུར་བས་ཆད་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས། གང་གིས་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་མཐོང་བར་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་

མཐོང་བ་དེས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། ཡང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་འགའ་ཞིག་དངོས་པོར་བརྟགས་ནས་དེའི་རྟེན་གྱི་ཆེད་དུ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡང་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་གཉིས་ག་ལྟར་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་པས་ངེས་པར་ཕུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་གཉིས་དང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་དང་བདེན་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་ཡང་མི་ནུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་དང་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་བློ་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱིན་པ་སྙིང་རྗེ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་བློ་རྣམས་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་རྟོགས་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་བཀག་པ་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལ་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། །བློ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཇི་ཙམ་བརྟག་ཀྱང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་ཀུན་རྫོབ་འགོག་པར་གསུངས་པའི་ལུགས་ལ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དང་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དང་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་སོགས་ཇི་ཙམ་བཤད་ཀྱང་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དང་རྟག་འཛིན་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་ངོ་། དོན་དམ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་འགོག །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག

ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བྱམས་སྙིང་རྗེ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་འགོག །ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་སྙིང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་འགོག་པས་འགལ་འདུ་འབབ་ཞིག་གོ། གཞན་ཡང་། དོན་དམ་རྟོགས་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་བཀག་ན་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་རྗེ་སེམས་བསྐྱེད་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སོགས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་འབབ་ཞིག་འཛིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པར་སྣང་རང་ཡུལ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་འཁྲུལ་བ་འབབ་ཞིག་པར་འཛོག་ན་དེ་དག་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སློབ་པར་མི་འགྱུར་བས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཆ་ཚང་བ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སློབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དགོངས་ནས་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏའི་ཚོགས་འཁོར་གྱི་ཚིག་ལས། སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྟ་བ་དང་། སྒོམ་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་འཕགས་མ་ཉན་ཐོས་པ་དག །ཐོག་མར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་ནོར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚད་མར་གྲུབ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས། གཟུགས་མེད་ཚོར་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བར་བཤད་

པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་སྒོམ་པ་ནོར་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྒོམས་པ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྤྱོད་པ་ནོར་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལུས་ངག་གི་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་དགོས་པ་ལ། གཙང་བ་དང་མི་གཙང་བ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སོ་སོར་བཏབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཐོག་མར་ལྟ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་འགོག་ན་ཁྱེད་བདེན་སོད། བདེན་པ་འགོག་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་བདེན་གཉིས་གནད་ཀྱི་ཟླ་ཟེར་ལས། གང་ཞིག་རྣམ་པར་མ་བརྟག་པའི་ཐ་སྙད་ལ་རིགས་པའི་འཐད་པ་བཙུགས་ནས་བཀག་པར་སྨྲ་བ་ནི། སྐབས་དང་མ་འབྲེལ་བར་སུ་ཅོར་སྨྲ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། འགའ་ཞིག་གིས་ཁོ་བོའི་རྫས་ཚོམ་རྐུན་པས་འཕྲོགས་སོ་ཟེར་བ་ན། རྫས་ཅི་བྲུམ་པའོ། །བྲུམ་པ་ནི། རྫས་མ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགག་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ཞེན་མེད་ན་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཀྱང་། ཉེས་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཀག་ན་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རང་ཉིད་བླང་དོར་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་དང་། གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་

ཚད་པས་བསེ་རུ་བཞིན་དུ་ཅི་ཡང་མི་སྨྲ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ང་དང་རྩོད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་མི་རྩོད། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། འཇུག་པར་ཡང་། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གནོད་ན། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས། །ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་རྩོད་གྱིས་དང་། །ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་នོ། །བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་སྤང་རྫི་སྐད་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་བཀག་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫི་སྲིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་དུ། ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་སྤང་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ཞེན་མེད་པར་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་མི་གསལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཀག་ན་ལས་འབྲས་སོགས་ཁྱད་དུ་གསོད་པས་ཆད་པ་མི་ཟད་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་གསུང་གཞན་གྱི་ཟེ་ཚོམ་སེལ་བྱེད་དྲིས་ལན་གྱི་སྐོར་ལས། རྒྱུ་འབྲས་སླུ་བ་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས། །འབྲལ་མེད་ཟུང་དུ་ཆུད་པར་ནམ་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་ལ་ཞུགས། །འདི་ལྟར་སྣང་ཞིང་གྲགས་པའི་དངོས་འདི་ལ།།

རང་བཞིན་གྲུབ་མཐའ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། །ལྷན་སྐྱེས་ཡིད་ཀྱིས་དངོས་འཛིན་ཕྱིན་པ་རྣམས། །རྣམ་དག་ལུང་རིགས་ཐེར་གྱིས་རབ་བསལ་ཏེ།། སྣང་དུས་ཉིད་ནས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་། །སྟོང་པ་རྟོགས་ཚེ་སྣང་བ་མི་འགོག་པའི། །ཟུང་འཇུག་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ནམ་སྐྱེས་པ། །དེ་ཚེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན། །ཐོས་བསམ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཚེ། སྣང་བ་བཀག་ནས་སྟོང་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། །སྟོང་པ་རྟོགས་ཚེ་སྣང་བ་ཤུབ་པ་དང་། །ཀུན་རྫོབ་བསལ་ནས་དོན་དམ་བསྒྲུབ་པ་རྣམས། །ཏྲག་ཆད་མཐར་ལྟའི་གཡང་ལ་ལྟུང་བའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་ལམ་ལས་རིང་དུ་གོལ། །ཞེས་དང་།

དེ་དག་དང་མཐུན་པར་མཉམ་མེད་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དང་པོ་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དགེ་བ་འདི་ཡི་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་མཆོག་གིས་འགྲོ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐུ་དམ་པ་དང་གཟུགས་སྐུ་དམ་པ་གཉིས་འཐོབ་པ་ནི། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡ་མ་བྲལ་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ

བསགས་པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འདི་ལས་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་དང་འདི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཐག་པ་ནས་འཁྲུངས་པ་ཇི་སྙེད་པ་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ངེས་པ་གཏིང་ནས་རྙེད་པའི་ཇི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་ཏེ། འདི་གཉིས་ཀ་མེད་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཆ་ཚང་བ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སློབ་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་སྐུ་གཉིས་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལམ་གྱི་གནད་མི་འཕྱུག་པ་གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལ་རག་ལས་པས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པའི་བདེན་གཉིས་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དཀའ་ས་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མ་ལུས་པར་ཁེགས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པ་པོ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་འཁྲུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་སུ་འཇོག་ཐུབ་པའི་གཉིས་ཚོགས་དེ་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་སོང་བས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་ཞིག་མ་རྙེད་ན་ལྟ་བའི་ངེས་པ་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་སྤྱོད་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་ཆུང་དུ་འགྲོ་ལ། སྤྱོད་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་ལྟ་བའི་ངེས་པ་ཆུང་དུ་

འགྲོ་བར་གནོན་མི་ཟ་བས་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོབས་མཚུངས་སུ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་སྣང་ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་དཔྱོད་རིགས་པས་བཀག་པར་མི་ནུང་བར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱར་འདོད་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། འོན་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་གང་ཡིན། བློ་འཁྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་བདག་རྟག་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་འཁྲུལ་པའི་ངོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཇུག་པའི་རྩ་བ་ལས། འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུའང་མི་རིགས་ལ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འདི་གཉིས་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་នོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་མུ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་། །སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་དང་།

དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་གིས་གང་བརྟགས་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནནྡའི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བདག་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་མ་གྱུར་པར་བསྟན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འདི་གཉིས་ཆར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་នོ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་བདེན་གཉིས་གནད་ཀྱི་ཟླ་ཟེར་ལས། ཕྱི་རོལ་པ་དག་གིས་བློས་རྟོད་ཅིང་སྒྲོ་བཏགས་པ་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པར་གྱུར་པའི་དོན་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། ཞེས་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བཏགས་པའི་བདག་རྟག་པ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཁྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཟེར་བ་མིན་གྱི་མ་དཔྱད་པ་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་བློ་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་འཁྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་ཟེར་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་དཔྱད་པ་ཐོག་མེད་ནས་འོངས་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྡན་སྐྱེས་འཁྲུལ་པའི་ངོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཇུག་པ་རྩ་བ་ལས། རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནནྟའི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ལ་ཡང་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྙད་དུའང་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རྟེན་དབང་པོ་ལ་གནོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་གང་རུང་གི་ངོར་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་ཟེར་ནའང་སྔར་ལྟར་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་སྟེ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། དབང་པོ་ལ་གནོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་གང་རུང་གི་ངོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡིད་དབང་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཤེས་གང་ཞིག དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིད་དབང་ལ་གནོད་པར་བྱེད་ཚུལ་གང་ཡང་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔགས་དང་སྨན། གྲུབ་མཐའ་ལོག་པ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་། གཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་གནོད་པར་བྱེད་ཚུལ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་སྐབས་སུ་ཡིད་དབང་ལ་གནོད་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་དག་ལས་གཞན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཡིད་ཀྱི་གནོད་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་དག་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྟར་སྣང་བ་དག་སྟེ། སྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་ཡ་ཨྰ་ནནྡའི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་དག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔར་བསྟན་པའི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་རྣམས་སོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མུ་སྟེགས་པས་བྱས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྡུ་བར་བྱའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྟར་སྣང་བ་དག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསོན་པོའི་ལུས་འདི་ཚོས་ཅན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྡུ་བར་བྱའོ། །སྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་བསྡུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཡིད་དབང་ལ་གནོད་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་དག་ལས་

གཞན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་རང་ཅག་རྣམས་བློ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་ལེགས་པར་དཔྱད་ན་བདག་ལྟ་བུ་ཞིག་གདགས་གཞི་ཕུང་པོའི་ངོས་ནས་ཚུར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཞིག་དང་གིས་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལྟ་བུའི་བློ་དེ་བདག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་ལ་དེའི་འདྲའི་འཛིན་པའང་ཡིད་ཤེས་སུ་འདོད་པས་དེའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟེན་ཡིད་དབང་ཡིན་ལ་དེའི་རྟེན་ཡིད་དབང་ལ་སྣང་བ་ཤར་བའི་གནོད་རྐྱེན་གང་ཡང་མ་ཚང་བས་གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཤེས་པས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཙམ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡབ་རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པའི་བཀའ་གསུང་དྲི་མ་མེད་པ་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེའི་དོན་ནི་འཁྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་ན་ནི། དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བདེ་སྡུག་སྐྱེ་བ་དང་དཀར་ནག་གི་ལས་གཉིས་ལས་བདེ་སྡུག་སྐྱེ་བ་གཉིས་འཐད་ན་འཐད་མཉམ་དང་མི་འཐད་ནའང་མི་འཐད་མཉམ་དུ་འགྲོ་སྟེ། སྔར་བཞིན་དཔྱད་ན་ནི་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཡང་མི་རྙེད་ལ་འཁྲུལ་ངོར་ནི་སྔ་མ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་འཇུག་པ་ལས། འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུའང་མི་རིགས་ལ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། །ཅེས་དང་། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་མུ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་གང་། །སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལ་

བརྟགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མིན་པས་བཏགས་པ་རྣམས་དང་། སྒྱུ་མ་ལ་རྟ་གླང་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བློ་འཁྲུལ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བཟུང་བར་འགྱུར་བ་དང་འཁྲུལ་ངོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་རིགས་པས་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འགོག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །འཁྲུལ་བ་དེ་དག་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་རང་དགའ་བའི་འཁྲུལ་བ་མིན་ལ། མ་དཔྱད་པ་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་འཁྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྔ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་རྟག་འཛིན་དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་བས་རྙེད་པ་འགལ་མེད་ཀྱང་། རིགས་ཤེས་ཚད་མས་མི་གནོད་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་རམས་པའི་དབུ་མ་ངེས་དོན་རབ་གསལ་ལས། ཚད་མ་ཡིན་མིན་ནི་མདོ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚད་མ་མིན། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན། །འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སུ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་འཇུག་པར། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། འོན་ཀུན་རྫོབ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའང་འདོད་ན་ཚིག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཚད་མ་བཞི་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་པ་རང་གི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཚད་མ་ནི་མིན་ཏེ། ཡུལ་རྫུན་པ་མཐོང་བ་དང་ཡུལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་མི་བསླུ་བར་ཚད་མ་བྱེད་པར་ལྟར་དབུ་མའི་སྐབས་སུའང་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པས་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་བློ་རྣམས་ཚད་མར་ཐལ། དེ་དག་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་གཟུགས་སུ་གཞལ་བ་ལྟར། གཟུགས་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གྲུབ་

སྟེ། ཁྱེད་ཉིད་ཀྱི་རིགས་གཏེར་དོན་གསལ་ལས། འདི་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་ངོས་ཟིན་ན། དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཁྱབ་པ་ནི་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིག་ངོར་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདིར་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་ཐལ། ལུགས་འདིར་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་དག་ཀུང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚད་མ་དག་ཡོད་ན་གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ་གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཡོད་ན་ཚད་མ་དག་འགྱུར་གྱི། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདིར་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་རང་ལུགས་ལ་དམ་བཅའ་དང་ཚད་མ་ཡོད་ཀུང་མདོ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མིན་པའི་དོན་ཡིན་པར་རོང་སྟོན་ཆེན་པོས་ཀུང་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོང་སྟོན་ཆེན་པོའི་དབུ་མའི་རྣམ་བཤད་ངེས་དོན་རྣམ་ངེས་ལས། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་

ཚད་མར་འདོད་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་གཞན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་སོ། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ལས་མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་དང་། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། དམ་བཅའ་དང་ཚད་མ་ཡོད་ན། རྩོད་བཟློག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དེ་རྣམས། །ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་གྲུབ་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་སྨྲོས། །གལ་ཏེ་ཚད་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས། །གྲུབ་བོ་སྙམ་ན་ཐུག་པ་མེད། །དེ་ཡང་དང་པོ་གྲུབ་མིན་ལ། །བར་མ་མིན་ཞིང་ཐ་མའང་མིན། །ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། །དང་པོ་འགྲུབ་པར་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་དམ་བཅས་པ་ཡོད་ན་སྐྱོན་ཡོད་པར་རིགས་པ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་ཡང་རྟོག་གེ་ལས་བརྟག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་འདས་ཏེ་རང་དགར་སྣང་བ་ལ་

དགོངས་ནས་དེ་དག་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ནི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཐལ་འགྱུར་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མ་དང་དམ་བཅའ་སོགས་འཐད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཡུལ་རྫུན་པ་མཐོང་བ་དང་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་འགལ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། ཡུལ་རྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། དེས་ན་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པའི་དབྱེ་བ་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་འཕགས་པ་འོག་མའི་མཉམ་བཞག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་སྣང་ཡང་སྐྱེ་འགག་ཏུ་མི་སྣང་བ་དང་། གཉིས་སྣང་མེད་པའི་ཆ་ནས་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྗེས་ཐོབ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཞེས་ཁྱེད་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྣང་བ་དང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་གཟིགས་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་བློ་མིག་ཤེས་སོགས་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས།

མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །

ཞེས་སོགས་དང་། འཇུག་པ་ལས།

རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གནོད་པ་མེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གོང་གི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མིན་པར་ཙམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།

མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །

ཞེས་སོགས་དྲངས་སོ། །འཇུག་པའི་གཞུང་གི་དོན་ནི། སྔར་ལྟར་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མིན་པར་ཙམ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་འདི་ལས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནནྡའི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞེས་གསལ་བར་སྦྱར་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མིན་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་པར་གསལ་གྱི། སྤྱིར་ཚད་མ་ཙམ་མིན་པ་བསྟན་དོན་དུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བློས་ཕར་བཏགས་ཙམ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇོག་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློས་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་ཁེགས་ན་མི་འཐད་པ་མ་ཟད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་དང་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་འགལ་འདུ་རུ་མ་སོང་བར་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །
ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །
དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །
ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་དང་། རྩོད་བཟློག་ལས།
གང་ལ་སྟོང་ཉིད་འདི་སྲིད་པ། །
དེ་ལ་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྲིད། །
གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དང་། །

དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །
གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། །
སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་དགོས་པའི་ཁུངས་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ་འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ་ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་སོ་ན་འདུག་པ་ཉིད་དོ་སྙམ་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་བཅས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་དབུ་མ་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྨྲ་བ་ཡིན་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གཞུང་དུ་མ་ནས་གསལ་ལོ། །

རང་ལུགས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་གནས་ལུགས་སམ་བདེན་སྟོང་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་དགོས་པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པའི་ཊཱི་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པས་སེམས་ཅན་བཅིངས་པར་གཟིགས་ནས་དེ་བཟློག་པའི་དོན་དུ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་མི་འགལ་བར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པར་མཛད་དེ། ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

འཇིག་རྟེན་དེ་ན་ཇི་སྐེད་སུ་ཡོད་པ། །

ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ཅེ་ཡང་མེད་པ་ཞེས། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་ན་མེད་པར་དགག་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་པ་ནི་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ།དགག་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ན་ནི་དེ་སྒྲུབ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༦ ས་ཆེན་གོང་མ་རྣམ་ལྔ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་རྣམས་མཐར་ཐུག་ལྟ་བའི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བབས་ཚུལ།

དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པས་རྟག་མཐའ་སེལ་བ་དང་སྟོང་

པ་དེའི་ངང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པས་ཆད་མཐའ་སེལ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་གནས་ལུགས་སུ་སྨྲ་བ་ནི་མཐའ་ཀུན་སེལ་བའི་གནས་ལུགས་སུ་གླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ལན་དུ་མར་གསུངས་ལ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་ཡབ་རྗེ་བླ་མའི་གསུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པའི་གྲོགས། །ཁྱེད་ཀྱི་བློ་ངོར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ། །རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་འཇོག་པ་དཀའ་མོད་ཀྱང་། །དེ་འདྲ་དབུ་མའི་ལུགས་ནི་ཡིན་ནོ་ཞེས། །དེ་སྐད་སྨྲ་བའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ན་མཛེས། །ཞེས་དང་། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། གང་ཟག་དང་ཆོས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མི་འདོད་པར་དེ་གཉིས་བདེན་པར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བའི་གཡང་དུ་ལྷུང་ལ། དེ་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་དེ་དག་ཀྱང་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་འགྱུར་བས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བར་འདོད་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཆུ་ཟླ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁས་བླང་ངོ་ཞེས་ཚུལ་འདི་ཉིད་རྟག་ཆད་སྤོང་བའི་སྒོ་དམ་པར་བཞེད་དེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གང་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་པར། །བདག་གམ་འཇིག་རྟེན་མངོན་ཞེན་པ། །དེ་དག་ཀྱི་མ་རྟག་མི་རྟག །ལ་སོགས་ལྟ་བས་འཕྲོགས་པ་ཡིན། །གང་དག་བརྟེན་ནས་

དངོས་པོ་རྣམས། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་གྲུབ་འདོད་པ། །དེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་སོགས་སྐྱོན། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་མི་འགྱུར། །གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས།། ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོགས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པས་རྟག་ལྟ་སྫོང་ལ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པས་ཆད་ལྟ་སྫོང་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ལོག་པ་ཡང་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། རབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་དུ་གོ་དགོས་ལ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འགྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་ཡོད་པའི་རང་ཚུགས་ཐུབ་པ་མེད་པས་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་དྲངས་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་པས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་གོལ་ས་རྟག་ཆད་དང་སྒྲོ་བཀུར་གྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དེ་ནས་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ་ལས། དཀའ་ས་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མ་ལུས་པ་ཁེགས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པ་པོ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་པ་ལ་ངེས་པ་གཉིད་ནས་འདྲོངས་ཏེ། དེ་རྣམས་སུ་འཇོག་ཐུབ་པའི་གཉིས་ཚོགས་དེ་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་སོང་བས་དབུ་

མའི་ལྟ་བ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། རྟོག་པས་བཞག་པ་དེ་ལ་རང་རང་གི་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ནི། ཚིག་དང་དོན་གྱི་འགྲེལ་མཛད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཞི་བ་ལྷ་དང་སློབ་དཔོན་འདི་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་དཀའ་ས་ཡང་འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་རྗེ་བླ་མའི་ལྟ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་མོ་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་མཐའ་ཡས་པ་ནས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་འཇོག་དགོས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ནས་གནད་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་དུ་ས་ཆེན་གོང་མ་རྣམ་ལྔའི་ལེགས་བཤད་དུ་མ་ལས་གསལ་བ་དེ་ཡང་། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའི་གསུང་བླ་མ་མངའ་རིས་པས་མཛད་པའི་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དག་པ་རྟོགས་པས་དེ་དག་བདེན་པ་མེད་པར་ཤེས་པས་སོ། །སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་དབང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་རོ། །རང་བཞིན་དག་པའི་འགྲོ་ལ་འགྲོ་བར་ཤེས། །ཞེས་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་སྟེ། བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་དང་། བླ་མ་སྒྲི་ཚུ་བས་མཛད་པའི་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་འགྲེལ་ལས། ངོ་བོས་གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་ནི་དཀར་པོ་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །འདི་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་པ་ལ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་སྙམ་པ་ལ། ངོ་བོས་ཞེས་བྱ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའམ་རང་བྱུང་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བླ་མ་ས་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་རྩ་རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཚིག་གི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་ཆོས་ཅན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །ངོ་བོས་གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་ནི་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའམ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མ་བརྟེན་པར་འབྱུང་བའི་གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཅིས་ཤེས་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་གློ་བུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། སཾ་པུ་ཊའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པ་སྒྲ་བརྙན་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ལས། གཞན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངག་འབྱུང་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། གཞུང་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྐང་གི་འགྲེལ་པ་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོས་སྲས་རྗེ་བཙུན་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་དོན་དུ་མཛད་པ་ལས། སོ་སོར་

རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་ལུང་དང་རིགས་པས་བསྒྲུབ་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ཤེས་ཤིང་གཏན་ལ་ཕབ། དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཤེས་ཤིང་གཏན་ལ་ཕབ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྲོས་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཤིང་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། མདོར་ན་ཕྱི་ནང་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་གཅིག་གིས་བསྡུས་པས། སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པས་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ནས། དུག་གསུམ་ལས་མ་རིག་པའི་དུག་ཐོན་པར་བྱས་ཏེ། མི་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་པའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར་གྱི་རྒྱུད་འཆད་ཐབས་ལས། སྣ་ཚོགས་ནི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་ཏེ། སྣང་བའི་ཆའམ། དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་པོ།། རྡོ་རྗེ་ནི་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྟེ། སྟོང་པའི་ཆའམ། དངོས་མེད་དམ། དོན་དམ་སྟེ་དེ་དག་གིས་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཞུགས་པར་བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བཞི་པ་དབུ་མ་པས་ཁས་བླངས་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་བཞུགས་པ་ལའང་བདག་མེད་ཅེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ། །བདག་ཅེས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་བདག་ཏུ་སྣང་བའོ། །དངོས་པོ་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པའོ། །དངོས་མེད་མིན་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོར་ན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྐང་པ་གཉིས་ཀས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟུང་

འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་སྟེ། ཞེས་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསལ་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོའི་གསུང་། སཾ་པུ་ཊའི་ཊཱི་ཀ་གནད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ལས། སྟོང་ཉིད་བསམ་པས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཙམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་དབུ་མ་ལས་གསུངས་སོ། །བསམ་པས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་བསམ་པ་སྟེ། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའམ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྐུར་པ་མི་འདེབས་པ་ནི་འདིའི་དམ་ཚིག་ཡིན་ཏེ། མི་བདེན་པ་དང་། སྣང་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཆུ་ཤིང་དང་འདྲ་བར་སྙིང་པོ་མེད་པར་གཟུང་སྟེ། ཞེན་མེད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་བླང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ཞེས་དང་། སཾ་པུ་ཊའི་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་ལས། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའོ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། རང་

བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་ན་ཐོག་མ་སྐྱེ་བའང་མེད་ལ། དེ་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འགག་པ་དང་གནས་པའང་མེད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ་མཁས་པས་བསྒོམ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

དཔལ་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡན་ལག་བཞི་པ་ལས། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཐེར་ཟུག་གམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱིའི་ཡུལ་དྲུག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣོལ་ཕྱི་རྣོལ་བ་གཉིས་ཀས་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བར་ཡང་མཐུན་པར་གྲུབ་ལ། རང་བཞིན་མེད་པར་ཡང་མཐུན་པར་གྲུབ་པས་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བར་རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་ཏེ། ཞེས་རྗེ་བཙུན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོའི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསལ་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་། རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྗོན་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ལས། འོ་ན་ཁྱོད་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་མཐར་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མེད་པར་ནི་མི་འདོད་དོ།། འོ་ན་ཁྱེད་གང་དུ་འདོད་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར

འདོད་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལ། དོན་དམ་པར་གང་དུ་ཡང་འདོད་པ་མེད་པས་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་དབུ་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། བཞི་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྟན་ནི། སེམས་ཉིད་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་དག །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དང་། རང་བྱུང་ཞེས་པ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། གཞན་གྱི་དབང་དམ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གྱི་གདམས་པ་ལས། སྣང་བ་སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡི། །གནས་ལུགས་བརྗོད་པར་མི་ཤེས་ཀྱི། །བརྗོད་བྲལ་གྱི་ངང་ལ་གང་དགར་ཞོག །ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་ལ། ཡུལ་སྣང་སེམས་སུ་བསྒྲུབ་པ། དེ་སྒྱུ་མར་བསྒྲུབ་པ། དེ་རང་བཞིན་མེད་པ། རྟེན་འབྲེལ་དང་། བརྗོད་བྲལ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། སྤྲོས་བྲལ་ཟུང་འཇུག་བསྒོམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་གི་བསྡུས་དོན་ལས། སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་གཉིས། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔའི་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་པའོ། །ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཞེས་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསལ་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་། ཐུབ་པ་དགོངས་

གསལ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་ངོ་
འཕྲོད་ན་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ལྟར་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་སྒོམ་ཞིང་ངོ་སྤྲད་པས་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེའི། སངས་རྒྱས་ལྟ་ཞོག་དགྲ་བཅོམ་པའང་ཐོབ་
པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་དང་། བདག་མེད་གཉིས་མ་རྟོགས་པར་ཅི་ཡང་མི་
བསམ་མི་མནོ་སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་བསྒོམ་པ་ནི་ཀླུ་གློའམ་གླེན་ཞིང་ལྐུགས་
པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་དེར་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་དང་། འདིར་དངོས་འགལ་གྱི་མཐའ་
རྣམ་པར་དབྱོད་པ་ལ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། འདིར་ལྟར་བློ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གཉིས་
དངོས་འགལ་ཡིན་ལ། དེའི་བར་ན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་དང་། གཉིས་
ཀ་མ་ཡིན་པ་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་མི་སྲིད་པས་བདེན་པ་གཉིས་
སུ་གྲངས་ངེས་སོ། །ཞེས་དང་། གཞུང་ལུགས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་བསྟན་བཅོས་ལས། ཞེས་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ནར་མེད་པར་
འདོད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་
གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ། །ཚོགས་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མིན།
ཞེས་སོ། །ཞེས་དང་། མཁས་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་
བཅོས་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་ཡང་ཉན་ཐོས་ལས་རྟུལ་དང་སྐད་ཅིག་གིས་
བསྡུས་པའི་གཟུང་འཛིན་དོན་དམ་པར་བཤད་ལ། སེམས་ཙམ་པས་སྤྱོང་བ་

གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་གསུངས་ཤིང་། དབུ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བཞེད་པའི་ལུང་རྣམས་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་སྣང་བ་ནི་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པའི་ལུང་གིས་གནོད་ན་འགལ་བ་ཡིན་མོད། རང་རང་གི་གཞུང་དང་མི་འགལ་ན་གཞན་དང་འགལ་བ་སྐྱོན་མེད་དེ། ཞེས་དང་། ཚོགས་འཁོར་གྱི་ཚིག་ལས། སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྟ་བ་དང་། སྒོམ་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་འཕགས་མ་ཉན་ཐོས་པ་དག ། ཐོག་མར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་ནོར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚད་མར་གྲུབ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས། གཟུགས་མེད་ཚོར་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་སྒོམ་པ་ནོར་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྒོམས་པ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྤྱོད་པ་ནོར་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལུས་ངག་གི་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་དགོས་པ་ལ། གཙང་བ་དང་མི་གཙང་བ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སོ་སོར་བཏབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཐོག་མར་ལྟ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་འགོག་ན་ཁྱེད་བདེན་མོད། བདེན་པ་འགོག་པས་སྐྱོན་མེད་

དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གྱི་གདམས་པ་ལས། དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ན། སྡིག་སྤྲུ་ལ་ཚུར་འཛིན་པ་དང་འདྲ། འཕྲུལ་ཚུར་སྣང་ཡང་ཁར་བཏུང་རྒྱུ་མེད། འཁོར་བ་འདི་བློ་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད། དེས་ན་འདས་ལ་སེམས་མི་གཞུག །མ་འོངས་པ་ལ་སེམས་མི་གཞུག། ད་ལྟ་བ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གཞུག་པ་ཅིག་གོ་བར་བྱས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་བྲལ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་ས་པཎ་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསལ་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་གསུང་། རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལྗོན་ཤུང་ལས། དེ་དག་དགག་པ་ནི། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། །སྒྱུ་མའི་གཟུགས་ཅན་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས། མུ་སྟེགས་རྟག་པར་སྨྲ་བ་སྡེ་བཞི་པོས་བཏགས་པ་ནི། བདག་རྟག་པ་གཅིག་པུ་བདེན་པར་འདོད་ཅིང་། ཆད་པར་ལྟ་བས་བཏགས་པ་ནི། མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་ལ། ཡེ་ཤེས་འདི་ནི། དོན་དམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པས་རང་བཞིན་མེད་ལ། ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་རྣམ་བཤད་གསལ་བའི་རྒྱན་ལས། སེམས་བདེན་པའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ནའང་རིག་པས་སྟོང་བ་ནི་རིག་པ་ཉིད་བདེན་པའི་ངོ་བོས་སྟོང་པ། སྟོང་པ་ཉིད་

རིག་ཅིང་གསལ་བ། རིག་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། གང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་སྟེ་ཆུའི་ནང་གི་ཟླ་བ་བཞིན་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་པོ་ཡང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པར་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པས་བླང་དོར་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་སྔ་མ་ལས་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མི་སླུ་བས་ན། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཇི་ལྟར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྨྱོང་བའི་ཕྱིར་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསད་པར་མི་བགྱི་སྟེ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་བདེན་པའི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཚུལ་ཡང་ལེགས་པར་རྟོགས་པས། མི་སྤྱོང་ཞིང་དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཅི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ལས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཟད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ནི། ངོ་མཚར་བ་དེ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ངོ་

མཚར་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་རབ་བྱེད་ལས།
གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅིང་། །ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་དང་བྲལ་བའི་རང་
བཞིན་དུ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་བགྱིས་ནས། །ནམ་
མཁའ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་མེད་པར་བགྱི། །ཆོས་ཀུན་སྟོང་པའི་ཚུལ་ཡང་མི་
སྤོང་ཞིང་། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་རྒྱུན་ཡང་མི་འཆད་པ། །འདི་ནི་རྨད་བྱུང་དེ་
ལྟར་ཤེས་པ་ནི། །ངོ་མཚར་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ལགས། །ཡུལ་ཀུན་
སྣང་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དང་། །བློ་ཡང་རིག་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དང་། །
ལམ་རྣམས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་འཇུག་ཏུ། །མཁྱེན་ཞིང་ཀུན་ནས་
ཡོངས་སུ་གོམས་པར་བགྱི། །རྟེན་འབྱུང་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། །རང་
བཞིན་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡང་། །གཉིས་ཀའང་དབྱེར་མེད་ཟུང་དུ་
འཇུག་པར་ནི། །རྒྱུ་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་།
བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཀྱི་དྲིས་ལན་ལས། གོང་དུ་བསྟན་པའི་དམིགས་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། གཞི་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བདེན་པས་སྟོང་
པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བསྒོམ་པ་དང་། ལམ་ལ་
མཚན་མར་མི་ལྟ་བ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཉམས་སུ་
མྱོང་བ་དང་། འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པས་སྨོན་པར་མི་བྱེད་པ་རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པ་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད། དེ་ལྟར་ཉམས་

སུ་ལེན་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྐང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། སྣང་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཉིད་ཡིན། སྣང་བ་དེ་འང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པས་བྱས་པར་འདོད་པ་མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས། རྡུལ་ཕྲན་ལས་བྱུང་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི། སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་སྣང་བ་སེམས་ཙམ་པའི་སྟོང་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ལྟར་སྣང་བ་དབུ་མ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤེས་པ་གསང་སྔགས་པའི་སྣང་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །སྣང་བ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །སྣང་བ་ཉིད་སྟོང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྣང་བ་མི་འགག་པར་ཤེས་པ་ཟུང་འཇུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ས་ཆེན་གོང་མ་རྣམ་ལྔའི་གཞུང་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་། གཞན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བྱེད་དྲིས་ལན་གྱི་སྐོར་ལས། ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་གཞན་ངོར་འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་གྲགས་པའི་བླང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་ཅིང་བླང་དོར་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ལ་མཁས་ཤིང་ཆད་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་། མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རྟག་ཆད་དང་བླང་དོར་སོགས་ཀྱི་མཚན་

མ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་ཅིང་མངོན་པར་མི་ཞེན་པས། དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ལ་མཁས་ཤིང་རྟག་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇོག་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ རྨ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་འཐད་པའི་སྣང་བ་ལས། བདག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཉམས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཁྱོད་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི། །ཞེས་ རྐྱེན་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ལས་མྱུ་གུ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་སྟོན་པ་ན་རྟེན་འབྲེལ་གསལ་བར་བྱས་པར་འགྱུར་གྱི། ཁྱོད་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་དབུ་མ་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལ་ནི་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་

མི་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་གིས་བྱས་པའི་
ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཚུལ་འདིས་བསལ་བར་འགྱུར་ལ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པའི་
ཕྱིར་ཁྱོད་ནི་མེད་པ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་
མེད་པ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་བསལ་ནས་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ལམ་ཧྲེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ལས་དང་
འབྲས་བུ་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མེད་དོ་ཞེས་མི་སྨྲའོ། །འོན་ཀྱང་
འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་གོ །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས།
གལ་ཏེ་དོན་དམ་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་བསྟན་
པར་རིགས་མོད་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་མ་ཡིན་
པ་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་
བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ནུས། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར།།
མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ལ་
སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མ་བརྟེན་ཅིང་དེ་ཁས་མ་

བླངས་པར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་མི་ནུས་ལ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་ཉེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་བདེན་པའི་ངོ་བོར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པ་དེ་ནི། ཡང་ན་ནི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལོག་པའི་ལྟ་བར་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། ཆོས་འདི་ལོག་པར་གཟུང་གྱུར་ན། །མི་མཁས་རྣམས་ནི་ཆུད་ཀྱང་ཟ། །འདི་ལྟར་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡི། །མི་གཙང་དེར་ནི་བྱིང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་མི་འདོད་ན་ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་དག་ལ་འདི་དག་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བ་སྟོན་པའོ་ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་སྤངས་པས་ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་ལས་ཀྱིས་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཞན་ཡང་འདི་ནི་ལོག་གཟུང་ན། །བླུན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། །སྤོང་བས་མ་རུང་བདག་ཉིད་ཅན། །མནར་མེད་པར་ནི་སྤྱི་ཚུགས་འགྲོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ནི་འདི་ཐམས་ཅད་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ།།

དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་སྨྱུ་གུ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། གང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྐྱེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྲིངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པ་ལས་གོང་ན་ལྟ་བ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་དག་ལ་ཡུན་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་རྟོག་བཀག་པ་ཙམ་དང་། ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་གང་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བས་ཟིན་པའི་བསྒོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་། ཡང་དག་པའི་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བསྒོམ་པ་ནི། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་གནད་ཀྱི་ཟླ་ཟེར་ལས། དེ་ནི་འདི་དཔྱད་

པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དབུ་མའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་དགག་པ་ཁོ་ན་ལྷུར་ལེན་པ་འདྲ་ན། དགག་བྱ་ནི་སྣང་བའམ་བཏགས་པ་གང་ཞིག འགོག་བྱེད་ནི་ལུང་རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་སྣང་བ་ནི་འགོག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སྣང་བ་བཀག་ན་སྟོང་ཉིད་དངོས་པོར་མེད་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་ཅང་མེད་ཀྱི་དགག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཀུན་བཏགས་འབའ་ཞིག་འགོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་བཞིན་དུ་བློས་ཞེན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། དོན་ལ་མ་ཞུགས་པས་དགག་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ཚིག་དོན་གསལ་བ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་དངོས་པོ་མེད་པར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་དོན་གང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དང་སྐྱེ་མ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། གཟུགས་བརྙན་སོགས་དང་མཚུངས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པའི་དོན་ཏེ། འདི་ལྟར། གང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རང་དབང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་འདི་ཀུན་རང

དབང་མེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དེས་ན་དངོས་པོ་གང་ལའང་བདག་གི་རང་བཞིན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་རྣམས་ལ་བདག་གི་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་ནས་སྲིད་པའི་ས་བོན་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམ་ཤེས་འགག་པར་འགྱུར་བ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གི །ཞེས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཉིད་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་འབྱེད་ལུང་རིགས་གྲུབ་པའི་རྒྱན་ལས། དེས་ན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ལ་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་བྲག་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་དབུ་མ་བསྟོད་པར། མཚན་མ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་

རང་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བསྟེན་པའི། །ཐར་ལམ་ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་པུ་སྟེ། །གཞན་ཞེས་བགྱི་བ་མ་མཆིས་ངེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་ན་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བས་ནི་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པར་བྱེད་ལ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པ་ལས་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བགྲོད་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཡིན་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པ་ལས་རྣམ་པར་དབྱེའོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལས། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་ངེས་ནས་ལས་འབྲས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་། མེད་པ་པ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བའི་ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དག་མཚུངས་པར་ག་ལ་འགྱུར། མེད་པ་པ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པ་དག་དགེ་སྡིག་ལ་བླང་དོར་མི་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལས་དེར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། རང་བཞིན་མེད་པའི་དགེ་སྡིག་གི་ལས་ལས་ཀྱང་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་

འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་འགག་བ་མེད་པར་མཐོང་ནས། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྱུ་མ་ལ་
བྱ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཅི་འང་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བླང་དོར་ལ་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་ན་རེ་
ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་དགག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་
དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཁས་བླང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས།
དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ལ་གྲགས་པའི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་
གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་གང་
ལའང་སྐུར་བ་མི་འདེབས་ཤིང་། མིང་གི་ཐ་སྙད་དེ་དག་གི་དོན་འཇིག་རྟེན་པ་
དང་། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཀུན་བརྟགས་
པ་ལྟར་གྱི་མཐའ་གང་དུའང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་
འདོགས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་རྟག་ཆད་སྤངས་པ་དབུ་
མའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་
པོ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤེགས་པའི་ལམ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་སྙིང་
པོ་ཡིན་པར་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
དང་། དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་བསྡུས་པ་ལས། དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ནས་ཇི་སྐད་

བཤད་པའི་ཐལ་རང་གི་རིགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་དག་གི་ལྷན་སྐྱེས་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པས་བདེན་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་དག་བཀག་པར་ཟད་ཀྱི། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱུར་པ་བཏབ་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚུལ་བཞིན་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་པའི་དམ་པ་རྣམས་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རེད་མདའ་བའི་གསུང་ཐོར་བུ་ལས། རྒྱ་གར་བལ་བོ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་སུ། །མདོ་དོན་སྨྲ་བའི་མཁས་པ་མང་བྱོན་ཡང་། །ཕལ་ཆེར་རྟོག་པས་སྤྲུར་བའི་དོན་རྣམས་ལ། །མཁས་པར་ཟད་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོན་ལ་མིན། །ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན། །འཁྲུལ་མེད་སྨྲ་བ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་ཡིན། །དེ་ཡི་གཞུང་ལུགས་རབ་དཀར་ཀུནྡའི་འཚལ། །ཇི་བཞིན་འབྱེད་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་ཡིན།། སློབ་དཔོན་དེ་དག་དགོངས་པ་འདི་ཡིན་ཞེས། །མཁས་རློམ་མང་ཡང་སུ་ལ་ཅི་ཞ་ཡོད། །རྣམ་བཀྲ་ཚོན་གྱི་རི་མོ་གསལ་བ་ཡི། །རྣམ་དབྱེ་དཔྱུས་ལོང་དག་ལ་ཡོད་དམ་ཅི། །ལོང་བས་རིན་ཆེན་གཏེར་ཁ་ཕྱེ་བ་ལྟར། །རྣམ་དག་འཕགས་

པའི་མིག་དང་མི་ལྡན་ཡང་། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་བྱིན་བརླབས་ལས།། རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་ཁོ་བོས་རྙེད། །འདས་དང་མ་བྱོན་ད་ལྟར་བཞུགས་པ་ཡི། །རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དགེས་པའི་ལམ་འདི་ཡིན། །འདི་ལས་གཞན་པའི་ཐར་པའི་ལམ་ཡོད་ཅེས། །སྨྲ་བ་དེ་དག་བདག་གིས་གྱི་ནར་གཏོགས། །ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་རྣམས། །མངོན་སུམ་བྱོན་ནས་དབྱངས་དང་མཁྱེན་གཅིག་གིས། །འདི་ལས་གཞན་དུ་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་ཀྱང་། །བདག་བློ་གཡོ་བ་མེད་དོ་གྲོགས་པོ་དག །དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་ཉམ་ངའི་ལམ་སྤྱངས་ནས། །བདེ་གཤེགས་དགེས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་འདོད་ན། །དཀའ་དང་འབད་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གིས་ཀྱང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་འདི་ལ་འཇུག་པར་རིགས།། ཞེས་མཁས་གྲུབ་དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དང་དེའི་ངང་ནས་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་འཇོག་དགོས་པར་ཤིན་ཏུ་ནས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དེང་གི་དུས་སུ་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་འགས་ཡབ་རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པས་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་ངོར་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་མ་བསྟན་པའི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གསུངས་པའི་ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་གི་ཚིག་འབྲུ་རེ་ཟུང་ཞིག་བཟུང་ནས་ཕར་འཐེན་ཚུར་འཐེན་གྱིས་བཤད་པ་སྣ་ཚོགས་

པ་ཞིག་མཛད་ཅིང་རྗེའི་སྐུ་ཚེ་སྨད་ཀྱི་ལྷ་བའི་རང་རྐང་ཚུགས་པའི་ལེགས་བཤད་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཡལ་བར་བོར་ནས་རྗེ་བླ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་པར་མཐའ་བཞི་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འགྲེལ་རྒྱུང་ནས་ཆེན་གོང་མ་རྣམ་ལྷ་དང་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་གཞུང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འདི་དག་བཟུང་ནས་དེ་དག་གི་དགོངས་པའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་རྗེ་བླ་མའི་ལྟ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ལྷའི་དགོངས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་སོང་བར་འགྲེལ་ཅི་ལ་མི་རུང་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །

དེ་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཀའ་གནད་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་གཙོ་བོ་རྣམས་ངོས་བཟུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཅེས་གྲགས་ལ་དཀའ་གནད་བརྒྱད་ལ་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ནི། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་༼༡༽ བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་ ༼༢༽ བདག་འཛིན་ཐ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ༼༣༽ ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ། ༼༤༽ ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ། ༼༥༽ རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ། ༼༦༽ རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་མི་ལེན་པ། ༼༧༽ ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པ། ༼༨༽ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཅས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་

ལས། རེ་ཞིག་གཙོ་བོ་རྣམས་བརྗོད་ན་ཞེས་གསུངས་ནས། ༼༡༽ ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ། ༼༢༽ རང་རིག་འགོག་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། ༼༣༽ རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་མི་ལེན་པ་གསུམ་དང་། ༼༤༽ ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ། ༼༥༽ ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ། ༼༦༽ ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པ། ༼༧༽ ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ། ༼༨༽ དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་གསུངས་སོ། །དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་ལས། གཞིའི་སྐབས་སུ། ༼༡༽ ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ། ༼༢༽ རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པ། ༼༣༽ ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་༼༤༽ རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ། ༼༥༽ རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ། ༼༦༽ སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། ༼༧༽ ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་དགོས་པ། ༼༨༽ འབྲས་བུའི་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་ཚུལ་བཅས་སོ། །དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཀའ་གནད་ཡིན་ཚུལ་ཡང་སྤྱིར་འདི་དག་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་འོག་མ་དང་ཕྱི་རོལ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་རང་མཚན་རྡུལ་ཙམ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་དག་འཇོག་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བླ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་

ལྟར་ཡང་རྗེ་བླ་མའི་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། འཕགས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་ཚུལ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གྱིས་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་གཙོ་བོ་རྣམས་རྗོད་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གཞིར་བཟུང་ནས་དཀའ་གནད་བརྒྱད་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།

༢ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་དང་པོ།

དབུ་མའི་དཀའ་གནད་དང་པོ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི།

ཐོག་མར་ཀུན་གཞི་བསྟན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་དང་གང་ཡིན་པ། དེ་དག་གིས་སྒྲས་ཟིན་ལ་བསྟན་པ་ལྟར་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་ཐལ་འགྱུར་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས།

༡ ཐོག་མར་ཀུན་གཞི་བསྟན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་དང་གང་ཡིན་པ།

དང་པོ་མདོ་ནི། མདོ་ལང་གཤེགས་ལས།

སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །

ངར་སེམས་པ་ནི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །

ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་། །

དེ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་འདོད། །

ཅེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། ཞེས་སོགས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མངོན་པའི་མདོ་ལས།

ཆོས་ཀུན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་གཞི་སྟེ། །

ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གསེར་འོད་དམ་པ་དང་རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་སོགས་ནས་ཀུན་གཞི་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །མདོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་འབྱེད་རྣམ་གཉིས་སུ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་དང་ཕྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། སའི་དངོས་གཞི་དང་། ཐེག་བསྡུས་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་དང་། ཀུན་བཏུས་སོགས་ལས་ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

༤ དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བསྟན་པ་ལྟར་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ།

གཉིས་པ་མདོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྡེའི་

གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ནི་སེམས་ཙམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་འཇོག་དགོས་པ་གཞུང་རྣམས་སུ་གསལ། དེ་དག་གིས་ཀུན་གཞི་འདོད་དགོས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྒོ་གཞི་གཞན་ཞིག་འཇོག་མི་ཐུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནམ་སྙམ། དེ་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས།

༡༠ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་མི་འཐད་པའི་ལུང་།

དང་པོ་ལུང་ནི། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།

གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱི་དེ་མི་འགག་པ། །

དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་ཕྱིར། །

ཞེས་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། ལས་རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་དང་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་མེད་པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཇོ་ཡ་ཨཱ་ནནྟའི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་མེད་དུ་ཟིན་ཡང་འབྲས་བུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་ཀུན་གཞི་

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་སྐྱེ་བ་དག་ལས་དུས་གཞན་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས།

ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །
ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །
བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། །
རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལ་ལོ། །

ཞེས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པ་དེ། ཆེས་ཟབ་མོའི་དོན་ཤེས་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། ཆེས་ཐོག་མར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་ནི་སྨྲ་སྐྱེགས་ཀྱི་ལུགས་བསལ་ནས་དེ་དག་དོན་ཆེན་པོ་འདྲེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱིས་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་སྐྱོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ།

ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །
ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལྟར་འབབ། །
བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །
བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདི། །

ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །

སྨན་པས་སྨན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །

སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །

སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། །

ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་འདིས་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །

༡༡ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ།

གཉིས་པ་རིགས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཏེ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་གཞི་འཛོག་པ་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འདོད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ་འདིར་ལས་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཕྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས།

དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག །

སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །

རབ་ཏུ་སྐྱེ་ཚོ་དེའི་དོན་མེད། །

དེ་མེད་པས་ནི་དེ་ཡང་མེད། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་དེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་གཞི་བསྟན་པའི་མདོ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༣ ཞར་ལ་རྗེ་བླ་མས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པའི་དགག་པ་རྣམས་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ།

ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། ལུགས་འདི་མ་ཤེས་པར་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་སྙམ་ནས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་འདོད་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཆག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དཔྱད་དགོས་པ་ཞིག་སྣང་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ཞེས་པ་ནི། གོང་གི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ནས་བསྟན་པའི་ཀུན་གཞི་དང་མདོ་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པའི་ཁས་ལེན་པའི་ཀུན་གཞི་ཉིད་ལ་གོ་བ་ལས་གཞན་ཚོང་དོན་མེད་དེ། འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ཀུན་གཞི་བསྟན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་

པའི་སྐབས་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཀུན་གཞི་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་གཞི་དེ་བཞེད་པས་ཀུན་གཞི་བཞེད་པ་མི་འགྲོ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སེམས་ཁས་ལེན་ན་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཁས་ལེན་ན་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པས་ཁྱབ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སེམས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱེ་སྨྲས་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆིམས་མཛོད་མདོན་པའི་རྒྱན་ལས། ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སེམས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་འདོད་ན་ནི་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་ནི་མི་འདོད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཟད་གཞུང་གཞན་དུ་ཀུན་གཞི་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་སྨྲ་བ་ཞིག་ཁས་ལེན་ན་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པར་འགྲོ་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པའི་བསྟོད་པ་ལས།

གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་རབ་ཏུ་གསུངས། །
དམ་པའི་དོན་དུ་བཙོས་མ་ཡིན། །
ངོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དང་། །
ཡང་དག་རྫས་དངོས་ཡོད་པའང་ལགས། །

ཞེས་དང་། རྒྱ་ཤེ་ལས།

རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །

གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །ཡང་ལྷ་བ་ངན་སེལ་ལས། མདོར་ན་དགོངས་འགྲེལ་དང་ལང་གཤེགས་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་དབུ་སེམས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ན། གནད་འདི་དག་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། འོ་ན། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། མདོ་དེ་དག་ལས་བསྟན་པའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག མདོ་དེ་དག་ལས་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི། །

རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྡན་ཅིག་གནས། །

ཞེས་དང་། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།

ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་སྐར་ཚོགས་དང་། །

ལྷན་ཅིག་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །
རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་གནས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཟད་མདོ་དེ་དག་ལས་ཚོགས་དྲུག་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མ་བསྟན་ན། སེམས་ཅམ་པས་མདོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ཚོགས་དྲུག་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། སེམས་ཅམ་པས་ཚོགས་དྲུག་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་ནི། དབྱིག་གཉེན་གྱི་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ་སོ་སོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས། གང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡང་ལྡན་ལ། གང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡང་ལྡན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མུ་བཞི་སྟེ། ཞེས་ཀུན་གཞི་དང་འཇུག་ཤེས་དྲུག་སོ་སོར་གསུངས་པ་སོགས་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་མཐས་ཡས་པ་ནས་གསལ་ལོ། །སེམས་ཅམ་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་གང་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་པར་རང་གཟོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནམ། གཞན་ཡང་ལང་གཤེགས་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་གཞི་དབུ་མ་པས་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་སྟེ། དཔལ་ལྡན་

ཟླ་བས་མདོ་དེ་དག་དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་གསུངས་ནས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཁས་བླངས་སུ་མི་རུང་བའི་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། འོན་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཞེས་སོགས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནནྟའི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དོན་དམ་པར་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མ་ལས། རྣམ་རིག་པ་གང་དག་ངེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་སོགས་ལས། ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས། བརྟགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ།། ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྨན་པས་སྨན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་

རབ་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་པའི་ལུང་འདིས་ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དེ། ཞེས་སོགས་ནས། འདི་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་གྱི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དགོངས་གཞི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྩམས་ནས། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་ལ། མ་འགགས་པའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བས། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་མེད་ཀྱང་། འདས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གོ་རམས་པའི་དབུ་མ་ངེས་དོན་རབ་གསལ་ལས། ཀུན་གཞི་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་བའི་གནད་མ་རྟོགས་པར་བློ་གྲོས་རྩིང་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་དང་། གོ་རམས་པའི་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཁས་མི་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཀའང་མཁས་པའི་མིང་འཛིན་ཅན་ལ་ཚིག་གི་འབྲུལ་བ་རགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་

ཞིག་བྱུང་བ་ནི་ངོ་མཚར་སྐྱེ་བའི་གནས་ཏེ། ཀུན་གཞི་བསྟན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཟེར་བ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་དྲང་ངེས་སུ་བྱས་པའི་དྲང་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ལ་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ལུང་འདིས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས། རིགས་པས་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ། ཞེས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུ་ལ་མདོ་སྡེ་ཉིད་བཞག་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནནྡའི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། བརྟག་པ་དེ་ཡང་དྲང་བ་དང་། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་མེད་ན་མི་ཤེས་པས་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལུང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད།། ཅེས་པའི་དྲང་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇོག་ན། འོ་ན་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཐལ། དེ་དག་བསྟན་པའི་མདོ་འདིའི་སྐབས་སུ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། བརྟགས་པ་དང་།གཞན་གྱི་དབང་དང་།

ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། བརྟགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད།། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་ཀུན་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དྲང་དོན་དེར་བསྟན་ཟེར་ན། འོ་ན་འདིའི་སྐབས་སུ་ཀུན་གཞི་དྲང་དོན་དུ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སྔར་སེམས་ཙམ་པ་འཛོག་པར་འདུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་གསལ་བ་གང་ཞིག སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་གཞི་ཀུབ་རྫོབ་བདེན་པར་ཁས་བླངས་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཞན་དབང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་པ་ལ་ཀུན་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དྲང་དོན་དེར་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་གཞི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཀུན་གཞི་བདེན་གཉིས་གང་རུང་དུ་འདོད་པ་གང་ཞིག   ཀུན་གཞི་དོན་དམ་བདེན་པ་རུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་དོན་དམ་བདེན་པ་རུ་འདོད་པ་དང་། དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དུ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པ་བཅས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཡང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་

འདུས་བྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུའོ། །ཞེས་དང་། དབྱིག་གཉེན་དང་བློ་བརྟན་གྱི་དེའི་འགྲེལ་པ་དག་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པུར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན།། སྐྱེ་དང་འཇིག་མེད་བྲི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའང་མེད། །རྣམ་པར་དག་འགྱུར་དེ་ནི་དོན་དམ་མཚན། །ཞེས་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱི་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད། འཇིག་པ་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་སེམས་ཙམ་པ་ལ་ཀུན་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དྲང་དོན་དེར་སྒྲུབ་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་བདེན་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་བཅས་མི་ཤེས་པའི་གཏམ་དུ་སྣང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་ལྷ་བ་ངན་སེལ་ལས། ཁ་ཅིག་འདིའི་གང་ཟག་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་ནས་རྫས་ཡོད་ཅེས་པ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་སྦྱོར་དགོས་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་པའི་གནད་ཅིག་སྟེ། སྐབས་འདིར་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དགེ་སློང་དག

ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཁུར་རོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དྲངས་དགོས་པ་ནི་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་ཞེས་པ་དེ། མདོ་འདི་ལས་བསྟན་པའི་གང་ཟག་ལ་གོ་དགོས་པ་གསལ་བ་ལས་འོས་མེད་པས། མདོ་དེ་གང་ཟག་རང་སྐྱ་བའི་རྫས་ཡོད་དུ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱེ་བྲག་གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་བསྟན་པའི་མདོ། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ངོས་བཟུང་ཤིག །དེ་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་སེམས་གསལ་རིག་ལ་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྡུལ་ཙམ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ནོ། །

དབུ་མའི་དཀའ་གནད་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་རང་ལུགས་འཛོག་ཚུལ་དང་དེ་ལ་བརྒལ་ལན་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་བཅས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུས་ཟིན་པ་ལགས། །

༡༣ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་གཉིས་པ།

༼༡༽ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་གཉིས་པ་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི། རང་རིག་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལྟར་དུ་རང་རིག་ཁས་

ལེན་པའི་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་ཐལ་འགྱུར་རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས།

༡༤ དང་པོ་རང་རིག་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ངོས་བཟུང་བ།

ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལས།
དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །
ཚུལ་གཉིས་དང་ནི་རང་རིག་གྲུབ། །
ཞེས་དང་། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས།
དྲན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་རིག་གྲུབ། །
ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་། །
རང་རིག་ཐལ་ཆེར་གྲུབ་པ་ཡིན། །
ཞེས་སོགས་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

༡༥ དེ་ལྟར་དུ་རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་བརྗོད་པ།

གཉིས་པ་ལུགས་བརྗོད་པ་ནི། རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྡེ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་བཅས་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡུལ་ཚད་མས་གྲུབ་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་འཇོག་མི་ནུས་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་

འགྲུབ་བྱེད་ལ་རང་རིག་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་རང་རིག་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་ཡང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་དང་། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། དབུ་མ་རྒྱན་དང་། ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཀྱང་། རིགས་པའི་གཙོ་ནི། དྲན་པ་ལས་རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འདི་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། སྔོན་འཛིན་ཆོས་ཅན། དྲན་པའི་སྔར་སྦྱོང་བྱེད་ཡོད་དེ། དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །

༡༨ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་མི་འཐད་པའི་ལུང་།

ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་མི་འཐད་པ་ལ། ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། ལུང་ནི། མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

ཇི་ལྟར་རལ་གྲིས་རང་གི་སོ། །
གཅོད་པར་མི་བྱེད་སོར་མོ་ནི། །
རང་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །
རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་དང་། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

མར་མེས་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །
གསལ་ཏེ་སྣང་བར་བྱེད་འགྱུར་ན། །
མུན་པའང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །

སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བ་ཟེ་ཚོམ་མེད། །

ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས།

དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར། །

བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས། །

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་མ་ཡིན། །

ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལས་ཀྱང་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། འོན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་རིག་གི་རྒྱུ་ཅན་དྲན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱི་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས།

ཡུལ་དུ་སྣང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། །

སེམས་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་། །

ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། །

རྣམ་ཤེས་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །

གཞན་མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །

དྲན་འགྱུར་བྱེ་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་དང་། མཁས་པ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྤྱོད་འཇུག་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དྲན་པ་ནི་རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ငེས་པ་མེད་པར་དྲན་པ་ནི་དེ་མེད་པ་ཡང་འབྱུང་བས་རང་རིག་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བསྟན་འགྱུར་ཤེས་རབ་ལེའུ་དཀའ་འགྲེལ་ལས། སྔར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་པས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་ཐ་དད་པ་ཅན་གཞན་དང་གཞན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་རང་རིག་པ་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པ་ཙམ་ནུས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཁོ་ན་ལྟར་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བྱེ་བའི་དུག་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱེ་བའི་དུག་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་ཀྱང་དུས་བཞིན་དུ་ནུས་པ་སད་ལ། དེ་ལ་རང་རིག་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཚད་ལྡན་གྱི་ལུང་མཐས་ཡས་སོ། །

༡༧ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ།

གཉིས་པ་རིགས་པ་ནི། ཡུལ་སྣང་བ་ལས་ལོག་སུ་ཡུལ་ཅན་སྣང་བའི་

ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། རང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས།

ཡུལ་དུ་སྣང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། །
སེམས་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤེས་པ་དང་རང་རིག་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། གཞན་ཡང་བྱ་བྱེད་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒོང་བྱ་སྒོང་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་འཛིན་ལྟ་བུ་རང་རང་གི་སྒོང་བྱ་སྒོང་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས།

བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས། །
དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིག་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་གྲུབ་པ་གཞལ་བྱ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། ཚད་མ་རང་སྒོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྩོད་བཟློག་ལས།

གལ་ཏེ་རང་ལས་ཚད་མ་གྲུབ། །
གཞལ་བྱ་རྣམས་ལ་མ་ལྟོས་པར། །

ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་འགྱུར་འདིར། །

གཞན་ལ་མི་ལྟོས་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །

ཞེས་དང་། རྩོད་བཟློག་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་མེ་བཞིན་དུ་རང་ལས་ཚད་མ་གྲུབ་པོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་རྣམས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡང་ཚད་མ་རྣམས་རབ་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་ལས་གྲུབ་པ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ལྟོས་ན་ནི་རང་ལས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ཡོད་ན་དྲན་པའི་སྔར་སྔོང་བྱེད་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དགུན་གྱི་དུས་སུ་བྱི་བས་ལུས་ལ་རྨུགས་པ་ན་དུག་ཞུགས་པ་མ་སྔོང་ཀྱང་ཕྱིས་དུག་པ་ཞུགས་པ་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །

༡༨ རྗེ་བླ་མས་རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཚུལ་ལ་གོ་རམས་པའི་དགག་པ་རྣམས་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་མ་ངེས་དོན་རབ་གསལ་ལས། རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་ལ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་རང་གིས་རང་མ་རིག་ཅེས་པའི་དོན། ཞེས་བརྟག་པ་བྱས་ནས་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི། འཕེན་མེད་པར་མདའ་འཕངས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གིས་རང་མ་རིག་ཅེས་པའི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་གིས་

རང་རིག་པ་ཙམ་ལ་རང་རིག་ཏུ་འདོད་ཟེར་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་རིག་འདོད་པར་ཐལ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གིས་རང་རིག་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་གི་གཞུང་དུ་མ་ནས་རང་རིག་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཡུལ་དུ་སྣང་བ་མ་གཏོགས་པར། །སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བར་སྐྱེས་པ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་གི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་མ་གཏོགས་པར་རང་དུ་སྣང་བ་གཞན་མ་མཐོང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ཉིད་ལས་གཞན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་གང་ཡིན་སྟོན་ཅིག ཅེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། རང་རིག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་རིག་པར་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མེད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་རང་གིས་རང་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་རང་རིག་ཏུ་ཁས་བླང་པ་ཡང་མིན་ནོ། །འོ་ན་རང་རིག་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པའི་སྣང་བ་ནུབ་ཅིང་ཤེས་པ་རང་གི་སྟེང་དུ་ཡུལ་ཅན་སྣང་བའི་ཁ་ནང་ཕྱོགས་ནར་ཕྱོགས་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ཞིག་ལ་འཇོག་ཅིང་དེ་སྐབས་འདིར་ཁས་ལེན་དོན་མེད་པའི་

ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་བདེན་གཉིས་ལས། ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་རིག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་དང་། དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། སྐྱོན་མེད་དེ་བཀག་པའི་རང་རིག་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་ནུབ་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་གོ་རམས་པའི་དབུ་མ་ངེས་དོན་རབ་གསལ་ལས། རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་མི་བཞེད་པའང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པ་འདིའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁས་བླངས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་པའི་དབང་གིས་རང་རིག་ཁེགས་པ་རྟོད་ཟློག་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ལ། ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཇོག་མི་རུང་བ་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདོད་ན་རང་རིག་འདོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་སོགས་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་རྗེ་བླ་མའི་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེས་ན་རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་མི་བཞེད་པ་ཡང་

ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་འདིའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རང་དབང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་མིན་ན་ཡུལ་གྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྲུབ་པའང་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་རིག་འདོད་དགོས་མོད་ཀྱང་འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱང་འཐད་པས་རང་རིག་མི་དགོས་སོ་ཞེས་པ་རྟོད་བཟློག་རྩ་འགྲེལ་དང་། འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟླ་མེད་པའོ།།

ཡང་གོ་རམས་པའི་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། སློབ་དཔོན་འདིས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་དང་། རང་རིག་སོགས་ལུང་ཚད་མ་ལས་བཤད་ཅིང་། བདེན་པར་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་ལྡོག་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་དཔྱད་ནས་འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་རང་རིག་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་དྲན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནནྡའི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་

གྱི་དྲན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡང་རང་རིག་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མ་ལས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་པ་རང་རིག་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པས་དོན་རྟོགས་པར་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རང་རིག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་པའི་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་འདི་ནི་རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྫས་གྲུབ་ཀྱི་རང་རིག་དང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་རིག་གང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་སེམས་ཅམ་པ་ལ་བརྟག་པ་གཉིས་བྱས་ནས་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གོ་རམས་པའི་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། གཞན་ཡང་རྟོག་གེ་བ་འདིས་འགྲེལ་བར། གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཞེས་པ་ནས་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་རང་ཉིད་རྫི་ལམ་གྱི་གཟུགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་གྱི་དོགས་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཆེན་ལ་སྐུར་པ་ཧ་ཅང་བཏབ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་གླང་པོའི་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡིད་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་རྩ་བ་ལས།

ཡོད་མིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད། །

ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། རྨི་ལམ་དུ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པས་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནནྡའི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་འཛིན་ཏེན་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་དགག་པ་མཛད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་དང་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡོད་པར་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལེ་ཚན་ལྔ་པ་ལས། རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྔོན་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་པའི་མིག་གིས་ནི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཅག་གི་

སྒྲུབ་པ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱི་
ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཟུགས་
དང་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་
རྣམ་པར་རིག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་
དང་རྣམ་པར་རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་
རམས་པའི་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། ཡང་རྟོག་གེ་བ་འདིས་འོན་རང་ལུགས་ཀྱི་
རྫི་ལམ་གྱི་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་
གཟུགས་སུ་འདོད་དམ་མི་འདོད་ཅེ་ན། རྫི་ལམ་ན་དབང་ཤེས་མེད་པས་ཡུལ་
ལྔ་ཆར་སྣང་བ་རྣམས་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བས་ན་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་སོགས་ལྔ་བཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཡིད་ཙམ་གྱི་ངོར་ཀེང་རུས་གསལ་བར་
སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཇོག་པ་དང་འདྲ་བས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་གཟུགས་ལྔ་ལས་ཀུན་བརྟགས་པའི་
གཟུགས་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་འདི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཅིག་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
སྨྲའོ། །དེ་ཡང་། དེ་བློ་ལ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་བ་
གཉིས་ཀའང་རྫུན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འཇོམས་ཏེ། དེ་བློ་ལ་ལྟོས་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། །དོན་གསལ་མཐོང་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན། །
ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་སྒྲ་དང་

དྲི་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མཛོད་པ་ནས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གང་ཞིག་ཡིན། འདིས་ནི་འདི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཅིག་འཛོམས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་གཞུང་ཕྱོགས་སྔར་བཟུང་ནས་དགག་པ་མཛད་པ་ནི་དོན་ལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་རང་གཞུང་ལ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་ཞིག་ཡིན་པར་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསལ་བ་གང་ཞིག །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས། སྲིད་པ་དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཅེ་ན། སྲིད་པ་དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་སྟེ། གང་ཞིག་ཉེར་བར་ལེན་པ་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡང་འདི་ལས་མ་འོངས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་འབྱུང་བས་ན་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་དོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་ཕུང་པོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྲིད་པ་དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིན་නོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་

རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་གང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གྱུར་པ་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། སྡོམ་པ་དང་། སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བར་མ་བསྡུས་པ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་འཐད་པའི་སྣང་བ་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལས་མ་འོངས་པའི་ཕུང་པོ་འབྱུང་བ་ནི་སྲིད་པ་ཞེས་བསྟན་ལ། དེ་ལ་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཞེས་ལུས་ངག་གི་ལས་དང་སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་མིན་སོགས་གཟུགས་སུ་གསལ་བར་བསྟན་པས་རྗེ་བླ་མའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཇི་སྐད་གསལ་བ་བཞིན་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་བཞེད་དགོས་པར་ཟླ་བའི་རང་གཞུང་དུ་མ་ནས་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཅན་བཅུ་པོ་གང་རུང་དུ་ཐལ། གཟུགས་གང་ཞིག། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་པར་གོང་གསལ་གྱི་ལུང་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གོ་རམས་པའི་གཞུང་དྲིས་ལན་པད་མོ་བཞད་པ་ལས། སྲིད་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལས་

ཀྱང་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་ཆོས་མངོན་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་མཛད་ལ། མངོན་པའི་གཞུང་ལས་ཐ་སྙད་དེ་རྣམས་གསུངས་པ་སོར་བཞག་པའོ། ཞེས་དབུ་མའི་ལུགས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སོགས་གཟུགས་སུ་བཤད་པ་ནི་མངོན་པའི་གཞུང་གི་རང་སྐད་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚིག་གསལ་གྱིས། སྤྲིད་པ་དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་ཞེས་དབུ་མ་རྩ་བའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ། ལེན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་རུ་བསྡུས་པར་བསྟན། བསྡུས་ཚུལ་ནི་ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཕུང་ཀྱི་ནང་དུ་བསྡུས་ལ། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞིའི་ནང་དུ་བསྡུས་ཚུལ་བསྟན་པར་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་གསལ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་གསལ་གྱི་གཞུང་དེ་དབུ་མའི་རང་གཞུང་མིན་ཟེར་ན། དེའི་རྒྱ་བ། སྲིད་པ་དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ། ཞེས་པའང་དབུ་མའི་རང་གཞུང་མིན་པར་ཐལ། རྒྱ་འགྲེལ་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དབུ་མའི་སྐབས་སུ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གཞག་མངོན་པར་བཤད་པ་ལྟར་མཛད་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གཞག་ཅིག་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀས་གྲུབ་བོ། །གོ་

རམས་པའི་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་རབ་བྱེད་ཕྱི་མ་བཞིའི་འགྲེལ་པ་ཁོང་གིས་མཛད་པ་མིན་པར་ཁོང་གི་སློབ་མ་ཞིག་གིས་བརྩམས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་གང་ལྟར་སུས་མཛད་ཀྱང་རུང་། དེའི་རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པས་ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ཤེས་པར་འདོད་ཀྱང་། གཞུང་འདི་དང་སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་པོ་གཟུགས་སུ་བཤད་དེ། འདིར་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལ་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་ཕུང་པོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྲིད་པ་དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་པོ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་རང་ལུགས་ལ་གཟུགས་སུ་འདོད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཟླ་བའི་དགོངས་པ་ཟླ་མེད་པའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁས་ལེན་ནོ། །དབུ་མའི་དཀའ་གནད་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་ལུགས་འཛིན་ཚུལ་དང་དེ་ལ་བརྒྱལ་ལན་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་བཅས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུས་ཟིན་པ་ལགས། །

༡༩ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་གསུམ་པ།

༼ ༣ ༽ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་གསུམ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་དང་ཐལ་འགྱུར་རང་ལུགས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས།

༢༠ རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ངོས་བཟུང་བ།

དང་པོ་ནི། རང་སྡེའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནས་རང་རྒྱུད་པ་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཅེས་པ་རང་དབང་བ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། རང་དབང་ཞེས་པ་སྐབས་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་དག་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པར་ཞིན་ཏུ་གསལ་བས་རང་སྡེ་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །

༢༡ རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་དང་ཐལ་འགྱུར་རང་ལུགས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མི་འཐད་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ལ་མ་འཁྲིས་པར་རང་ངོས་ནས་

གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་རྣམས་གྲུབ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་ནུས་པའི་རྟགས་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་བླ་མའི་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་རྣམས་སུ་གསལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཞེས་པ་རང་དབང་བར་གོ་དགོས་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དེ་ལ་འདིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དོན་ནི་ཕ་རོལ་པོས་སྨྲས་པའི་སྐྱོན་འབྱིན་པའི་ལན་བཏབ་པ་དང་། རང་དབང་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་བསྟན་པའི་མཐུས་འདུ་བྱེད་རྣམས། རྣམ་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་སྐྱོན་འབྱིན་པའི་ལན་བཏབ་པ་དང་། རང་དབང་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མཐུས་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྣམ་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་གྱི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་པ་བརྩམ་མོ། །ཞེས་རང་དབང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་བསྟན་ལ། ཞེས་དང་། སྒྲ་གཞུང་འཆི་མེད་མཛོད་ལས།

རང་རྒྱུད་རང་དབང་བདག་དབང་དང་། །
རང་དགའ་གཞན་གྱིས་མ་བཟུང་བ། །
ཞེས། རང་རྒྱུད་དང་རང་དབང་དོན་གཅིག་གསུངས་པ་སོགས་མང་ངོ་།།

དེ་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འཇོག་མི་འཇོག་གི་རྩོད་པའི་གཞི་འོང་ཚུལ་ནི། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ། ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་། རྟོག་གེ་པ་འདིས་བདག་ཉིད་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་པས། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་ཁྱད་པར་སྦྱོར་མི་རིགས་ཞེས་རྩོད་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་རྩོད་གཞི་ལ་དོན་དམ་སྦྱར་མི་དགོས་པར་བདེན་རྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མ་བྱས་པར་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་མིག་སོགས་ཙམ་རྩོད་གཞིར་བཟུང་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་དང་གྲངས་ཅན་པ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཁས་ལེན་རུང་བའི་དོན་དགག་པ་དང་། དེའི་དཔེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མི་འཐད་དེ། ལེགས་ལྡན་ཁྱེད་རང་། ཡུལ་དེ་ཚད་མས་རྙེད་པ་ན་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཞིག་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པ་གང་ཞིག བདག་སྐྱེ་འགོག་ཡུལ་གྲངས་ཅན་པས་ཡུལ་དེ་ཚད་མས་རྙེད་ན་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དུ་

ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཞེས་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དཔེ་དགག་པ་ནི། དཔེ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས། སངས་རྒྱས་པ་འོག་མས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཁས་ལེན་རུང་སྟེ། ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཁས་ལེན་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་ཀ་བདེན་གྲུབ་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆའི་སྤྱི་དོན་ལས་དེ་ལྟར་དུ་གསལ།

ཡང་ན་དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། དོན་གྱི་སྐབས་སུ་གྲངས་ཅན་དང་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་གྲུབ་པ་ཞིག་འཇོག་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཞིག་འཇོག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་རྣམས་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མའི་སྙེད་དུ་འདོད་རིགས་ཀྱང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རང་མཚན་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དཔེ་ཡི་སྐབས་སུ་མཐུན་སྣང་བ་ཞེས་པ་འབྱུང་གྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ཞེས་སྒྲུར་བས་གྲངས་ཅན་དང་

ལེགས་ལྡན་གང་གི་ལུགས་ལའང་སྒྲ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་
སྐབས་སུ་འབྱུང་གྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཚད་
མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་མི་དགོས་ཤིང་། དོན་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲ་གྲུབ་མ་གྲུབ་
དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རང་མཚན་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་མ་
གྲུབ་དཔྱོད་དགོས་པས་གཏན་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤྱིར་དཔེ་ཡི་སྐབས་
སུ་ལེགས་ལྡན་དང་གྲངས་ཅན་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཁས་བླང་མི་
རིགས་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་གྱི་དཔེ་བཀོད་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་
ཁས་བླང་དུ་རུང་སྟེ། དེའི་སྐབས་སུ་དཔེ་སྦྱོར་ཚུལ་འབྱུང་གྱུར་དང་ནམ་
མཁའི་ཡོན་ཏན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མཐུན་སྣང་བ་ཙམ་ལ་
སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ནས་
ཆོས་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ་ན་ཆོས་དེ་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་
བའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ཞིག་ལས་འོས་མེད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་དེ་
ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ་ན་རང་མཚན་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་
ཚུལ་ལས་གཞན་མི་འདོད་ཞིང་ཚད་མས་གྲུབ་ཅེས་པ་ཡང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་གཞི་རྟེན་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་འཇོག་པས་འདི་ཡང་
མཐར་གཏུགས་ན་དགག་བྱ་རང་མཚན་ཁེགས་ནས་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་
འཇོག་ཤེས་མི་ཤེས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །འོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་དེ་དག་གི་

ལུགས་ལ་སྒྲ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཅེས་དཔྱད་པ་ན་ཚད་མས་གྲུབ་ཅེས་མཐར་གཏུགས་ས་ལྟ་བུ་འབྱུང་གྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལ་མི་འཇོག་པར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་ངོས་ནས་འཇོག་པས་དཔེ་ཡི་སྐབས་སུ་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཡང་དཀའ་བའི་གནད་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཐུག་གོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་རང་སྡེ་དང་གཞན་སྡེ་དག་གིས་ཆོས་དེ་ཡོད་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ་ན་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་སམ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་འདའ་བར་མི་རུང་ཞིང་དེ་ལས་འདའ་ན་མེད་པར་འགྱུར་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཡོད་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ་ན་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་མེད་པར་བློས་ཕར་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཡོད་ཚུལ་ལས་མི་འདའ་བས་གྲུབ་མཐའ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པ་ན་རང་མཚན་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་དགོས་པའང་ཡོད་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་གོ་དཀའ་ཞིང་རིགས་པའང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བས་བདག་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཇི་བཞིན་དཔྱོད་པར་མི་ནུས་པས་རྫོངས་བློའི་འཆར་སྒོ་ཙམ་ཞིག་གོ ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འདིའི་དོན་ནི་འབྱུང་གྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་བྱས་པ་དང་སྦྱར་ཡོད་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་

པའི་སྒྲ་དང་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་མི་བལྟོས་གང་ཡང་མིན་པའི་མི་རྟག་པ་སྤྱི་ཙམ་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། བདེན་རྫུན་གང་ཡང་མིན་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་རྒོལ་བ་དེ་དག་གིས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལྟ་ན་དཔེ་དོན་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་སྲུས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། འབྱུང་གྱུར་གྱི་སྒྲ་ཞེས་པའམ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྒྲ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ནི་རྒོལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་བྱུར་ཡོད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྨྲ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པར་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པའང་མ་ཡིན། འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་མིག་གམ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མེད་ཅིང་། འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པ་ནི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་མ་གྲུབ་ལ། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྙེད་པ་ནི་སྔ་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པས་དཔེ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱིས་འབྱུང་འགྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན་འཛལ་བའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། གང་ལ་ཚད་མར་སོང་སའི་སྒྲ་ཙམ་ཞིག་གི་དོན་འདིའོ་ཞེས་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་ལ། མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་

པར་སྨྲ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པར་སྨྲ་བ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་གང་ཡང་མི་འཇལ་ཀྱང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འདི་འདྲ་ཞིག་གཞལ་ལོ་ཞེས་ཕན་ཚུན་སྟོན་པར་མི་ནུས་པས་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་དགག་བྱའི་ཚད་ལ་མི་མཐུན་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སྨྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲ་སྒྲུབ་ས་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་སྒྲའི་དོན་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཚད་མར་སོང་ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟར་གྱི་ཚད་མ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བའི་དོན་གང་ཞིག་འཇོག་སྙམ་ན། འདི་ལྟར་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་མཐུན་སྣང་བས་གྲུབ་པའམ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མ་མཐུན་སྣང་བས་གྲུབ་པ་གང་རུང་གི་བསྟུས་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་སྙམ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡང་། ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཚད་མ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྔ་རྒོལ་ལ་ཡང་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་སྐབས་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཞེས་པ་དང་། སྔ་རྒོལ་ལ་ཞེས་པ་

དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཞེས་སྦྱར་གྱི། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་གོ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་སྟོང་ཐུན་བསྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། དེས་ན་དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ཞིང་གཟུགས་ཙམ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་མེད་ཀྱང་དངོས་སྨྲ་བའི་རྒྱུད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ཀྱང་གཟུགས་ཙམ་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ཁུང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་རྟགས་བཀོད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་ལ། རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ཕན་ཚུད་བཀོད་ནའང་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་སྙམ། དེ་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་དབང་བའི་རྟགས་ཁས་མི་ལེན་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་མི་ནུས་ཏེ། རང་རྒྱུད་དང་རང་དབང་བ་དོན་གཅིག་པར་གོང་གསལ་གྱི་ལུང་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གོ་རམས་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་མ་ངེས་དོན་རབ་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་འགྱུར་ན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁས་བླངས་པས་རང་རྒྱུད་པ་ལས་འོས་མེད་དེ། དངོས་སྨྲ་བས་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར

ཞེས་འཛེར་ན། འདི་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་ལ་བློ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། འོ་ན་དེའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་སུ་ཞིག་སྙམ་ན་སེམས་ཙམ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་བླངས་པར་ཐལ། དེའི་འདྲའི་ཕྱོགས་སྔ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཕྱོགས་སྔ་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཇུག་དེ་མ་ཐག་གི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་སྨྲས་པ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་དགག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེའི་འདྲའི་ཕྱོགས་སྔ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་འཇོག་རིགས་པ་ཐལ། རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དེ་ལ་འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི། དངོས་པོ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་

ཆེར་འགྲེལ་ལས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དག་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དེ་སྐད་ཅེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་འདིར་དབུ་མ་པས་བཤད་པ། དེ་ལ་འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི་དངོས་པོ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། འདིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དག་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་པས་མི་རུང་བར་སྟོན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོར་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣལ་

འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དག་གི་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་གྱི་དབང་གི་དངོས་པོ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚིག་དང་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ན་གཞན་དབང་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྒྱུ་སོགས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྒྱུ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རྒྱུ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཁན་ལེན་པ་གང་ཞིག རྒྱུ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རྒྱུ་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་རྒྱུ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ལ་གསལ་བའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཅན་དུ་འདྲ་ཡང་། ཇི་ལྟར་

སྣང་བ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་པ་ལ་སླུ་བ་དང་མི་སླུ་བ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཚུ་ལ་སོགས་པ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དག་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་ཆུ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ཡང་དག་པ་དང་སྨིག་རྒྱུ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བདག་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གོ་རམས་པའི་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། དེས་ན་སློབ་དཔོན་འདིས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ལུས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་ལུགས་དེ་དག་གིས་ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འདོད་པས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་རང་གི་ལྡོག་པ་ནས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་

མཚན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲིས་སོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་བདག་ལྟས་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོ་བདག་གི་མཚན་གཞིར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་སློབ་དཔོན་དེས་བདག་ཕུང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་ཅིང་མང་བཀུར་བས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྫེ་བླ་མའི་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་འདོད་པར་གསུངས་པའི་གཞུང་ཐོགས་སྔར་བཟུང་ནས་དགག་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་མ་བྱས་པའི་གཏམ་དུ་སྣང་སྟེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་དང་རྒྱ་རྐྱེན་སོགས་ཁས་བླངས་པར་མཚུངས་ཤིང་། དོན་དམ་དུ་དེ་དག་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས་དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་དམ་བཅས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། དཔེར་ན་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྱུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་ནང་

གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས་དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་དམ་བཅས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཞེས་བྱ་བས་ཇི་སྐད་བསྟན་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འགའ་ཞིག་གིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་མ་མཆིས་ན། ཇི་ལྟ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་པར་འགྱུར་ཞེས་ཞུས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། སེམས་དུལ་བ་ནི་དགེ་བ་སྟེ། དུལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བདེ་བ་བསྐྱེད། །ཅེས་བཀའ་སྩལ་པས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་དང་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ནས། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་མ་ཡིན། བདག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་མེད་བདག་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལ་དམ་བཅས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བར། འདིར་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་སོ་སོར་ངེས་པ་ལས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྨྲས་པ་ལ་དམ་བཅས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དཔེ་དང་

བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་ནས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༢༢ རྗེ་བླ་མས་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་འདོད་ཚུལ་གསུངས་པར་གོ་རམས་པའི་དགག་པ་རྣམས་མི་འཐད་པའི་ཚུལ།

ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས། རང་རྒྱུད་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་རང་རྒྱུད་ཁས་བླང་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས། རང་རྒྱུད་ཡོད་མེད་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་འམ། ཡང་ན་རྟོགས་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གསུངས་པར་སྣང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ནས། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ངག་དེས་གྲངས་ཅན་པས་བདག་སྐྱེ་ཁས་བླངས་པ་ལ་འབྲས་བུ་རྒྱུའི་དུས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སླར་སྐྱེ་བ་དང་། ཡོད་པ་སླར་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བསྟན་པས་ཕ་རོལ་པོའི་ལོག་རྟོག་འགོག་ནུས་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་པ་སྣང་ཏེ། ཁྱེད་ལྟར་ན་འགྲེལ་ངག་འདིའི་སྐབས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པར་ཐལ། འདིའི་སྐབས་སུ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དུ

བ་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིག་གང་ཞིག །
དེ་ལྟར་ན། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྐྱེས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་
ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གོ་རམས་པའི་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་
བཞག་ལ། ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། རང་ཤ་སྟེར་ལའང་གྲུས་པར་བྱས་པ་ཡི། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་རྟགས་གཞུང་འདིས་བདག་སྐྱེས་འགོག་
པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བསྟན་པར་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས།
དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་གཏན་ཚིགས་འཛིན་པ་
ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་
བའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་མདོར་
བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་སྦྱར་ནས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཇི་ལྟར་
བསྟན་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་འདིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་ནུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་
དག་བསྟན་པར་ཐལ། དཔེར་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་

བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཏན་ཚིགས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ནི་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདིར་ཉེ་བར་སྦྱར་བས་གསལ་བར་བྱས་པའི་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བསྟན་པར་ཤིན་ཏུ་ནས་གསལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གོ་རམས་པའི་རྗེས་འབྲང་དག་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཆོས་ཅན་གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་གཉིས་ཀའི་ངོར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པར་དགོས་ཤིང་རང་ཕྱོགས་ལ་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལས། འགྲེལ་ངག་གི་གཞུང་འདིས་བསྟན་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱོན་སྤོང་མཛད་ཀྱང་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་

ཚིགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་དག་སྨྲ་རྒོལ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལའང་གྲུབ་ཅིང་ཕྱི་རྒོལ་གཞན་སྡེ་དག་གི་ལུགས་ལའང་གྲུབ་པས་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཆང་ཞིང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱོན་སྤྱོང་མི་ནུས་སོ། །ཡང་ལྷ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས། དེ་ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་དོན་ནི། ཆོས་ཅན་གཉིས་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་ཁྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་རྒོལ་ཁོ་ནས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་གྱི། སྨྲ་རྒོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ལ་དེ་དག་སྨྲ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཅིག་དགོས།ཞེས་མཁས་པའི་མདུན་སར་ངོ་ཚ་བོར་བའི་གཏམ་ནི་ཁོ་བོ་མི་སྨྲ་བོ། །འོན་དེ་སུས་སྨྲ་ཞེ་ན།བྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤོག་གུ་ཞེ་བརྒྱད་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ། ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ནི་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་འགལ་བའི་ཁུར་གྱིས་ནོན་ཅིང་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་འདོད་པ་ཙམ་ཡང་ངོས་མ་ཟིན་པའི་གཏམ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ངོ། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ཁྱེད་ཀྱི་རང་གཞུང་རྣམས་སུ་གསལ་བས་རྟགས་དེའི་ཆོས་ཅན་དང་གཏན་ཚིགས་སོགས་སྨྲ་རྒོལ་དབུ་མ་པས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། ཕྱི་རྒོལ་ཁོ་ནས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབུ་མ་པས་མྱུ་གུ་རྟེན་འབྲེལ་

དང་སྤྱི་གྱུ་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ་བས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལས་ཐ་ཆད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། མ་ཟད་རྗེ་བླ་མའི་རང་ལུགས་ལ་གཞན་གྲགས་རྗེས་དཔག་ལ་ཆོས་ཅན་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀས་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ལ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཤོག་གྲུ་ཞེ་བརྒྱད་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཞེས་དྲང་བ་ནི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན་རྗེ་བླ་མའི་རང་གཞུང་ལ་དཔྱད་པ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་པ། རྫོངས་ཚོད་ཀྱིས་དགག་པའི་གནས་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་གཞུང་དོན་ནི། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་སོགས་སྔ་རྒོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་མ་ཟད། ཕྱི་རྒོལ་རང་གིས་ཁས་བླངས་ཤིང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྗེ་བླ་མས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་སོགས་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུང་གི་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཟད་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རང་གིས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྲོ་རྡོག་བཀོད་ནས་ལོག་རྟོག་བཟློག་ལུགས་འདི་གལ་ཆེ་བས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། དེ་ལ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་མིག་དང་དཔེ་བུམ་པ་དང་རྟགས་རང་ལ་མི་བལྟ་བ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྔོན་

པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་བལྟ་བ་རྣམས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་། གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་ཕ་རོལ་པོ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན་དེ་དག་རང་ལུགས་ལའང་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱང་དེ་དག་བསྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བ་ནི་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་ལ། རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ལ་དེ་དག་འགྲུབ་པ་ནི་ཚད་མ་དེ་གྲུབ་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པས་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་གྲགས་པའམ་གཞན་ལ་གྲུབ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས། རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་རྟགས་བཀོད་པའི་ཚེ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་མེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་པའི་གནས་ཏེ། བུམ་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དུ་བ་ལ་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་བཞེད་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་

རྟགས་ཀྱི་དོན་ཚང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབུ་མ་པར་སྨྲ་བ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་འདོད་པ་ཡིན་པས། འོ་ན། ཁྱེད་རྣམས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དྲུ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སུ་ལྷུང་བར་ཐལ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས། རྟོག་གེ་པ་འདིས་བདག་ཉིད་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་པས། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དྲུ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་འཐད་པའི་སྣང་བ་ལས། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི་འདི་སྐད་བཞེད་དེ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྦྱོར་བར་མི་རིགས་ཏེ། དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས། གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། སྨྲ་གྱུ་བདག་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་སྨྲ་གྱུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རང་

ཕྱོག་ནས་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིག་ངོར་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་འཁྲུལ་པར་མི་བྱའོ། །སྨྱུ་གུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་གནད་ཀྱང་དེའི་ཚེ་ཆོས་ཅན་སྨྱུ་གུ་སྣང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡང་དོགས་པའི་གནས་ཏེ། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྨྱུ་གུ་བདག་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དཔྱད་པ་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བདག་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡོད་པར་ཐལ། གོང་དུ་བཀོད་པ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་བདག་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་མ་དཔྱོད་ན། བདག་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དཔྱོད་ཚུལ་གཞན་གང་ཡང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྨྱུ་གུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་སྨྱུ་གུ་སྣང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚེ་སྤྱི་གྲོལ་བྱེ་གྲོལ་གཉིས་ཡོད་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པས། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། །མ་ཟད་དེ་དག་གི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུ་མི་མཐོང་བར་ཐལ་བ་སོགས་གནོད་བྱེད་མཐས་ཡས་པ་ཞིག་འཇུག་པ་དོགས་པས་ཤིན་ཏུ་ནས་དཔྱད་དགོས་པ་སྣང་། གཞན་ཡང་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས། དེ་ན་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་ནི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་

སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་ལ་འཇོག་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། གནས་ལུགས་ལ་དཔྱད་པ་ཞེས་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་འཇོག །དཔེར་ན་སྨྱུ་གུ་ལྷ་བུ་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ལ་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་སྐབས་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སྨྱུ་གུ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད་པའི་སྐབས་དེར་དེ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་བློའི་ངོར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། རང་རྒྱུད་པས་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་བློའི་ངོར་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཆ་ནས་འཇོག་གམ་སྙམ། རང་མཚན་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

དགུ་མའི་དཀའ་གནད་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་ལུགས་འཇོག་ཚུལ་དང་དེ་ལ་བརྒྱལ་ལན་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་བཅས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུས་ཟིན་པ་ལགས། །

༢༣ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་བཞི་པ།

༼༨༽དབུ་མའི་དཀའ་གནད་བཞི་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ནི། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའི་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་བཞེད་ཀྱང་མདོ་དང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས།

༢༨ ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའི་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ངོས་བཟུང་བ།

དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་བཞེད་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། མདོ་སྡེ་པ། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ། ཐལ་འགྱུར་བ་བཅས་ཡིན་ལ། བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ནི། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་དུ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་དོན་གྲུབ་ཚུལ་འཇོག་ལ། གཙོ་བོ་ཆ་མེད་བསགས་པའི་གཟུགས་རགས་པ་ཁས་ལེན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ནི། རང་བཞིན་གྲུབ་པའི་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཚུལ་གཙོ་བོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་དམིགས་རྐྱེན་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་འདོད་པས་རང་འཛིན་ཚད་མ་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་

ལ་དེའི་གནད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རིགས་མཐུན་པ་བསགས་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་དེ་ནི་བསགས་པའི་གཟུགས་དེར་སྣང་བའི་བློའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་བས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཚུལ་ནི། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། ཆ་མེད་ཁས་མི་ལེན་པས་དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་ཁས་ལེན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ལས་རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པའི་རང་སྡེ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་ཕྱི་དོན་མི་བཞེད་ཚུལ་ནི་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལུང་ནི། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས།

ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །

ཞེས་སོགས་ནས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་པ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བར་ཐལ། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ

བཞིན། ཟེག་བསྡུས་ལས།

འདས་སོགས་ཇི་བཞིན་རྨི་ལམ་དང་། །

གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། །

དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །

དེ་ལ་དམིགས་པ་བྱུང་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཉི་ཤུ་པ་ལས།

འདི་ལྟར་རྟུལ་ཕྲན་མི་གྲུབ་ཕྱིར། །

དྲུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། །

ཕྲ་རབ་རྟུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་དམིགས་བརྟག་ལས།

དབང་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱུ། །

ཕྲ་རབ་རྡུག་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། །

དེར་མི་སྣང་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ནི། །

རྡུལ་ཕྲན་མ་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན། །

རྫས་སུ་མེད་ཕྱིར་འདུས་པའང་མིན། །

ཞེས་དང་། བཞི་པ་ནི། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག །

མངོན་སུམ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དོ། །
དེ་ནི་གང་གི་དོན་རིག་ཡིན། །
དེ་འདྲ་ལས་ཡིན་འབྲེལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་དང་། ལྟ་བ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལས།

ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །
སྔོ་དང་དེ་བློ་གཞན་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་དྲང་ངེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་གསལ།

༢༥ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་བཞེད་ཀྱང་མདོ་དང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་མདོ་དང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ནི། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་མིན་ཏེ། དེས་ནི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས།

མངོན་གྱུར་མངོན་ཕྱོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །
སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་གང་རྟོགས་པ། །
རྟག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་དེས། །
བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས། །

ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདག་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་བཀག་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་བྱེད་པ་པོ་མཐོང་ཞིང་ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལང་གཤེགས་ལས།

ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །
སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྣང་། །
ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བ། །
སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །

ཞེས་པས་མི་གནོད་དེ། དེ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། འཇུག་པ་ལས།

མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་སྣང་ཡོད་མིན། །
སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ། །
གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ། །
གཟུགས་བཟློག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དྲང་དོན་ཉིད། །

ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འདི་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གང་དག་གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་རེ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་སོགས་ནས་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་སེམས་ཙམ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་སོ། །དེ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་གྲུབ་པར་ཐལ། ནང་གི་ཤེས་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།

ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། །
ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །
དེ་ལྟ་ན་ནི་རིག་བྱ་དང་། །
རིག་བྱེད་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་འདོད། །

ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས།

འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས། །
ཐུབ་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། །
བྱིས་རྣམས་སྐྲག་པ་སྤང་དོན་དེ། །
དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན། །

ཞེས་དང་། འཇུག་པ་རྩ་བ་ལས།

གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཅིག །
སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་མེད་མ་འཛིན་ཅིག །

ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཚེ་འཐད་པས་གཟུགས་མེད་པར་རྟོགས་ན་ནི། དེའི་ཚེ་གཉིས་གའི་ཡོད་པ་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། སེམས་མེད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་གང་གི་ཚེ་

སེམས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་ནི་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཉིས་ག་ཡང་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༢༨ རྗེ་བླ་མས་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་འདོད་པར་གོ་རམས་པའི་དགག་པ་རྣམས་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་དང་ཁོ་རང་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ།

ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་དོན་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་མིང་ཙམ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སློབ་དཔོན་འདིས་སེམས་ཙམ་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་ཡོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལུགས་འདིར་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་ན་སེམས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་ཅན། སེམས་སུ་ཐལ། དེའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པའི་རང་ལུགས་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡོད་པ་སེམས་ཙམ་པའི་རང་

གཞུང་རྣམས་ནས་ཤིན་ཏུ་ནས་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་སྡེ་
དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་
དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བརྡར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེའོ་ཞེའམ་འགག་པ། ཞེས་སོགས་དང་། འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས། དེ་ལ་གཟུགས་གང་ཞེ་ན། དེ་
ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པ་རིག་བྱའི་མཐར་
ཐུག་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་
གཟུགས་སོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྡུས་ན་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་སྟེ།
ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་
གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས། ཚོར་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྔར་རྣམ་པར་བཞག་པར
རིག་པར་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་དང་། རྟེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། གྲོགས་དང་།
རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་
ཡིན་པའོ། །དེའི་རྟེན་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་།
ལུས་དང་། ཡིད་དོ། དམིགས་པ་ནི་དྲུག་གོ །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་
རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། མདོར་བསྡུས་ན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་

དམིགས་པ་འདི་དག་ནི་འདིར་ཁམས་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ལས་དང་འགྲོ་བ་དང་
སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཚད་མེད་པར་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་བྱང་ས་ལས། དེའི་རྟེས་ཐོགས་སུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་
ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཡོད་ན་གང་ཟག་གདགས་སུ་རུང་
གི་མེད་དུ་ཟིན་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གང་ཟག་གདགས་སུ་མེད་དོ། །ཞེས་
སོགས་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སའི་དངོས་གཞི་ལས། མིག་གང་ཞེ་
ན། གང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་རྟེན་པོ་གཟུགས་དང་བ་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་བསྟན་དུ་
ཡོད་ཅིང་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །མདོར་ན་
ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དོ། །ཁ་དོག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
སྟེ། སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། ཞེས་སོགས་
དང་། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་དམིགས་བརྟག་རང་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་
འདི་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི། དེ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་རྡུས་ཡོད་ལ་མེད་དེ་
ཚད་དབྱེ་མེད་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །
ཞེས་སོགས་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་གཙོ་བོ་རྣམས་ལས་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་
སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སོགས་གཟུགས་གསལ་བར་བསྟན་བཞིན་དུ་སེམས་
ཙམ་རང་ལུགས་ལ་གཟུགས་སྒྲ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་གནད་གང་ནས་འཕྱུག་

པ་ཡིན་དཔྱད་དགོས་པའི་གནས་ཞིག་གོ །

དེས་ན་ཕྱི་དོན་འདོད་མི་འདོད་ཅེས་པའི་ཕྱི་དོན་ནི་རང་འཛིན་ཚད་མ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་ཅམ་ཞིག་ལ་འཛོག་པར་སྣང་ངོ་། །ཡང་གོ་རམས་པའི་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། མིག་ཤེས་ལ་སྔྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་དེ་ཐ་སྙད་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དཔྱད་གཞི་སྟེ། འོ་ན་མིག་ཤེས་ལ་སྔྲ་ཤད་མི་སྣང་བར་ཐལ། དེ་ལ་སྔྲ་ཤད་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དུང་དཀར་སེར་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་མ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དུང་དཀར་སེར་པོར་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་སྣང་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་ཐ་སྙད་དུ་འཁྲུལ་ཏེ། སྔྲ་ཤད་འཛགས་པ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་འཇིམ་དུམ་སོགས་ལ་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བའི་རྟ་གླང་དེ་སྒྱུ་མའི་སྔགས་སྨན་གྱི་རྐྱེན་ལས་རྟ་གླང་མཚན་ཉིད་པར་སྐྱེས་པར་ཐལ། ཆུ་འབབ་པའི་ཀླུང་ལ་ཡི་དྭགས་ལ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཆེ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལས་ལས་རྣག་ཁྲག་ཡིན་པར་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཡི་དྭགས་ལ་དེའི་ཆེ་རྣག་ཁྲག་སྣང་བ་སྔར་

གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཅིང་རྣག་ཁྲག་མཚན་ཉིད་པ་ལ་ལོངས་ཀྱང་སྤྱོད། འོན་ཀྱང་སྨྲ་མ་ཧ་གླང་ཡིན་པར་སྣང་བ་ནི་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་སྔགས་རྫས་ཙམ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཧ་གླང་མཚན་ཉིད་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་མིན་པས་ཀུན་ནས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྱུ་མ་ཧ་གླང་ཡིན་པ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ལ་ཡི་དྭགས་ལ་ཟླ་བའི་རེག་བྱ་ཚ་བ་དང་དགུན་ཉིའི་རེག་བྱ་གྲང་བ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡི་དྭགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཤེས་སྤྲིང་ལས།

ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི། །
ཟླ་བའང་ཚ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གྲང་། །
ལྗོན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་འདི་དག་གིས། །
བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀླུང་ཡང་བསྐམ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བཤེས་པའི་སྤྲིང་ཡིག་གི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཚིག་གསལ་ལས། ཡི་དྭགས་འདི་དག་ཁ་ཅིག་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི་ཟླ་བ་ཡང་ཚ་བར་འགྱུར་ལ། དགུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ན་ནི་ཉི་མ་ཡང་གྲང་མོར་འགྱུར་རོ། །ལྗོན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསོད་ནམས་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཤིང་ལྗོན་པ་འབྲས་བུ་སྨིན་ཞིང་ཞིམ་པ། ཡལ་ག་དུད་པ་དག་ཀྱང་མེས་བསྲེགས་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དང་ལོ་

མ་དག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་བལྟས་པ་ཙམ་ཁོ་ནས་ཆུ་ཞིམ་པོ་བསིལ་བ་འབབ་པའི་ཀླུང་ཡང་མིག་གདུག་པའི་དུག་གིས་བསྒྲེགས་པ་བཞིན་དུ་སྐམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྕགས་བསྲེག་གི་ས་གཞི་སོགས་མཚན་ཉིད་པ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་འབྲུལ་ངོར་འབའ་ཞིག་ལས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་རམས་པའི་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས། ཡང་ཆུ་ཡོར་པ་གང་གི་གོ་ས་ན། རིགས་དྲུག་གི་མིག་ཤེས་དྲུག་གིས་བལྟས་པའི་ཚེ་མིག་ཤེས་དྲུག་པོ་མ་འཁྲུལ་པར་མཚུངས་པས་དེའི་ཡུལ་དྲུག་པོ་ཡོད་མཚུངས་སུ་འདོད་པ་ནི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལས་འདས་ཤིང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་མིའི་མིག་ཤེས་ལ་ལྟོས་ཏེ། མིག་ཤེས་དེ་ཉིད་མ་འཁྲུལ་བས་དེའི་ཡུལ་ཆུ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། མིག་ཤེས་གཞན་ལྷ་འཁྲུལ་བས། དེའི་ཡུལ་ལྷ་པོ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་མིག་ཤེས་དེ་ཉིད་མ་འཁྲུལ་བས་དེའི་ཡུལ་རྣ་ཁྲག་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་ཡིན་ཞིང་། མིག་ཤེས་གཞན་ལྷ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆུ་

ཐོར་གང་གི་གོ་སར་ཆུ་མེད་པར་ཐལ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ལྟོས་ན་དེ་དག་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཡོད་པར་ཐལ། མིའི་མིག་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆུ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ས་མཚམས་འཛོག་མི་ཐུབ་པས་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་ཐལ་ཏེ། ཐག་པ་སྦྲུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་ཐག་པ་ཐག་པར་མེད་པར་ཐལ། ཐག་པ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐག་པ་སྦྲུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐག་པ་ཐག་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐག་པ་སྦྲུལ་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་གོ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གནོད་བྱེད་མཐའ་ཡས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ཇི་ལྟར་འགལ་ན། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་གཟུགས་གཅིག་ལ་མཛེས་མི་མཛེས་ཀྱི་རྫས་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྷ་བའི་འོད་སྲུང་གི་མིག་ཤེས་དང་རྫོགས་བྱེད་མིག་ཤེས་གཉིས་མ་འཁྲུལ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་ངོས་མ་ཟིན་པའི་རྩོད་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་མ་འཁྲུལ་བར་སུས་ཁས་བླངས་ཇེ་བླ་མའི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་དོ་ཅོག་འཁྲུལ་བར་འདོད་པ་མི་ཤེས་སམ། མ་ཟད་སྟོན་པའི་སྐུ་གཟུགས་མཐོང་བའི་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན།

སྟོན་པའི་སྐུ་གཟུགས་མཇེས་པར་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མདོ་ལས། མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོ་རམས་པའི་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ཁས་ལེན་ལུགས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན། རིགས་པའི་དཔྱད་བཟོད་ལ་བྱེད་དམ། རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ལ་བྱེད་དམ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་འཇོག་བྱེད་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་གྱི། དེ་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་མིན་པས་ལེགས་ལྡན་རྗེད་གཞིར་བཟུང་ནས་སྐྱོན་འཕེན་པ་གང་ནས་འཐུག །མ་ཟད་བརྟག་པ་གསུམ་མཛད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ངོས་མ་ཟིན་པའི་བརྟག་པར་སྣང་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་གི །རིགས་པའི་དཔྱད་བཟོད་དང་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་

རང་མཚན་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་གསུམ་གང་དུ་ཡང་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་པས་ཆོས་ཀུན་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་འཇོག་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་ལ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཀུན་གདགས་གཞི་ལ་ཕར་བཏགས་ཙམ་དུ་འདོད་པས་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་རྙེད་པ་ཞིག་ཁས་མི་བླངས་པས་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པས་གང་ཟག་ལྟ་བུ་གདགས་གཞི་ངོས་ནས་བཙལ་བ་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ནས་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཏུ་རྙེད་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་དག་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས། ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ནས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་ན་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རང་མཚན་དེ་རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གིས་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས།

ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །
བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་བརྗོད་པ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །
ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་འོ། །
ཞེས་དང་། རྩ་ཤེས་ལས།
གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །
སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །
ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས།
གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །
བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །
ཞེས་དང་།
མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། །
ཉེ་བར་བླངས་པའི་རིམ་པ་ཀུན། །
བུམ་སྣམ་སོགས་དང་ལྷན་གཅིག་ཏུ། །
མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད། །
ཞེས་དང་། འཇུག་པ་རྩ་བ་ལས།
དེ་ལྷན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར། །

ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན་ལེན་པ་པོ་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་ཉེ་བར་བླངས་པ་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ་

ལས་སོ། །འདིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་བདག་ཡིན་ལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་རྙེད་པ་ཞིག་ཁས་བླངས་པས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་འདྲ་བའི་རང་མཚན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལའང་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལགས། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

དབུ་མའི་དཀའ་གནད་བཞི་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་ལུགས་འཛོག་ཚུལ་དང་དེ་ལ་བརྒལ་ལན་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་བཅས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུས་ཟིན་པ་ལགས། །

༣༧ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་ལྔ་པ།

༼༥༽ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་ལྔ་པ་ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་བཤད་པ་ནི།

༣༨ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ།

འདིར་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་བཤད་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག

མེད་ཕྲ་མོ་ལ་མི་འཛོག་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ལ་འཛོག་དགོས་ཏེ། རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་དགོས་པ་བཞེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ནི། སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འཛོག་ཅིང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་དེ་དག་རྟོགས་མི་དགོས་པར་བཞེད་ལ་དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་རུ་འདོད། དེ་ཡང་གཉིས་སྟོང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། ཐེག་བསྡུས་ལས། འདས་སོགས་དེ་བཞིན་རྨི་ལམ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་ཉི་ཤུ་པ་དང་དམིགས་བརྟག་དང་རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ལས་གསུངས། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཐེག་བསྡུ་ལས།

མིང་གི་སྤྱི་རོལ་བློ་མེད་ཕྱིར། །
མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་ངེས་ཕྱིར། །
དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །
བདག་འདྲེས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་བྱང་ས་དང་བསྡུ་བ་ལས་དེ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་སོ། །རང་རྒྱུད་པས་ཆོས་ཀུན་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འཇོག་ཅིང་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་དེ་དག་རྟོགས་མི་དགོས་པ་སོགས་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཚུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་བདེན་སྟོང་ཞེས་མིང་འདོད་པ་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའམ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཇོག་པ་གང་ཞིག ཐལ་འགྱུར་བས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ཙམ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྟེན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་དངོས་སུ་གསུངས་ནས་ཤུགས་ལ་དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་

འཇོག་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ནས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་དགག་བྱར་བཟུང་ནས་རིགས་པའི་སྒོ་དུ་མ་ནས་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེས་ལས།

གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །

ཞེས་སོགས་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།

སྐྱེ་བུ་ས་མིན་ཆུ་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་མང་ངོ་། །ཐལ་འགྱུར་བས་བདག་མེད་གཉིས་དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་མི་འཇོག་པར་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འཇོག་ཅིང་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་བཞེད་ཅིང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས།

བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་དགྲོལ་ཕྱིར།།

ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །

ཞེས་དང་། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་

བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་བདག་མེད་གཉིས་དགག་བྱ་ལ་ཕྲ་རགས་མེད་པ་གསལ། ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཁུངས་ནི། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལའང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏེ་རང་གི་བློས་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཀྱང་བློའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་པར་གསལ་བར་གསུངས་པས་ཉན་རང་འཕགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་བློས་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད། ཞེས་དང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས།

མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །
ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །
དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །
དེ་ནི་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །

ཞེས་མཚན་མ་མེད་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།

ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །
གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །
ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །
གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པ་གྱིས། །

ཞེས་དང་། འཇུག་པ་རྩ་བ་ལས།

དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་བློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། ལུང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་གི་བློས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །

མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། །

ཞེས་སོགས་ལུང་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །དེ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ནི། སྟོང་གཞི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱི་ཡོད་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱི་མེད་དེ། མདོ་ལས།

འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །
གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །
གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོགས་པ། །
དེ་ནི་ཚུལ་མིན་ལྷ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །

ཞེས་བདེན་གཉིས་ཕྱོག་པ་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པས་དོན་ལ་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།

ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར།
དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །
ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །
སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །
མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །

བྱས་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ༎

ཞེས་བདེན་གཉིས་བྱས་མི་རྟག་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལས། ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་བ་མེད་པ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། བྱས་པ་ཉིད་དང་མི་རྟག་པ་ལྟར་གཉིས་ག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཤིང་དང་ཤིང་ཤ་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་ཤ་པ་མེད་ཀྱང་དྭ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ཉིད་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དག་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་བུའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ་སོར་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་དག་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

༢༩ ཞར་ལ་རྗེ་བླ་མས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་སོགས་མི་འཐུག་པའི་ཚུལ།

ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པའི་དབུ་མ་ངེས་དོན་རབ་གསལ་ལས། ཕྱིས་ཀྱི་དབུ་མ་པར་རློམ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རིགས་པས་

གྲུབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་ངོ་བོ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ངོ་བོ་གྲུབ་ན་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་ཅིང་། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་རིགས་པའི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲའོ། །འདིས་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འགོག་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ལྟ་བུ་ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་དང་། ས་སྨྱུག་ལྟ་བུ་ཕྱིའི་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་ནི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་སྐྱེ་ཐལ་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་ནི། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་སྐྱེར་ཐལ་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫས་འབྲང་ཐམས་ཅད་འདུས་ཀྱང་ལན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་པའི་གནས་ཤིག་སྟེ། བརྟག་པ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་ནི། ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་དབུ་མ་པར་སྨྲ་བ་ཀུན་གྱིས་འདེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་གཞན་མིན། ཕ་ལས་བུ་གཞན་མིན། ཕྱི་པ་ལས་ནང་པ་གཞན་མིན་པ་སོགས་ཐལ་བས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་བརླག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། རང་ལས་གང་ཟག་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས

ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྙེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས། འདུ་བྱེད་དང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་དང་། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནནྡའི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཡོད་པའོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མ་ལས། འདི་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཛིན་པར་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་དམ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པོ། །ཞེས་ཡོད་པ་ཀུན་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་པར་གཞུང་དེ་དག་ལས་གསལ་བས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་འདའ་བ་མེད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་

གཉིས་དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུའང་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ངོ་བོ་
གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏའི་
གསུང་ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་ལས། དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པ་
དང་ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་
སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་
ཁམས་དང་དོན་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་
དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོགས་པ། །དེ་དག་ཚུལ་མིན་ལྷ་ལ་ཞུགས་
པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་གཞག་ནི།
གཞན་སེལ་གྱི་ངོར་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཅེས་བྱ་བའམ། དེ་ཉིད་
དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཁས་བླང་ངོ་། །
ཞེས་དང་། ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏའི་གསུང་བཀའ་གདམས་དོ་ཀོར་བའི་ཞུས་ལན་ལས།
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་དོན་ནི། །དོན་དམ་དུ་ནི་དབྱེར་མེད་པས། །གཅིག་
དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མེད། །ཐ་སྙད་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལ། །ལྡོག་པ་དག་ནི་ཐ་
དད་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་དུང་ཡང་གནོད་བྱེད་མཐའ་ཡས་
སོ། །མ་ཟད་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་རྒྱལ་བའི་མདོ་དང་དགོངས་
འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་དགོངས་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་
ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །

གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་གར་མཁན་པོ་དྲི་མ་མེད་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་ཏོ། སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་། གཟུགས་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར།སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཅིག་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་ནས་དགག་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་། གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པས་ཐ་དད་པར་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། པཎྜི་ཏ་ཤྲཱི་མ་ཧཱ་ཛ་ནས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོའི་དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས། དེ་ལ་ལན་ནི་གཟུགས་ཉིད་སྟོང་པའོ། །གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོ། གཞན་དབང་གི་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་བརྟགས་པ་ནི། བཏགས་པའི་གཉིས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཡིན་པར་འགགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་གཟུགས་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། དགེ་སློང་མཁས་པ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྤྱོད་འཇུག་དཀའ་འགྲེལ་ལས།

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། ཆོས་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ནས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་གསལ་བར་གསུངས་པས་སོ། །

ཡང་གོ་རམས་པའི་དབུ་མ་ངེས་དོན་རབ་གསལ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་ཇི་ལྟར་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོང་བ་ལྟར་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཚིག་གི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། བློས་ཡུལ་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་དང་། འདིས་ནི་དོན་དམ་པ་སྤྲས་བསྟན་པ་དང་། བློས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་རློམ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་བདེན་པ་བློའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་གཟིགས་རབ་ཏུ་མཁྱེན།

ལེགས་པར་མངོན་དུ་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། བློའི་ཡུལ་དུ་ཐལ། ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་ངོ་བོ་རྙེད་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་དང་། དགེ་སློང་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྤྱོད་འཇུག་དཀའ་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་གཅིག་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་མིག་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་མཐོང་བའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་བརྟན་པར་མཐོང་བ་ཉིད་ན་ཡང་དག་པར་མཐོང་བར་ཞེན་ཏོ། །གཞན་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མིག་སྨན་གྱི་ཐུར་མས་མ་རིག་པའི་ལིང་ཏོག་བསལ་བས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་མིག་ཅན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་རང་བཞིན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། བློའི་ཡུལ་དུ་ཐལ། ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་

བསོད་ནམས་རྩེ་མོའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ་ལས། དང་པོ་ལའང་དབྱེ་གཞི་དང་། དབྱེ་བའི་དོན་དང་། གྲངས་ངེས་པ་དང་། སྒྲའི་དོན་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཙམ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དོན་དམ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཤེས་བྱ་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རིག་པའི་ཤེས་པ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་པ་དང་མི་སླུ་བས་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་རིག་པ་དེའི་ངོ་བོར་བདེན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་དང་། རོང་སྟོན་ཆེན་པོའི་དབུ་མའི་དཀའ་གནད་རིགས་ལམ་ཀུན་གསལ་ལས། སྔ་རབས་པ་འགའ་ཞིག་ཤེས་བྱ་ཙམ་དབྱེ་གཞིར་འདོད་པ་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ལས་ཕྱེ་བའི་དབྱེ་བར་མི་འགྱུར་ངོ་ཞེས་སྨྲ་བ་སྣང་མོད་ཀྱི། ཤེས་བྱ་མིན་ན་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་བཞག་པ་མི་འགྱུར་བས་མི་འཐད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་བསྟན་པ་ནི་མིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། གང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་སེམས་ལ་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །འདིར་ཇི་སྙེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གདགས་པ་དང་ཡི་གེ་དང་སྐད་དང་བརྡ་བསྟན་པ་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྟན་པ་ན་དོན་དམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཞེས་ཤུགས་ལ་གསུངས་པར་འགྱུར་རོ། །

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བློའི་ཡུལ་དུ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ཡོད་ལ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའང་འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། ས་དྲུག་པའི་མཉམ་བཞག་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། དེ་ཡང་རིག་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་ས་སྐྱའི་མཁས་དབང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་དང་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་ཡུལ་དང་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་ཅན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་དབུ་མ་ངེས་དོན་རབ་གསལ་ལས། བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་དང་། མདོ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་མི་འཐད་དེ། བདེན་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་དང་སྤྱོད་འཇུག་གཉིས་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་མིན་པར་བསྟན་གྱི། ཕྱིར་བློའི་ཡུལ་ཙམ་མིན་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། ཞེས་པའི་བློ་

རྣམ་རྟོག་དང་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་སྨྲ་ར་དགོས་པར་སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ་གོང་འོག་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

དགེ་སློང་མཁས་པ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྤྱོད་འཇུག་དཀའ་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་ཡང་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་དུ་ན་ཀུན་རྫོབ་བློའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་དེར་ཡང་། ལྷའི་བུ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན་དེ་དོན་དམ་པའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྷའི་བུ་འོན་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་། ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྲིད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གོང་འོག་ལེགས་པར་སྦྱར་ན་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པའི་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས། བདེན་པའི་སྟོང་པ་ཙམ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་དང་། མཐའ་བཞི་ཆར་གྱི་སྤྲོས་པས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཐ་སྙད་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཐུན་མོང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་པོ་ནའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟོགས་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་པའི་གཞི་སྟེ། འོ་ན་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པར་ཐལ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་མཐའ་བཞིའི་སྤྲོས་བྲལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་མི་ནུས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་དུ་འཕགས་ཚུལ་རྟོགས་བྱ་ཕྲ་མོ་རྟོགས་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ས་དང་པོ་ནས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་དུས་བློའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཡང་དཔྱད་པ་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཆར་ལ་བདེན་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་

ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འདོད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟ་སྒྲོད་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཚན་མེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཡང་མངོན་ཞེན་བཀག །མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པའི་སྐྱོན་སྤང་བརྗོད་ཟིན་ལ། གཞན་ཡང་ཉན་རང་གི་རྟོགས་བྱ་ལས་ལྷག་པའི་ས་དང་པོས་རྟོགས་བྱ་མཐར་ཐུག་གཞན་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། ཉན་རང་དང་སངས་རྒྱས་གསུམ་ཀས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་དེ་གསུམ་ཀའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷའི་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། །ལྟ་བ་ངན་རྣམས་འཇིག་བྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་གྱུར་ལ། །བདག་མེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བརྗོད། །ཅེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་བཞི་བརྒྱ་པའི་ཟླ་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་ཞི་བའི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །གང་ཞིག་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་འཇིག་པར་བྱེད་

པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པ་འདི་ནི་ཞི་བའི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་ཟླ་མེད་པའི་སྒོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བདག་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཞེས་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་བསྒོམ་བྱ་དང་གྲོལ་བྱེད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ཐེག་དམན་ལས་ལྷག་པའི་བསྒོམ་བྱ་གཞན་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་པ་

གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཤེས་རབ་ལས་གཞན་དེ་དག་ནི། །སྤོང་རྒྱུ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན། ཞེས་དང་། དགེ་སློང་མཁས་པ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་འཇུག་དཀའ་འགྲེལ་ལས།

དེ་བཞིན་དུ་གཏོང་བ་པོ་དང་། སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ། གུས་ཤིང་བར་ཆད་མེད་པར་དུས་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱས་པས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་ཞིང་། མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲ་བ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་རང་བཞིན་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ། དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་བསྒོམ་བྱ་ལ་ལྟ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། སྒོམ་བྱེད་ཤེས་རབ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་བདེན་གཉིས་གནད་ཀྱི་ཆླ་ཟེར་

ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་ལམ་དང་བསྔོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་དུ་བསྒྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པུ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པར་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཉན་རང་དང་ས་དང་པོ་བ་ལ་རྟོགས་བྱའི་གནས་ལུགས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཚེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་འདི་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་དང་ཡང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ས་དང་པོ་བས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། ཉན་རང་འཕགས་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་ས་དང་པོ་བས་དེ་དག་བློའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱི་གནོན་པའི་ཐལ་བ་འཇུག་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་

ལས། ལུང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར། དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་གི་བློས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་ཉན་རང་འཕགས་པ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་ན་ས་དང་པོ་བས་བློའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་ཐལ་བ་གསལ་བར་གསུངས་པས་ས་དང་པོ་བས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་ཐལ་བ་དེ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཡལ་བར་དོར་ནས་འགྲེལ་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་མཛད་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལས་ལྷག་པའི་གནས་ལུགས་ཤིག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྩ་འཇུག་བཞི་གསུམ་སོགས་གཞུང་གང་དུའང་གསལ་བར་མ་བསྟན་ཅིང་དངོས་བསྟན་ལའང་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་ཤིག་མི་གསལ། ཤུགས་བསྟན་ལ་ཚིག་གང་གིས་བསྟན། རྒྱ་གར་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་མཁན་པོ་གང་གིས་འགྲེལ་ཞེས་དྲི་འདོད་པའོ། །ཡང་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས། གལ་ཏེ་སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲུབ་

བྱེད་རིགས་པ་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དེ། སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ལ་ནུས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། འོ་ན་སྤང་བྱ་བདེན་འཛིན་གཅིག་ཉིད་ཉན་ཐོས་བཅོན་འགྲུས་སྨྱུར་བས་ཚེ་གསུམ་གྱིས་སྤོང་བར་ནུས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྤོང་མི་ནུས་པ་འདི་དང་མི་འགལ་ལམ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཞད་གད་བྱ་བར་འོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་པས་བདེན་འཛིན་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་སྤོང་ཀྱང་ཉན་རང་ལྟར་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་བཟུང་ནས་སྤོང་བ་ལ་འབད་ན་ས་དང་པོ་ནས་སྤོང་ནུས་པས་སྐྱོན་དེ་ག་ལ་འཇུག །དཔེར་ན་སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་རིགས་ངེས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་ཀྱང་ཉན་རང་ལྟར་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བཟུང་ན་ས་དང་པོ་ནས་སྤོང་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་སྣང་ལས། གཞན་ཡང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་བཟོད་པའོ། བཟོད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །ཞེས་དང་། མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། དེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་ཅར་སྤོང་ངོ་། །ཅིག་ཅར་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ལྷ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས།

མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་འཛིན་དེ་ལས་ངར་འཛིན་བྱུང་། དེས་ལས་བསགས། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། གསུམ་ཚར་ཁས་བླང་སོགས་ཤིག །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་ལས་གསར་གསོག་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། འཕགས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་ལས་གསར་གསོག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་བྱང་འཕགས་ལ་ལས་གསར་གསོག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་རིགས་ངེས་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པ་གོང་གསལ་གྱི་ལུང་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྤངས་ཀྱི་དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་མ་སྤངས་པ་མདོ་སྡེ་དག་ལས་གསལ་བར་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་གིའང་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པར་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་

བ་བཞི་པོ་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་མེད་ལ། ཞེས་སོགས་ནས་དེ་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་འོས་མེད་པས་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ། ཐེག་དམན་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ནམ། ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གིས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་སྤངས་པ་དེ་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་ཤི་འཕོས་ནས་ཁམས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྟོན་དགོས་ལ། གསུམ་པ་ལྟར་ན། དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དབྲ་བཅོམ་གྱིས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་མེད་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློས་སྐྱེད་པའི་སྲིད་ལེན་སོགས་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །
ཀུན་རྨོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །

ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་འཇུག་དཀའ་

འགྲེལ་ལས། སྲེད་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ན་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་སྲེད་པ་འདི་ཁྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་སྲིད་དེ་ཅི་སྟེ་མེད། ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྨོངས་པ་བཞིན་དུ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བརྟག་པ་གཉིས་པ་མི་འཐད་ལ། བརྟག་པ་གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་ནི་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་པའི་གཏམ་དུ་སྣང་སྟེ། རྣོན་པོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས། རྟུལ་པོས་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས།

ཡང་དག་ཤེས་ཚོལ་སྔོན་བཏང་སྟེ། །
དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་བྱས་ནས། །
ལྟ་ངན་འཐིབས་གནས་འཛིག་རྟེན་ལ། །
སྙིང་རྗེ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སུ། །

ཞེས་དང་།

ཡང་དག་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། །
རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །
ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བླངས་བྱས་ཏེ། །

དེ་ནི་ཡང་དག་ཤེས་ཆོལ་བརྗོད། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཟད་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རགས་པ་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་འོག་མས་རྟོགས་ཤིང་ཡང་ཡང་སྒོམ་པ་སྲིད་པས་དེ་དག་ལ་གསལ་སྣང་ཐོན་པ་ཡོད་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཁྱད་མཚར་རོ། །རང་མཚན་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པ་བཞེད་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

དབུ་མའི་དཀའ་གནད་ལྔ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་ལུགས་འཇོག་ཚུལ་དང་དེ་ལ་བརྟག་ལན་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་བཅས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུས་ཟིན་པ་ལགས། །

༣༠ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་དྲུག་པ།

༼༨༽ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་དྲུག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་ཁུངས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

༣༡ ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ངོས་བཟུང་བ།

དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་དང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། འཐོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ནི། སྔ་མས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་བློ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་ལ། ཕྱི་མས་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་མི་འདོད་དེ། ཆོས་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༣༢ དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་ཁུངས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནམ་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་ཁུངས་ནི། དབུ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།

ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། །
དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །
ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །
དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །

ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་མི་ཕམ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས།

ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། ཚུ་སྲིན་འཛིན་ཁྲི་དང་འདྲ་བར་འཛིན་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ་ཕུང་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་པོར་འཛིན་པ་དེ་ལས་ངར་འཛིན་པའོ། །ངར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ལས་སོ། །དེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་སྟེ་ངར་འཛིན་པ་དང་། ལས་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་དེ་གསུམ་མོ། །དེ་ཉིད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ལམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པས་ན་ལམ་གསུམ་མོ། །ཞེས་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀས་ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ངར་འཛིན་འབྱུང་བ་གསུངས་པས་ངར་འཛིན་སྤངས་ན་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་སྤངས་དགོས་པ་དོན་གྱིས་གོ་བས་སོ། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།

རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །
ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །
དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །
དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །

ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་།

རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །

ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །

བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་འཛིན་པ་དང་།

དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །

དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །

གཞན་ཡང་།

ཡང་དག་མཐོང་ཕྱིར་དངོས་སྟོང་པར། །

ལེགས་ཤེས་མ་རིག་མི་འབྱུང་བ། །

དེ་ནི་མ་རིག་འགོག་པ་ཡིན། །

དེ་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག །

དངོས་པོ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་ཤེས་ན་མ་རིག་པ་ནི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་མ་རིག་པ་འགོག་པ་ཡིན་នོ།། དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགོག་གོ །

ཞེས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པར་གསུངས་ནས་འཁོར་བར་འཇུག་ཚུལ་དང་དེ་འདྲ་བའི་མ་རིག་པ་ལྡོག་ན་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་འགགས་པས་

འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་ཚུལ་བཅས་གསལ་བར་གསུངས་པས་དེ་འདྲ་བའི་མ་རིག་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རློམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལ་བདེན་འཛིན་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བོ། ། ཞེས་སོགས་ནས་མཐར། དེ་ལྟར་ན་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་སོགས་སྔར་དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བློ་ཀུན་རྫོབ་པར་འཇོག་ནས་མཇུག་ཏུ་དེ་འདྲ་བའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་གསལ་བར་བསྟན་པ་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ཞིབ་

ཏུ་གཟིགས་ན་ཤེས་པས་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པར་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནནྡའི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནི་མི་ཤེས་པ་གང་བདག་དང་བདག་གིར་སྙམ་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པའམ་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིགས་པ་ནི། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་ཐལ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་སྤངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་མེད་པར་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཟིགས་པ་སྤངས་ནས་བདེན་པར་མངོན་པར་རློམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གོང་དུ་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་

པའི་བློ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པ་གང་ཞིག

དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་དང་སྤྱང་དཀའ་སླ་སོགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་འཛིན་སྟངས་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་འཛིན་དང་བུམ་པ་རྟག་འཛིན་གྱི་བློ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་མིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་གསལ་བར་ངོས་བཟུང་བའི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཚིག་ལས་གཞན་གསལ་ཁ་མེད་པས་དེ་དག་ལས་ངོས་མི་བཟུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མི་སྣེད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ།འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་གི་འཇུག་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་སྒྲིབ་གསལ་བར་ངོས་བཟུང་བའི་གཞུང་ལས་བདེན་འཛིན་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ན་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མི་བཞེད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བློ་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བདེན་གཉིས་

མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇོག་སྙམ་སྟེ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་དག་གི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་នོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་བཅས་སོ། །

༣༣ རྗེ་བླ་མས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་བསྒོམ་བྱ་སྤྲོས་བྲལ་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་གསུངས་པར་གོ་རམས་པའི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དགག་པ་རྣམས་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ།

ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། ཡང་དེ་ན་ལུགས་འདི་ལ་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པའི་ལུགས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུར་བྱས་ནས་ས་གཉིས་པ་སོགས་སྒོམ་ལམ་དགུས་སྤོང་བའི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ད་དུང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་ཟུར་ཟ་བར་སྣང་ཡང་བདེན་འཛིན་ལ་དགུར་ཕྱེ་ནས་སྒོམ་ལམ་དགུས་སྤོང་བ་ནི་རྒྱན་གྱི་ལུགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་

དགོངས་པ་མ་ལོན་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་དགྲུར་ཕྱེ་ནས་སྒོམ་ལམ་དགུས་སྤོང་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་མི་འདོར་བར་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས་ཞར་ཕྱིན་གྱི་སྦྲས་དོན་ཟབ་མོ་འགྲེལ་བའི་ལུགས་འདོར་བ་སྣང་བས་སེམས་ཡོད་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་དཔྱོད་ཅིག ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་པའི་གནས་ཤིག་སྟེ། རྒྱན་གྱི་ཚིག་ཟིན་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།

གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །

འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི། །

རྟེན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །

ཡང་དག་བསྡུས་པ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལས་གཞན་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་མ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེའི་འདྲའི་རྣམ་གཞག་ཐལ་འགྱུར་རང་ལུགས་ལ་འོང་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་གཉིས་ཀའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་མཚུངས་པའི་

ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས།

གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །

འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི། །

རྟེན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ལམ། །

ཡང་དག་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པ་སྒོམ་པ་ཁོ་ན་དང་། དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྒོམས་པས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་བསྡུས་པའི། ཞེས་སོགས་དང་། འཕགས་པའི་ཉི་སྣང་ལས། དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབྱེད་དོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་མེད་པས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་རིགས་ངེས་ལ་ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་བདེན་འཛིན་དགུ་སྦྱར་ནས་སྤོང་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དགུ་སྦྱར་ནས་སྤོང་བའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་ཁས་བླངས་སུ་མི་

རྡུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདིར་རིགས་ངེས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་དུས་ཉོན་མོངས་ཅན་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པ་སྤྱངས་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ས་བརྒྱད་པ་སྦྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཞི་བ་འཐོབ་བོ། །ཞེས་དང་། ག་ཡཱ་གོ་རིའི་མདོ་ལས། གཞན་ཡང་མདོར་བསྡུས་པའི་ལམ་ནི་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པའི་ལམ་དང་སྦྱོང་བའི་ལམ་མོ། །དེ་ལ་ཤེས་པའི་ལམ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་བདུན་པའི་བར་དུའོ། །སྦྱོང་བའི་ལམ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་བཅུ་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། དེ་ལྟར་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ཐོབ་པས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བསམ་པའི་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་།

འཇུག་པ་རྩ་བ་ལས།

ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་རྩར་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། །

ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བས་མྱུན་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྲིད་བྱུང་བ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀུང་རྩ་བ་དང་བཅས་པར་ཞི་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ། དེས་དེ་སྤངས་པས་ས

གསུམ་གྱི་བླ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཟིན་ཀྱང་། ཞེས་དང་། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནནྡའི་འཇུག་པའི་
འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་རྒྱུ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་བརྒྱད་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་འགོག་པའི་ཏིང་ངེས་འཛིན་ཐོབ་
པས་སོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ཆགས་པ་མེད་པའི་བློ་
ནི་སྐྱོན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཆགས་
པ་མེད་པའི་བློ་སྟེ། མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་བློ་དེ་ནི་སྐྱོན་རྣམས་ཏེ། ཉོན་
མོངས་པ་མངོན་དུ་རྒྱུ་བ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་
ལ་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དེ་
དག་རྩར་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་དུ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཕྲ་བ་
ཡང་ལོག་པས་སོ། །དྲི་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །ཉེ་བར་ཞི་
འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་
སྤངས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་
རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཟད་
ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཛེ་བཙུན་རེད་མདའ་
བའི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དེ་དག་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དང་ མུན་པ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ལྟར་གང་ལའང་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བློ་ནི་ཆགས་སོགས་སྐྱོན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་མཆོད་པ་ཐོས་པས་ཁམས་གསུམ་བླ་མར་གྱུར་ཡང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་མ་ལུས་པ་འཐོབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདིས་བསྒྲིམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་རིགས་ངེས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཡིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་དུ་མི་འཐད་དོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྦས་དོན་འགྲེལ་བའི་སྐབས། རྒྱུད་བླ་མར།

འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །
དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་འཇོག་དགོས་པར་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། འཁོར་གསུམ་ནང་ནས་བྱེད་པ་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱིས་ལུང་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཐལ། བྱེད་པ་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདིའི་སྐབས་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་པ་གང་ཟག་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱེད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པའི་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས། འཕྲོས་དོན་ལ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དབུ་མ་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་མིན་ཏེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་ཐར། །
ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །

ཞེས་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིའི་ཉོན་མོངས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རང་ལ་འགལ་བའི་ཁུར་ཞིག་སྟེ། ཁྱེད་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་ཡིན་

ན་སྐབས་འདིའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱིས་འཕང་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སྟེ། སྐབས་འདིའི་ཉོན་མོངས་ལ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་སོགས་བཞག་ནས་དེ་འདྲ་བའི་འཇིག་ལྟས་དེ་དག་གི་རྩ་བར་བྱས་ནས་དེ་དག་ལས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ།

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་རྣམས། །
ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས། །
སྡུག་དང་མི་སྡུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག །
བརྟེན་པ་ཉིད་ལས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་། །

ཞེས་འཆད་པ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་རམས་པའི་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས། ཡང་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།

རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །

ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །

དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །

དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །

ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་བརྟེང་བའི་རྣམ་ཐར་ཏེ། གཞུང་དེས་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་གྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་ཐལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྤོང་བ་ལ་བདེན་འཛིན་དེ་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དོན་ལ་སོང་། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱེས། དེ་ལས་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་འབྱུང་ཚུལ་སོགས་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་འགག་པས་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་འགག་ཚུལ་སོགས་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པའི་རིམ་པ་གསལ་བར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག་པ་ལ་བདེན་འཛིན་འགག་དགོས་པར་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།

ཡང་དག་མཐོང་ཕྱིར་དངོས་སྟོང་པར། །

ལེགས་ཤེས་མ་རིག་མི་འབྱུང་བ། །
དེ་ནི་མ་རིག་འགོག་པ་ཡིན། །
དེ་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག །

ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ན་མ་རིག་པ་ནི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་མ་རིག་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགོག་གོ། ཞེས་སོགས་ནས་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་དེ་དག་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་མ་རིག་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་བདེན་སྣང་ཙམ་སྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནནྟའི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནི་མི་ཤེས་པ་གང་བདག་དང་བདག་གིའོ་སྙམ་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྐྱེད་

པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

དབུ་མའི་དཀའ་གནད་དྲུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་ལུགས་འཇོག་ཚུལ་དང་དེ་ལ་བརྒལ་ལན་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་བཅས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུས་ཟིན་པ་ལགས། །

༣༩ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་བདུན་པ།

༼༡༽ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་བདུན་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ནི། ཞིག་པ་དངོས་པོ་མི་བཞེད་པའི་རང་སྡེ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཐད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་རྣམས་མི་འཐུག་པའི་ཚུལ་གསུམ།

༣༥ ཞིག་པ་དངོས་པོ་མི་བཞེད་པའི་རང་སྡེ་ངོས་བཟུང་བ།

དང་པོ་ནི། མདོ་སེམས་གཉིས་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་

ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་བཞེད་ལ། རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་དག་གིས་ཞིག་པ་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནམ་སྙམ། དེ་དག་གིས་ཞིག་པ་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་དགོས་ཏེ། ཞུམ་པ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་ན་ཞུམ་པ་མེད་པ་ཙམ་རྟེན་པ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་སྨྲས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་དེ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་དང་ཡོད་པ་དོན་གཅིག་པར་འདོད་པ་ནི། མཛོད་རང་འགྲེལ་དང་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་སོགས་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱོགས་མང་ངོ་། །

༣༦ དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཐད་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་རང་ལུགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཐད་ཚུལ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས།

༣༧ ཐལ་འགྱུར་རང་ལུགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཐད་པའི་ལུང་།

དང་པོ་ལུང་ནི། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཀ་ཤི། ཞེས་ཤི་བ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་འདུ་བྱེད་འཇིག་པར་

ཡང་བྲེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྲིན་པའོ།། ཞེས་མདོ་སྡུ་ཕྱི་ལས་ཤི་བ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀར་གསུངས་པ་གང་ཞིག ཤི་བ་ནི་ལུས་རྙིང་པ་ཞིག་པ་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཤི་བ་ནི་ལུས་རྙིང་པ་ཞིག་པ་ལ་འཇོག་དགོས་པ་ཡང་། འཕགས་པ་སླུ་ལུའི་ལྗང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། སྐྱེས་ནས་ཕུང་པོ་སྨིན་པ་ནི་རྒ་བའོ། །རྒས་ནས་ཕུང་པོ་ཞིག་པ་ནི་འཆི་བའོ། །འཆི་ཞིང་སྡོས་ཏེ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ནི་མྱ་ངན་ནོ། །མྱ་ངན་ལས་བྱུང་བའི་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པའོ། །ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ངོས་འཛིན་སྐབས་ཤི་བ་ནི་ལུས་རྙིང་པ་ཞིག་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

གལ་ཏེ་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི། །
དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ན། །
མྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །
དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །

ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ག་ཡིན་པ་མི་འཐད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མྱ་ངན་འདས་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་

མེད་པ་གཉིས་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དངོས་པོ་མེད་པ་འདུས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ནི་དངོས་པོ་སྔར་ཡོད་ཕྱིས་ཞིག་པ་ལས། གཞན་འཇོག་ས་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེས་འགྲེལ་པ་ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། མྱ་ངན་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མྱ་ངན་འདས་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གོང་བཞིན་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས།

ཞིག་དང་མ་ཞིག་པ་དག་གིས། །
རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དག །
སྒྱུ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། །
ཀུན་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས། །

ཞེས་ཞིག་མ་ཞིག་ལས། འབྲས་བུ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་བཤད་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས། ཅི་སྟེ་སྐྱེས་པ་ལས་གནས་ཤིང་གནས་པ་ལས་འཇིག་སྟེ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་ན་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་དང་སྐྱེ་བ་

རྣམས་གཅིག་ཉིད་མེད་དེ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འདིར་གང་གི་དུས་ན་གནས་པ་ཡོད་པ་དེའི་དུས་ན་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་དོ། །གང་གི་དུས་ན་འཇིག་པ་ཡོད་པ་དེའི་དུས་ན་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་མེད་དོ། །གང་གི་དུས་ན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དེའི་དུས་ན་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་མེད་དོ། །དུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་གོ། ཞེས་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་སྐད་ཅིག་མར་གསལ་བར་གསུངས་པས་སོ། །དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས། དངོས་པོ་ནི་རང་གི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དངོས་པོ་མེད་པ་འདུས་བྱས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ནས་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་དེའི་ལྟར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་རྒྱུ་མེད་པས་འཇིག་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དང་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་འདུས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ག་ལ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཞིག་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྨྲ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གི་འཇིག་པ་མི་རུང་བར་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། རྒྱུ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་དང་། ཟད་ཅེས་བྱ་བ་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་།

དེའི་འགྲེལ་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་མཛད་པ་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དེ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་དུ། ཟད་པ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པར་ཤུགས་ལ་གོ་བ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་མཛད་པ་ལས། མར་དང་རས་ཡོངས་སུ་མ་ཟད་པར་མར་མེ་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་ན་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པའི་འགག་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་མར་དང་རས་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ནི་མར་མེའི་འཆི་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཞེས་མར་དང་རས་ཟད་པ་མར་མེ་ཟད་པའི་རྒྱུ་རུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

༣༨ ཐལ་འགྱུར་རང་ལུགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཐད་པའི་རིགས་པ།

གཉིས་པ་རིགས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཞིག་པ་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ། དངོས་པོ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་བསྡད་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་ད་ལྟ་བ་དང་འདས་ཚིག་ཙམ་ལས་ཡུལ་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པའོ། །གཞན་ཡང་། ས་བོན་འགགས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་ཐལ། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

བཞི་བརྒྱ་པའི་ཟླ་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་།

འབྲས་བུ་ཡིས་ནི་རྒྱུ་བཤིག་པ། །

དེས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །

གང་གི་ཕྱིར་སྦྲུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པས་རྒྱུ་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་བཤིག་པ་དེའི་ཕྱིར་སྦྲུ་གུ་མེད་པ་ཁོ་ན་ས་བོན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཐལ། མར་མེ་ཟད་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མར་མེ་ཟད་པ་མར་དང་རས་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས།

རྒྱུ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་དང་། །

ཟད་ཅེས་བྱ་བ་དམིགས་པ་སྟེ། །

ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་མཛད་པ་ལས། མར་དང་རས་ཡོངས་སུ་མ་ཟད་པར་མར་མེ་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་ན་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པའི་འགག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཤི་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཤི་བ་ཞེས་པ་སྔར་གྱི་སྲོག་དབང་འགགས་པ་ལས་གཞན་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ལས་གཞན་ཤི་བ་ངོས་བཟུང་ཤིག །གཞན་ཡང་ཟད་པ་དང་ཞིག་པ་རྫོགས་པ་

སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྟག་པ་ལ་འང་འཇོག་ཏུང་བར་ཐལ། སྤྱིར་ཡོད་མེད་པ་ཙམ་ལ་དེ་དག་འཇོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཐ་སྙད་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ན་ཞིག་པ་ནི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པས་དགག་པ་ནི་ཡིན་ལ་ཤུགས་ལ་རང་གི་འཕང་བྱ་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་དེ་འཕེན་པས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་དགོས་པས། དགག་པ་ནི་ཡིན་ལ་མེད་དགག་ནི་མ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་དགག་སྟེ། ཞིག་རྒྱུ་དེ་བཅད་པ་ཙམ་མིན་གྱི་དེ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

༣༩ ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་ཆེན་པོས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་གཞུང་ཚིག་རྣམས་བཀོད་ནས་ཕྱོགས་སྔར་བཟུང་སྟེ་དགག་པ།

ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་ཆེན་པོས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་གཞུང་ཚིག་རྣམས་བཀོད་ནས་ཕྱོགས་སྔར་བཟུང་སྟེ་དགག་པ་ལ། ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། འདི་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཕྱོགས་སྔའི་རྩུལ་ཕྱུང་རིམ་ལྟར་བརྟག་པ། གནོད་བྱེད་གཞན་ཡང་ཆར་ལྟར་འཕབ་པ། འགལ་འདུའི་རིགས་པ་ཐོག་ལྟར་འབེབས་པ། བཀས

བཅད་ཀྱི་ང་རོ་འབྲུག་ལྟར་ཆེམས་པའོ། །ཞེས་རྩ་བའི་དགག་པ་བཞི་མཛད་པ་ལས་དགག་པ་དང་པོ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ།

རྩ་བའི་དགག་པ་དང་པོ་ནི། ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་མི་རུང་ཞེས་པ་ནི་གཟིགས་རྒྱ་ཆུང་བ་སྟེ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཀླུ་སྒྲིགས་བྱེ་བྲག་པའི་གྲུབ་མཐར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན་ངམ་ངམ་བརྗོད་བརྗོད་ཅིག་འདུག་ཀྱང་དོན་ལ་ཕྱོགས་སྔའི་དགོངས་པ་མ་ཡོན་པའི་དགག་པ་ཞིག་ཏུ་སྣང་སྟེ། རྗེ་བླ་མས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན། ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཁས་མི་ལེན་པས་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས་པ་མིན་གྱི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཇོག་མི་ཐུབ་སྟེ། ཞིག་པ་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་དངོས་པོ་ཞིག་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་གཞུང་ལ་གཟིགས་ན་ལེགས་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩ་ཤེ་ལས།

གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །
དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་འགྱུར། །

ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་

མི་རུང་བ་དེ་ལ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་མེད་པས། ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་འགྱུར། ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མི་རུང་བ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་མི་རུང་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱུ་འབྲས་འཇོག་མི་ཐུབ་གསུངས་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། དབུ་མ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་ཅེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲར་མ་བྱུང་ཞིང་འདིར་ནི་འགོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་གཞི་སྟེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་སུ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ནི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་སོགས་མཁས་པ་དུ་མས་སྨྲར་ནས་གསལ་བར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་གོང་གསལ་གྱི་ལུང་ལས་གྲུབ་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ན་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི་ཡབ་རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཞེས་ཆེ་བར་བརྗོད་ན་མཁས་པ་མགུ་བར་བྱས་པའི་གཏམ་ཉིད་དུ་སེམས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལུགས་དང་པོས་སྨྲ་གྲུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་ལ་སྨྲ་གྲུ་ལས་གཞན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་གཏན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལུགས་དང་པོས་སྨྲ་གྲུའི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ལོག་ནས་སྟོང་བུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་གཏན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་

མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ལུགས་དང་པོ་ལྟར་ན། སྨྱུ་གུ་ཞིག་པ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་དགོས་ལ། བཙལ་བའི་ཚེ་སྨྱུ་གུའི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ལོག་ལ་གཞན་གང་ཡང་མི་རྙེད་པས་དུས་དེར་སྨྱུ་གུ་མེད་པ་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་ཉིད་ལ་ཞིག་པ་འཇོག་ལ་དེའི་གནད་ཀྱིས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་བཞེད། འོན་ཀྱང་སྨྱུ་གུ་ཞིག་ནས་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་སྟོང་བུ་སྐྱེས་པ་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་ཞིག་རྙེད་པས་དེ་གཉིས་རྒྱུ་མཚན་ཀུན་ནས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལྷ་བ་དན་སེལ་ལས། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ། ས་བཅུ་པ་ལས། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་པའི་ཤི་བ་དེ་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ན། གནས་སྐབས་དེར་སེམས་ཅན་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་སྨྱུ་གུ་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་སྨྱུ་གུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མེད་ན་སེམས་ཅན་ཤི་ནས་མེད་པ་རྒྱང་འཕེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་པའོ། །ལུགས་འདིའི་རྗེས་འབྲང་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་ཞེན་གྱིས་མ་བསྒྲིབས་པར་གཟུ་བྱུས་དཔྱོད་ཅིག ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་པའི་གནས་ཤིག་སྟེ། བརྟག་པ་ཕྱི་མ་ནི། ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན་རང་ལ་ནང་འགལ་བའི་ཚིག་ཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན། ཚེ་འདིའི་གང་ཟག་ཤི་བའི་དུས་སུ་ཚེ་འདིའི་གང་ཟག་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱང་འཕེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་

ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་ལ་ཁས། འདོད་ན། དུས་དེར་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུན་ཡོད་ན་གང་ཟག་དེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་གང་ཟག་གི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཞིག་པའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། བརྟག་པ་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་དེར་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ། ཤི་བའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་མེད་ན་སེམས་ཅན་རྒྱུན་ཆད་དགོས་པ་གང་ཞིག མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བརྟག་པ་ཕྱི་མ་དང་འགལ། གལ་ཏེ་གོ་རམས་པའི་སྡོམ་གསུམ་ཁ་སྐོང་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་སྐལ་དོན་དང་། །རྒྱུ་ཡི་དུས་ན་འབྲས་བུ་སོགས། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་དགོས་པའང་ཡོད། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྒྱུ་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མིན་ལ་རྒྱུ་ཡི་དུས་སུ་འབྲས་བུའང་དེ་ལྟར་མིན་པས་ཚེ་འདིའི་གང་ཟག་ཤི་བའི་དུས་སུའང་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མིན་ཞེས་སྐྱོན་སྤོང་མཛད་ཀྱང་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་རྒྱུ་མེད་པར་ཁས་བླང་དུ་རུང་བ་དང་རྒྱུ་ཡི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཁས་བླང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་མེད་པར་ཁས་བླང་དུ་རུང་བ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། ས་

བོན་རྣམ་པར་མ་གྱུར་བར་མྱུ་གུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ས་བོན་མྱུ་གུའི་རྣམ་པར་མ་གྱུར་བར་དུ་མྱུ་གུ་མེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་དང་འོ་མའི་དུས་སུ་ཞོ་མེད་པར་སོགས་འཇིག་རྟེན་རྒན་པོས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་སྤྱིར་ཚད་གྲུབ་དང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པའང་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མ་བསྡད་པ་རྣམས་ལ་མཚུངས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། ཞེས་པ་ཡང་དཔྱད་གཞི་སྟེ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དེ་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ནས་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་དེའི་ལྟར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་རྒྱུ་མེད་པས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་དང་། འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་འདུས་བྱས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་ཐལ། དུས་གསུམ་གྱི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་དངོས་པོར་འཇོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན།

ཞེས་པའི་དངོས་པོ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ནི་འདི་ལ་ཕན་པ་གང་ཡང་མེད་ལ། དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན་པ་ལུང་འདིས་སྟོན་ན། ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་བླངས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་མེད་དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་པ་ལ་འཁྲུལ་པས་ནོངས་ལ། ཁྱེད་ལྟར་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་མེད་དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་པ་ལ་འཇོག་དགོས་ཤིང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་མྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་རྩ་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་འདིས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བསྟན་ཚུལ་ནི། གཞི་འཁོར་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་ན་དངོས་དང་ཞེས་པ་འཁོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་འཁོར་བ་རང་ཉིད་དང་། དངོས་མེད་ཞེས་པ་འཁོར་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དངོས་མེད་དུ་གསུངས་པ་འཁོར་བ་སྔར་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པ་སྟེ་འཁོར་བ་ཞིག་པ་ལ་སྦྱར་ནས་འཁོར་བ་དང་འཁོར་བ་ཞིག་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ་དེ་དག་གིས་མྱང་འདས་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པ་ལ་དེ་འགོག་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མྱང་འདས་དང་འཁོར་བ་སྔར་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པ་གཉིས་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་གཏན་མི་འདྲ་བར་མྱང་འདས་འདུས་མ་བྱས་སུ་འདོད་ཀྱང་

འཁོར་བ་ཞིག་པའམ་འགགས་པ་དངོས་པོར་འདོད་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། ཡང་གཞན་ཡང་འདིའི་ཕྱིར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི། །དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ན།། མྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ག་ཡིན་པར་མི་འཐད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཁ་ཅིག་ནི་འདི་སྐད་དུ་འདིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་འདུག་པ་ངེས་པར་འགོག་པར་འགྱུར་བ། ཆུའི་རྒྱུན་འགོག་པའི་ཆུ་ལོན་དང་འདྲ་བའི་དོན་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ནས། དངོས་པོ་ནི་རང་གི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ན་ཤི་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་གྱི། འདུས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། འདུས་བྱས་སུ་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་དང་། པ་ཚབ་ལོ་ཙཱ་བ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱི་དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་མ་གསལ་བྱེད་ལས། གསུམ་པ་གལ་ཏེ་ཨེ་དེ་པ་སྟེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པ་ལ་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་པ་གྲུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་འདུས་བྱས་འགགས་པ་ལ་དངོས་མེད་འཛོག་པ་ཡིན་པས་ཞེས་པའོ། །ཞེས་དང་། ཇོ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་འཐད་པའི་སྣང་བ་ལས། མྱང་འདས་འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དག་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་རྟག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད། ཅེས་སོགས་ནས། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སུ་འདོད་ལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། དངོས་པོ་ནི་རང་གི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཤ་ཤི་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ་མྱང་འདས་ནི་ལས་ཉོན་དང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་འཇུག་པའི་འགོག་བྱེད་ཚུའི་རྒྱུན་འགོག་པའི་ཆུ་ལོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

སོགས་ནས། ཡིན་ན་སྨྱུ་དན་ལས་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་པར་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དངོས་པོ་དང་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་ཟད་པའི་དངོས་མེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀའང་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་དེའི་ཞིག་པ་ཡིན་ལ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་ཤི་བའི་ཞིག་པ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་སྨྱང་འདས་འདུས་མ་བྱས་དང་དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་འདུས་བྱས་སུ་སྒྲུབ་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་མེད་ཞིག་པ་ལ་མ་གོ་ན་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ས་བཅུ་པའི་ལུང་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་དྲངས་ནས་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲེལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ལུགས་སུན་ཕྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གོ་རམས་པའི་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་ཡང་དག་ལྟ་བའི་འོད་ཟེར་ནང་བཞུགས་པའི་ཁོང་གི་སློབ་མས་མཛད་ཟེར་བ་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གཞན་ཡང་ཅི་ལྟར་སྨྱུ་དན་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྨྱུ་དན་ལས་འདས་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་དོན་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་རང་བཞིན་གྱིས

གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་དབུ་མའི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། ལུགས་འདིར་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ་བ་འཕེན་དགོས་པ་ལས་ཁྱེད་ལྟར་དངོས་དང་དངོས་མེད་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་ན་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་དབུ་མའི་གཞུང་གང་དུའང་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གང་ལའང་ལྟོས་པ་མེད་
པའི་ངོ་བོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་
རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྐྱེན་
ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་
ཡིན། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་
མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་དང་། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས། གང་
ཞིག་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། གང་
ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ནམ་
མཁའི་མེ་ཏོག་ནི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དབུ་མའི་གཞུང་དུ་མ་ནས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་འཐད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གོ་རམས་པའི་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་ཡང་དག་ལྟ་བའི་འོད་ཟེར་ནང་

བཞུགས་པའི་ཁོང་གི་སློབ་མས་མཛད་ཟེར་བ་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡང་ཤིང་ཞིག་པའི་དངོས་མེད་དེ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་ཤིང་ཞིག་པར་སོང་བ་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་པས་ཤིང་གི་འདུས་བྱས་པར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་མེད་འདུས་བྱས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་མི་འཐད་དེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་འདུས་བྱས་དེ་འདུས་བྱས་ཞེས་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་འགྲེལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་འདུས་བྱས་དེ་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་ལྟོས་ནས་ཡིན་ཅིང་། མ་བརྟེན་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། རང་གི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། ཞེས་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། མྱང་འདས་ཆོས་ཅན། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་འདུས་བྱས་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཞིག་པར་སོང་བ་ལས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤིང་ཞིག་པའི་དངོས་མེད་དེ་ཤིང་གི་འདུས་བྱས་པར་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་ཤིང་ཞིག་པར་སོང་བ་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མྱ་ངན་འདས་པ་

འདུས་མ་བྱས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡོད་ན་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡོད་ན་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་འདུས་བྱས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་འཇོག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞིག་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་ཀྱང་དངོས་པོ་མིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་རྩ་ཤེའི་གཞུང་གོང་འོག་མ་མཐོང་བའི་གཏམ་དུ་སྣང་སྟེ། གཞུང་འདིའི་གོང་དེར་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་མེད་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི། །དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ན། །མྱ་ངན་འདས་པ་མ་བརྟེན་མིན། །དེ་གཉིས་བརྟེན་ནས་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་ལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི། མ་བརྟེན་པར་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་བརྟེན་ནས་ཡིན་ཕྱིར་རོ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་གཉིས་ག་བརྟེན་ནས་ཡིན་གྱི་མ་བརྟེན་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་

གཉིས་ག་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་པའི་དངོས་མེད་ཞིག་པ་ལ་གོ་
ནས་སེམས་ཅན་ཤི་བའང་སེམས་ཅན་ཞིག་པ་ལས་འོས་མེད་པས་ས་བཅུ་
པའི་མདོ་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ནས་སེམས་ཅན་ཤི་བ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་ན་
སེམས་ཅན་ཞིག་པའང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པས་དངོས་མེད་དེ་ཞིག་པ་འདུས་
བྱས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཡབ་རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་
འགྲེལ་ན་གཞུང་འདི་འགྲེལ་ཚུལ་གཞན་འཐད་ལྡན་ཞིག་མ་མཐོང་ངོ་། །གཞན་
ཡང་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། རྒྱུ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། ཞེས་པའི་ཟད་པ་དེ་
དངོས་པོ་དང་འདུས་བྱས་ཡིན་ན། སྐྱང་འདས་འདུས་བྱས་དང་དངོས་པོ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོགས་པ་འདི་ནི་རྟོགས་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་
དོགས་པའི་གནས་ཤིག་ཡིན་ཀྱང་། རྗེ་བླ་མའི་རྩ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལ་གཟིགས་
ན་དོགས་པ་འདི་བདེ་བླག་ཏུ་སེལ་ནུས་ཏེ། རྩ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། འདིར་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྲངས་པ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྣང་བ་ནུབ་པའི་
གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མྱང་འདས་སུ་བྱའི། ཉོན་མོངས་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྒྱུན་ཆད་པ་ལས་ཕྱི་མའི་རིགས་འདྲ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མྱང་
འདས་སུ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུ་ སྔ་མ་ཟད་པས་བསྐྱེད་པའི་མ་འོངས་པར་བཤད་
ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་རྒྱུ་རྐྱེན་ཟད་པའི་ཟད་པ་འདུས་

བྱས་དང་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཟད་པ་སྲིད་འདས་སུ་གསལ་བར་བསྟན་པས་ཟད་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདྲ་ཡང་སྔ་མ་འདུས་བྱས་དང་ཕྱི་མ་འདུས་མ་བྱས་སུ་གསལ་བར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལྷ་བ་ངན་སེལ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དེ་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་དགག་བྱ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་བྱེད་ན་ནི། སྔོན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཞིག་པའི་རྗེས་ཀྱི་སྔོན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་དཔྱད་པ་བྱ་སྟེ། ཁྱེད་རང་གི་བསམ་ཚོད་ཀྱི་བརྟག་པ་ཙམ་ལས་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་པའི་དུས་སུ་ཞིག་པའི་དགག་བྱ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ། གཉིས་པའི་དུས་སུ་མ་ཞིག་པ་དེ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྩོད་པའི་གནས་མེད་དོ། །ཞིག་པ་དངོས་པོ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱ་བའི་དགག་པ་བཞི་འཕེན་པ་ལས་དང་པོ་མི་འཐུག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༩༠ དགག་པ་གཉིས་པ་མི་འཐུག་པའི་ཚུལ།

རྒྱ་བའི་དགག་པ་གཉིས་པ་ལ།

གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ་བ། མ་ཐྲད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བ། རྟེན་གཞན་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པ། དེ་ལས་ཀྱང་སྨད་པའི་གནས་སུ

གྱུར་པ། ཞིག་པས་ནམ་མཁའ་གང་བར་ཐལ་བ། འདུས་མ་བྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་རུང་ཐལ་བ། སྨིན་ལས་སླར་སྨིན་གྱི་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་པ། གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟག་པའི་ཉེས་པ་སྐྱེ་བརྒྱད་ལས། ཐལ་བ་དང་པོ་ནི། ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། ལས་འབྲས་གཉིས་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་ཅིང་བར་དུ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཆར་ཁས་བླངས། འདོད་ན། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འདི་ནི། གསལ་བ་མེད་པ་ཛ་བྱ་དུག་འཛོམས་ཀྱི་ཐལ་བ་དང་། རྟགས་མེད་པ་མཚོན་ཆ་ཁྲི་སྐོྲགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། རང་སྡེས་འདོད་ལན་དང་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་གཉིས་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པས་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་བར་ལ་དེས་ཆོད་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གོ་རམས་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གོ་འོ་ཟེར་ན་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་འདོད་ཐོག་ཏུ་བྱས་ནས་ལས་དང་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཞན་ཡིན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་རུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཕ་བུ་གཉིས་ས་ཐག་གིས་རྒྱང་རིང་དུ་ཆོད་པ་སྲིད་པས་ཕྱིད་ལྟར་ན་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཕ་བུ་གཉིས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་གང་ཞིག བར་དུ་ཆོས་གཞན་

གྱིས་ཚོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བུད་ཤིང་དང་དུ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། གཞན་སྐྱེས་སུ་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་གང་ཞིག བར་དུ་གཞན་གྱིས་ཚོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེས་ཚོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཁས། ཐལ་བ་གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། རྒྱུ་འབྲས་ཕྲད་ནས་བསྐྱེད་དམ། མ་འཕྲད་པར་བསྐྱེད་ཅེས་དཔྱད་པའི་ཚེ། ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་བར་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བས་ཚོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྲད་མ་ཕྲད་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་ཐལ་བ་ཡང་མི་འཇུག་ཚུལ་ནི། ཐལ་བ་དེའི་རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་པ་ལན་འདེབས་ཟིན་ལ། ཕྲད་མ་ཕྲད་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེའི་ཐད་ཀྱི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་རྫོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་ཕྲད་ནས་སམ་མ་ཕྲད་པ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ལ། རང་བཞིན་གྱི་མ་གྲུབ་པ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་ཀྱི། རྒྱུ་འབྲས་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཙམ་དགག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིས་ཕྲད་ནས་འབྲས་བསྐྱེད་བྱས་ན་དེ་ཡི་ཚེ། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱུས་འབྲས

བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཕྲད་ནས་སམ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གྲང་། ཞེས་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཕྲད་པ་དང་མ་ཕྲད་པ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དང་། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ནི་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་གྱི་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་གསུམ་པ་ནི། ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། གཞན་གྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་ལེན་པ་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་མཚུངས་ཏེ།

གང་ཕྱིར་ལས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད། །
འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། །
གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །
དེ་ཕྱིར་ཞིག་དངོས་མི་དགོས་སོ། །

ཞེས་དང་།

གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །

དེ་ཕྱིར་ཞིག་དངོས་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་ཕྱིར། །

ཞེས་སོགས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས། ཀུན་གཞི་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ལེགས་པར་སློས་ཤིག ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཐད་ཚུལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་གསུངས་ཀྱི། རང་བཞིན་མ་སྐྱེས་པས་ཞིག་དངོས་མེད་པར་ཟླ་བའི་གཞུང་གང་དུ་ཡང་མེད་པས་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་འདི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོག་བཀོད་ཀྱིས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ནུས་སམ། མ་ཟད་ཀུན་གཞི་མེད་པར་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གསལ་བར་ཞུས་ཟིན་པས་ཞིག་པ་དངོས་པོ་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཡོད་མེད་ཀུན་ནས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་བཞི་པ་ནི། ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། དེ་དག་ལས་ཀྱང་འདི་སྐབས་པའི་གནས་ཏེ། ཀུན་གཞི་སོགས་ནི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རེ་རེའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་རུ་སྨྲ་བ་ནི། བྱེ་སྨྲའི་གྲུབ་མཐའ་ངོས་མ་ཟིན་པའི་གཏམ་ཞིག་སྟེ། བྱེ་སྨྲས་དངོས་པོ་དང་ཡོད་པ་ཁྱད་མེད་དུ་འདོད་པ་གང་ཞིག ཞིག་པ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་གསུམ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱེ་སྨྲས་

ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་བྱེད་ནུས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀུན་རང་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས།

དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །

ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཅི་རིགས་པར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གཟུགས་སོ། །རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ནི་སྒྲའོ། །སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ནི་དྲིའོ། །ལྗེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རོའོ། །ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རེག་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་དང་། མཆིམས་མཛོད་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དུས་གསུམ་དང་དུས་ཀྱི་མ་བསྡུས་པ་ཡུལ་དུ་རུང་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་འདུས་མ་བྱས་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་དེ་དག་དངོས་པོར་ཐལ་བ་འདོད་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱེ་སྨྲས་ཀུན་གཞི་འདོད་པར་ཐལ། ནང་པའི་གྲུབ་

མཐའ་སྒྲུབ་རེ་རེས་ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐེ་ཚུག་སྒྲུབ་ཡིན་ན་སེམས་གསལ་རིག་ཙམ་དེ་ཀུན་གཞི་རུ་མི་འདོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆིམས་མཛོད་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སེམས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་འདོད་ན་ནི་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་ནི་མི་འདོད་དེ། ཐེ་ཚུག་ཏུ་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐལ་བ་ལྔ་པ་ནི། ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཕྱོད་ཀྱི་ཞིག་པ་འདི་དག་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་། དངོས་པོ་གཅིག་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དེས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རྗེ་བླ་མའི་རྗ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། སྦྱུ་གུ་ཞིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་སྦྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ་དེའི་རིགས་འདྲའི་ཞིག་པ་རྣམས་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྗེ་བླ་མས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ཞིག་པ་དང་པོ་དེ། དངོས་པོ་དེའི་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཞིག་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་དངོས་པོ་དེའི་ཞིག་པ་མིན་པར་གསལ་བར་གསུངས་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཞིག་པ་གཅིག་ལས་མེད་པས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ཞིག་པ་དེས་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བར་འགྱུར་ཞེས་འཕེན་པ་ནི་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་ངོས་མ་ཟིན་པའི་དགག་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་གཅིག་ཞིག་པ་ན་དེའི་འོག་

ཏུ་ཞིག་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གྲུབ་དུས་སྔ་མ་སྔ་མ་འགགས་ཟིན་པས་ཞིག་པས་ནམ་མཁའ་གང་བའི་ཐལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་གཅིག་གྲུབ་པ་ན་དུས་རིམ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གྲུབ་དུས་སྔ་མ་སྔ་མ་འགགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་བུམ་པ་གཅིག་གིས་ནམ་མཁའ་གང་བའི་ཐལ་བ་ཡང་ཁྱེད་རང་ལ་ཕྱོག་ཏུ་མེད་དོ། ། ཐལ་བ་དྲུག་པ་ནི། ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། སྣུམ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཟད་པ། མར་མེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཟད་པའི་རྒྱུར་གསུངས་པས་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་དང་འདུས་བྱས་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་སྔ་མ་སྔ་མ་ཟད་པས། འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཟད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན་འདུས་མ་བྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གཏན་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཆ་ལ་བརྟེན་པ་དང་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་པས་འདུས་མ་བྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་རུང་བ་ག་ལ་འགྱུར། ཐལ་བ་བདུན་པ་ནི། ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་ཟིན་པའི་དུས་ན། ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཞེས་སོགས་བརྟག་ནས། མེད་ན། རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་ཟིན་པའི་ཚེ་ལས་མ་ཞིག་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་མཐའ་གྲུབ་མཐའི་གཙོ་བོ་ལ་ཨེ་སོང་། ཞེས་གསུངས་པ་དཔྱད་དགོས་ཏེ།

དེའི་ཚེ་ལས་མ་ཞིག་པ་འདོད་ཅེས་ལན་འདེབས་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞིག་ཅེས་
པ་འགགས་མ་ཐག་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། དེའི་རྗེས་སུ་ཞིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་
མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པས་ལས་
འགགས་མ་ཐག་པའི་སྐབས་ལས་རྗེས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་དགེ་
བའི་ཞིག་པ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་
ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་འཐད་པར་སེམས་སོ། །ཁོ་ན་རེ།
སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་
ཞིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་
ལས་འགགས་མ་ཐག་པའི་སྐབས་སུ་ཡོད་ཀྱི། དེ་ཕན་ཆད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་དངོས་པོ་ཕྱི་མ་དག་གི་ཞིག་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དགེ་
བའི་ཞིག་པ་ཙམ་ལ་དགེ་བས་མ་ཁྱབ་ཅེས་སྨྲ་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་
བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ། ལས་མེད་པ་དངོས་པོར་ཐལ། ལས་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ལས་མེད་པ་ཙམ་ལས་ལ་ལྟོས་ནས་མི་འབྱུང་ཞིང་།
ལས་མ་གྲུབ་པའི་སྔར་ནས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རི་བོང་རྭ་མེད་པ་
བཞིན་នོ། །འོན་ཀྱང་ལས་ཞིག་པ་སྔར་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པ་ལ་འཇོག་པས་མི་
མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་ལས། འོ་ན་བུམ་
པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱང་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བུམ་པ་དམིགས་བྱེད་

ཚད་མ་ལོག་ཙམ་གྱིས་བཞག་ལ། དེ་གཉིས་སྤྱི་ཕྱིའི་རིམ་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་བརྒྱད་པ་ནི། ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་དེ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ངོ་བོ་གཅིག་ན་དེའི་ཚེ་ལས་མ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ན་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས། དེ་དག་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བཙན་གདམ་ཞིག་སྟེ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་དགོས་པར་དབང་ཆེ་བ་ཚངས་པས་ཀྱང་སྨྲ་བ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མེ་དུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ངོ་བོ་གཅིག་མིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མེའི་ངོ་བོ་ཚ་བ་དང་སའི་ངོ་བོ་སྲ་བ་སོགས་ཆོས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྩ་བའི་དགག་པ་བཞི་འཕེན་པ་ལས་གཉིས་པ་མི་འཐུག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༤༡ དགག་པ་གསུམ་པ་མི་འཐུག་པའི་ཚུལ།

རྩ་བའི་དགག་པ་གསུམ་པ་ནི།

ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། གོང་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་ཐ་སྙད་གདགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་

པའི་བཏགས་དོན་བདག་གམ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་འཚོལ་བ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་འཇོག་གོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཞེས་པའི་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ལས་དང་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆོས་གཞན་གྱིས་ཆོད་མ་ཆོད་ཞེས་ཚོལ་བ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་འཇོག་དགོས་པ་ལས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའང་དཔྱད་པའི་གནས་ཏེ། ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་བར་ལ། ལས་ཞིག་པས་ཆོད་པ་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་བར་ཆོད་མ་ཆོད་ཅེས་བརྟག་པ་བྱས་ཙམ་ལ་དོན་དམ་དུ་དཔྱོད་པ་སུས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྩ་བའི་དགག་པ་བཞི་ལས་གསུམ་པ་མི་འཇུག་པའི་ལན་བཏབ་ཟིན་ཏོ། །

༤༢ དགག་པ་བཞི་པ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ།

རྩ་བའི་དགག་པ་བཞི་པ་ནི།

ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང༌། འགག་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས། རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ་ཁོ་ན་གསུངས་ཀྱི། གཞན་མ་གསུངས་བཞིན་དུ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བའི་སྒྲུབ་ཚུལ་འདི་འདྲ་བྱས་ནས་དེ་ཡང་ཐལ་དོན་ཆེ་བ་ཅིག་ཏུ་འདུག་གོ་ཞེས་སོགས་བསླུ་བྲིད་ཀྱི་ཚིག་མང་དུ་བྱས་པ་འདིས་མཚོན་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི།

རང་ཉིད་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཕྱོགས་སྔར་གནས་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་སྟོད་པ་ནི་ངོ་ཚ་སྐྱང་བའི་བྱ་བ་སྟེ། འོ་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས། ཁྱེད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ལྟ་བ་དེ་མ་གསུངས་པར་ཐལ། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས། རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ་ཁོ་ན་གསུངས་ཀྱི། གཞན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བའི་དམ་བཅའ་ཞིག་རང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་དགག་པ་བཞི་འཕེན་ཀྱང་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ལན་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཏབ་ཟིན་པ་ལགས།

རང་མཚན་རྫུལ་ཙམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་ཞིག་པར་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

དབུ་མའི་དཀའ་གནད་བདུན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་ལུགས་འཛིན་ཚུལ་དང་དེ་ལ་བརྒལ་ལན་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་བཅས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུས་ཟིན་པ་ལགས། །

༨༣ དབུ་མའི་དཀའ་གནད་བརྒྱད་པ།

༼༡༽དབུ་མའི་དཀའ་གནད་བརྒྱད་པ་དུས་གསུམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི།

བྱེ་སྨྲའི་སློབ་དཔོན་བཞིས་དུས་གསུམ་ལ་འཛིན་ཚུལ་ཅུང་མི་འདྲ་བ་

ཡོད་པ་ནི། མཛོད་ལས།

རྣམ་བཞི་དངོས་དང་མཚན་ཉིད་དང་། །

གནས་སྐབས་གཞན་གཞན་འགྱུར་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་རྩ་བའི་འདོད་པ་ནི། དུས་གསུམ་རྫས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་དུས་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཚུལ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །མདོ་སེམས་གཉིས་དང་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་ནི། དུས་གསུམ་འཛོག་ཚུལ་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་གང་མ་སྐྱེས་པ་ནི། མ་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་སྐྱེས་ལ་མ་ཞིག་པ་ནི། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། གང་ཞིག་པ་དེ་ནི། འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར་ཡིན་ལ་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་རྟག་པར་འདོད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བས་ནི། སྐྱེས་ཟིན་ཞིག་པའི་ཆ། འདས་པ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་མི་སྐྱེ་བའི་ཆ། མ་འོངས་པ་དང་། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་གང་ཞིག རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ཞིག་པ་དང་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེ་བ་གང་རུང་གི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ལྟོས་མི་དགོས་པ། ད་ལྟར་བ་དང་། དུས་གསུམ་ཀ་དངོས་པོར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དུས་གསུམ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདས་པའི་དུས་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ཏེ། དེ་དག་ནི་དུས་གསུམ་རྣམས་

ཞེས་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་གང་ལ་ལ་འགགས་པ་དེ་ནི། འདས་པའི་དུས་ཞེས་བྱའོ།། འདུ་བྱེད་གང་ལ་ལ་མ་འོངས་ཤིང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི། མ་འོངས་པའི་དུས་ཞེས་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་གང་ལ་ལ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ད་ལྟར་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ཟླ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་སུ་མ་ཕྱིན་པའོ། །འདས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་ད་ལྟར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། དེར་མ་འོངས་པ་དང་བརྒལ་བ་དག་གིས་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་དུས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །དུས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཉིད་དུ་གནས་ཏེ། གཉིས་གཉིས་ལ་མ་ལྟོས་པར་རེ་རེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

དབུ་མའི་དཀའ་གནད་བརྒྱད་པ་དུས་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞུས་ཟིན་པ་ལགས།

༩༩ ཞར་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་མཁྱེན་ཚུལ།

ཞར་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་མཁྱེན་ཚུལ་ཅུང་ཙམ་གླེང་བར་བྱ་བ་ནི།

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་བློ་གཅིག་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་

གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མི་འོངས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་དྲུང་ཕྱུང་བ་ན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཚེ་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་མེད་པར་འདྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ལ་དེ་འདྲའི་མཁྱེན་པ་ལ་གཉིས་སྣང་ཡོད་དེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ནུབ་ཅེས་ཁས་བླང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས།

ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །
གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་ཕྱིར་དང་། །
ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འོད་དང་ཟེར། །
ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། །

ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་

ན་འོད་ཟེར་གྱི་དྲྭ་བ་འཕྲོ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའི་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས།

མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །
ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་ཅན། །
ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

༩༥ རྗེ་བླ་མས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་གསུངས་པ་ལ་གོ་རམས་པས་དགག་པ་མཛད་པ་རྣམས་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་སོགས།

ཡང་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཆར་མཁྱེན་པ་དོན་ལ་འཐད་ཀྱང་ཁྱེད་ལ་འགལ་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བའི་བློ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་ན་དེའི་ཚེ་གཉིས་སྣང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་སྙེད་པར་སོང་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྗེ་བླ་མའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྩོད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཚེ་གཉིས་སྣང་ཡོད་དེ། དེའི་ཚེ་བདེན་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདི་སྐབས་ཀྱི་

གཉིས་སྣང་ཞེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བདེན་གཉིས་གཅིག་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་གཅིག་ཤོས་མ་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་ལས། མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ། །ཞེས་དང་། སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་།

གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །
འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་། །
གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །
འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །

ཞེས་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས། དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་སྣང་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤྲངས་ན་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་འདོད་པ་ཅི་ཞིག ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། གཉིས་སྣང་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པར་བག་ཆགས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་བ་སངས་རྒྱས་ལ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་སྟོབས་ཀྱིས་འཁྲུལ་པ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པས་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པ་ངེས་པར་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པ་སྤངས་ཀྱང་གཉིས་སྣང་མ་སྤངས་པས་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །ཡང་ལྷ་བ་ངན་སེལ་ལས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་དུས་སུ་ཕྱིའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་འགག་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐུར་འདེབས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགག་མ་གཟིགས་ན།

ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱུ་ཀློག་གྱུར་པ། །
དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། སོགས་ཀྱི་མདོ་གསུངས་མི་རིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མདོ་དེའི་བསྟན་དོན་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱེ་འགག་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པར་ཐལ། ཇི་སྙེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པའི་ཚན་ནས་ཇེས་ཐོབ་ལ་འཇོག་པ། ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ལ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོགས་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱེ་འགག་སྣང་བར་ཐལ། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱེ་འགག་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའི་གསུང་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་བས་མེ་ལོང་དང་འདྲ་བས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་དང་། བརྟག་གཉིས་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་དང་། འཁོར་འདས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མེ་ལོང་གི་ནང་ན་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་བཞིན་སྣང་བས་ན་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོའི་གསུང་གནད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ལས། མེ་ལོང་དང་འདྲ་བ་སྟེ་མེ་ལོང་གཡའ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དེ་ལའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཚུལ་དུའང་སྣང་བས་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏའི་ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་ལས། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལྟར་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་གསལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་

མདའ་བ་ནི་བཀའ་བསྟན་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་ས་ཆེན་གོང་མ་རྣམ་ལྔའི་གཞུང་ནང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་ས་སྐྱའི་རྗེས་འབྲང་རྣལ་མ་ཞིག་ཡིན་ན་འདི་དག་ལས་འདའ་བར་མི་རུང་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ལུང་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར།

གང་གིས་སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་དག །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་ཏ་ཙང་ཐལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་སོ་སོ་རང་རིག་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཛོག་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཟད་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་གཞུང་།

གང་གིས་སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་དག །
ཚུལ་འདི་ཡིས་ནི་སྤངས་གྱུར་པ། །
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་གསུངས་པ་ཡི། །
ཐུབ་དབང་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཞེས་པའི་དོན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དོན་གཏན་མ་ཡིན་པས། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་འདྲེན་ཞིག་སྟེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ

པའི་འགྲེལ་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་མཛད་པ་ལས། ཡང་ན་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་ཁོ་ན་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་བཀག་པས་ཐུབ་དབང་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་སོ། །

ཡང་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟག་པར་ཐལ་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། ངེས་དོན་གྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གསུངས་པའི་སྙིང་དུ་སླེབ་འདུག་པས་ད་འདོད་ཐོག་ཏུ་བྱོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་རྫོངས་པའི་གཏམ་ཞིག་ཏུ་སྣང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་ཡི་གཙོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འཁྲུངས། །ཞེས་དང་། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བསོད་ནམས་བརྒྱའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྨད་དུ་བྱུང་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་

ནོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཇོ་ཡ་ལྷ་ནཱཧྣའི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཇོ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མ་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་བསོད་ནམས་བརྒྱ་པའི་མཚན་ཅན་རྨད་དུ་བྱུང་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཇོ་རེད་མདའ་བའི་བཤེས་སྤྲིངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ཚེ་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་མི་གོས་ཤིང་། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རང་དོན་ཆོས་སྐུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུ་ཤེས་རབ་དང་ཧྲིང་ངེས་འཛིན་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་

རྒྱུ་ནི། ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེས་འཛིན་གྱི་སྒོ་སྒོམ་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཤེས་པ་རྟག་པར་འདོད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་ཐ་ཚད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

ཡང་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེས་རིག་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རིག་པ་མེད་པ་འགལ་ཞིང་། མི་སྐྱེད་ན་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར་ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཆོས་སྐུ་རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ཚེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་གྱི་ཟླ་བའི་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་དང་ནང་འགལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་འཕགས་ལ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་ལས་གཞན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། སྔར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་ནང་འགལ་བའོ། །

ཡང་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས། སེམས་འགགས་པས་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་

དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མི་འཇུག་པས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་བྱུང་ནི་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། དེའི་དམིགས་རྣམ་གྱིས་སེམས་ཀྱང་དེ་དང་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པར་བསྒྱུར་བ་ནི་མཚུངས་པ་ལྡན་མཚུངས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡོད་ན་ཤེས་པ་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དགོས་པས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་མེད་ཞེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་བྱུང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་འདུན་པ་དང་ཏིང་ངེས་འཛིན་དང་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། དེ་ལ་འདུན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའོ། །ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་བུ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་དོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ཉམས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མི་ཉམས་པ་མིན་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་བུ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེས་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་ཤེས་

རབ་བོ། ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པས་སོ། །

དེས་ན་གོ་རམས་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་འགག་པ་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད་ཅེས་པའི་གཞུང་དོན་ནི་སངས་འཕགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་འགགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཙམ་འགགས་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སེམས་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་གཞན་གྱི་ཟེ་ཚོམ་སེལ་བྱེད་དྲིས་ལན་གྱི་སྐོར་ལས། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ཀྱི་མ་དག་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་གནས་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་མ་དག་པའི་སེམས་གནས་གྱུར་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། མ་དག་པའི་སེམས་བྱུང་གནས་གྱུར་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་བྱུང་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རོང་སྟོན་ཆེན་པོའི་དབུ་མའི་རྣམ་བཤད་ངེས་དོན་རྣམ་ངེས་ལས། ཅི་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན་སེམས་དགག་པ་དེ་སྐྱུ་ཡིས་མདོན་སུམ་མཛད་ཅེས་པ་དང་། འགྲེལ་པར། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ནི་ཞེས་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་གྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་སོགས་དུ་མ་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་སངས་འཕགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་མེད་ལ། སྤྱིར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཡོད་པར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་བྱུང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་ལ་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་སློང་མཁས་པ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྤྱོད་འཇུག་དཀའ་འགྲེལ་ལས།

ཤེས་རབ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། འབྲས་བུར་གྱུར་པའོ། །རྒྱུར་གྱུར་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མོས་པས་སྤྱོད་པ་དང་། ས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའིའོ། །འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡང་མཚན་མ་མེད་པའི་སྒྲོར་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་

ཉིད་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོར་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་གོམས་པས་ས་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ས་གཞན་དང་གཞན་འཐོབ་པའི་སྦྱོར་བས་མཆོག་ཏུ་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྲིད་དུ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་རྟོག་པའི་དྲ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་ཡོད་ན་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ནི་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་དང་འཇུག་གི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །
ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །

ཅེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ནི་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སེམས་བྱུང་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག སྙིང་རྗེ་ནི་སྡུག་སྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་བརྩེ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཆུ་ལུད་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་ཚོགས་འདི་ཡི། །ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་ཆུ་འདྲ་ཡུན་རིང་དུ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ། ཐོག་མ་དང་། བར་དང་། ཐ་མ་རྣམས་སུ་ས་བོན་དང་ཆུ་དང་། སྨིན་པ་རྣམས་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྙིང་རྗེ་ཁོ་ན་དུས་གསུམ་ཅར་དུ་ཡང་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ནས། འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་གལ་ཏེ་དུས་ཕྱིས་སྙིང་རྗེའི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་ནི་འདི་དུས་རིང་པོར་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཞེས་དང་། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནནྡའི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཐ་མར་ཡང་སྙིང་

རྗེ་ཉེ་བར་མཁོ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །སྙིང་རྗེའི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ནི་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་སྙིང་རྗེའོ། །བྲལ་བར་གྱུར་ན་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་སྙིང་རྗེ་དང་མི་ལྡན་པར་གྱུར་ནའོ། ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་སྨིན་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་རང་དོན་སྤྲོས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་སྐུ་བརྙེས་ཀྱང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡུག་སྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་བྱུང་ཡོད་པར་ཐལ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་ཐལ་ཆེར་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེས་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སོགས་སུ་འཇོག་པར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དག་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འདུན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བརྩེ་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དཔལ་ཟླ་བས་དེ་དག་སེམས་བྱུང་དུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་མཛད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། དེ་ལ་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ནི་སེམས་པ་དང་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། མོས་པ་དང་། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཡིས་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་བསྲེགས་ཀྱང་སེམས་གནས་པའི་སྐབས་ཤིག་འཛོག་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་འཛོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲི་མ་སྦྱངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྡོ་རྒྱུས་ཀྱི་གོས་ཀྱི་དྲི་མ་མེ་ཡིས་བསྲེགས་ཀྱང་གོས་མི་བསྲེགས་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཡིས་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་བསྲེགས་ཀྱང་སེམས་མི་བསྲེགས་པ་ནི་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས།

ཇི་ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། །

སྣ་ཚོགས་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན། །
ཇི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བཙུག་ན། །
དྲི་མ་ཚིག་འགྱུར་གོས་མིན་ལྟར། །
དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །
འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་དྲི་མ་ཅན། །
ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་དྲི་མ་བསྲེགས། །
དེ་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པ་སྤངས་ཀྱང་གཉིས་སྣང་མ་སྤངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀའི་སྣང་བ་ཕན་ཚུན་མ་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༩༨ མཇུག་གི་བྱ་བ།

གསུམ་པ་མཇུག་གི་བྱ་བ་ནི།
གངས་ཅན་མཁས་དགུའི་དབུས་སུ་དབུ་ཚད་ཟུང་། །
ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་ལམ་གྱི་སྒྲ་དབྱངས་འདི། །
གཟུར་གནས་མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་ལྷུར་བླངས་ཏེ། །

གངས་ཅན་ཞིང་རྟ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཡང་གསོལ། །
འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་ལྷུང་གདོན་གྱིས་རབ་སྨྱོས་པས། །
བདེན་མཐོང་མིག་དང་བྲལ་བའི་གོལ་བ་འགས། །
དེང་སྐབས་གཅིག་ལ་གཅིག་མཐུད་རྒོལ་བ་དེར། །
བཀྲལ་ལན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་འདི་བྱིན་ཅིང་། །
བློན་དང་མཁས་པའི་རྣམ་ཐར་འདི་རྟ་གསལ། །
གཞུང་མང་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་ཐོས་པས་དབེན། །
རྣམ་དག་རིགས་རྩལ་ཐྲ་ལ་མགོ་བོ་རྨོངས། །
མི་ཤེས་འདམ་དུ་བྱིང་བའི་བཙུན་ཚུང་ངས། །
དཀའ་གནད་རིགས་པའི་གནས་ལ་དཔྱད་པ་འདིར། །
ཚིག་དོན་འཁྲུལ་པའི་ཉེས་བཤད་གང་བགྱིས་པ། །
བློ་གསལ་མཁས་པའི་མདུན་སར་སྙིང་ནས་བཤགས། །
རེ་འགར་ཚིག་དོན་མ་འཁྲུལ་ཟབ་གནད་སོགས། །
མཁས་དགུ་དགྱེས་པའི་ལེགས་བཤད་ཡོད་སྲིད་ན། །
དགེ་དེས་མ་རིག་གདུང་བའི་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན། །
འཁྲུལ་བྲལ་ལྷ་བའི་ལམ་བཟང་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །

དེ་ཡང་གསལ་བཤད་ཅུང་ཙམ་ཞུ་འདོད་པ་ནི། ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་ཚོགས་གཙོ་དགེ་བཤེས་འགྱུར་མཆོག་ལགས་ནས་ཚོགས་པ་འདིའི་ནང་ཟབ་དོན་དབུ་མའི་སྐོར་ལ་བགྲོ་གླེང་སྡེ་ཁྲིད་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པ་དང་ཉིན་ཤས་སྔོན་ལ་ནང་ཆོས་དང་ཚན་རིག་གླེང་སྟེགས་ཞེས་པའི་ཚོགས་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་ནང་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་ཆེན་པོས་རྗེ་བླ་མར་དགག་པ་མཛད་པ་དེ་ལ་ལན་རྣམ་དག་ཅིག་མེད་པའི་གཏམ་མང་པོ་ཞིག་སྨྲ་བཞིན་འདུག་པས་དེ་ལ་དགག་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་གོ་རམས་པས་རྗེ་བླ་མར་དགག་པ་མཛད་པ་རྣམས་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་པའི་ཚུལ་དང་མ་ཟད་རྗེ་བླ་མའི་ལྟ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་མོ་ལྷ་རུ་གསུངས་པའི་དབུ་མའི་ཟབ་གནད་རྣམས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པར་འགྲོ་ཚུལ་སོགས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྒྱལ་ལན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་འདི་བྲིས་ཁུལ་བྱས་པ་ལགས།

དགའ་ལྡན་དགོན་གྱི་གྲྭ་རིགས་པ་སྨྲ་བ་གྲགས་པ་འཕྲིན་ལས་སམ། འབྲོག་ཐུག་ནས། ༢༠༢༢/༠༩/༢༨ གཟའ་ལྷག་པ་ཉིན་སྤེལ་བ་དགེའོ། །

༢༠༢༢/༡༡/༡༢